

V radgonski občini naj bi v tem srednjeročnem obdobju zgradili 90 stanovanj. Ta ne bi bila le v mestu Gornja Radgona, ampak tudi v Vidmu, Apačah in Radencih.

Junija so v Gornji Radgoni končali s prenovo Kerečičeve 6, s katero so začeli julija lani. Zaradi potrebnih dodatnih del so stroški za 1,5 milijona višji. Septembra lani so začeli tudi z gradnjo 19-stanovanjskega bloka, z deli bodo končali (kljub vmesnim neprijetnostim) do septembra. Pri-

hodnje leto pa naj bi na Tratah zrasla še ena stavba z 22 stanovanji, in sicer šest enosobnih, osem dvosobnih in osem trisobnih sta-

izvajalca del so izbrali PGP Ljutomer (upajmo, da bo kljub najnižji ceni delo dobro opravil). Julija naj bi začeli obnavljati

to bo namesto nje krila stroške krajevna skupnost.

Med naloge Stanovanjske skupnosti spada tudi vzajemno vzdrževanje stanovanjskih objektov. Manjša ali večja dela so opravili v Žihlavi 5, Vidmu 14a, Radenskem Vrhu 32 ter na Kidričevi in Gregorčičevi ulici. Kakor je dejal delegat iz Vidma, bi morali odgovorni v čim krajšem času rešiti probleme v tem kraju, na katere opozarja že nekaj let.

bp

Do leta 1990 90 stanovanj

novanj. Do konca junija so iskali primerne sofinancerje — delovne organizacije, ki bi potrebovale stanovanja za svoje kadre. Kot kaže, potrebujejo stanovanja le delavci Murinega tozda Moda. Za

tudi stavbo Črešnjerci 34. Tu bo dela opravilo SGP Pomurje, vendar pa se je nekoliko zataknilo pri sofinanciranju Kulturne skupnosti, ki ta čas ne more sofinancirati (letos je že veliko »porabila«), za-

V Sloveniji bodo največ odkupovali pšenico prve kakovosti

Osnovna cena: 140 dinarjev za kilogram

Potem ko so pridelovalci že pospravili letošnji pridelek ječmena, je v Pomurju vse nared tudi za žetev pšenice. Na nekaterih peščenih tleh, kjer je že čutili pomanjkanje vlage, v teh dneh že začnajo z žetvijo pšenice, napovedujejo pa, da bo v začetku prihodnjega tedna ta že v polnem razmahu. Bolj kot same priprave na žetev pa so v minulih dneh zanimale pridelovalce cene letošnjega pridelka pšenice. Žal se je tudi letos ponovila stara praksa iz prejšnjih let, ko pridelovalci tako rekoč vse do začetka žetve niso vedeli za dokončno ceno pšenice. Zvezni izvršni svet je sicer že pred koncem junija določil zaščitne cene pšenice letine 1987, je pa tokrat žitnopredelovalnim organizacijam pustil nekoliko več prostosti pri oblikovanju tržnih cen. Te naj sicer ne bi za več kot 10 odstotkov presegle zaščitnih cen, prav takšen predlog pa je med pridelovalci vzbudil največ polemik in negotovanja. Takšne cene po njihovem mnenju ne pokrivajo niti pridelovalnih stroškov in so v primerjavi z lanskimi višje le za 79 odstotkov, medtem ko so se nekateri drugi stroški celo več kot podvojili.

V posameznih republikah so ubrali različne poti za oblikovanje tržnih cen in po vseh dogajanjih sodeč v Jugoslaviji ne bodo veljale enake tržne cene. Medtem ko so, denimo, v Vojvodini določili ceno na 150 dinarjev, naj bi jo na Hrvaškem odkupovali po 140 dinarjev, vendar vse kaže, da bodo pridelovalci v Sloveniji za letošnji pridelek iztržili enake cene kot Vojvodinci.

In kakšne bodo cene letošnjega pridelka v Sloveniji? Dogovorili so se, da bodo žitnopredelovalne organizacije odkupovale pšenico prvega kakovostnega razreda po osnovni ceni 140 dinarjev za kilogram, za drugi kakovostni razred pa bodo pridelovalci dobili 125 dinarjev za kilogram. Ker posevki lepo kažejo in bodo pridelki ustrezni, bodo v Sloveniji v glavnem odkupovali pšenico prvega kakovostnega razreda in jo po takšni ceni tudi plačali. Regresov in nadomestil sicer ne bi smeli všteti v ceno, pa vseeno naj zapišemo, da bodo pridelovalci poleg osnovne cene

za kilogram oddanega pridelka dobili še 19 dinarjev nadomestila za nakup mineralnih gnojil in zaščitnih sredstev, žitnopredelovalne organizacije pa bodo k temu dodale še 5 dinarjev na kilogram za koncentracijo pridelave. Tako bodo pridelovalci skupaj na kilogram pšenice prvega kakovostnega razreda iztržili 159 dinarjev in za drugi kakovostno razred 149 dinarjev.

Ali so takšne cene za pridelovalce spodbudne, bo najbolje pokazal letošnji odkup. Za pridelek pravijo, da bo dober, kolikoli ga bo končalo v skladiščih žitnopredelovalnih organizacij, pa je zdaj v največji meri odvisno od pridelovalcev. Ob vsem tem pa ni prav nič spodbudna napoved Zveznega izvršnega sveta, da bo posredoval z materialnimi rezervami in interventnim uvozom, če bo prišlo do izsiljevanja na tržišču. Takšna politika namreč ne vodi k večji pridelavi in zagotavljanju domače hrane.

L. Kovač

Rade bi pokojno in beneficirano žeteli. Ena med njimi je celo svetovalka občinske uprave. Čarovništvo se ponuja kot alternativa. V vsakem od nas tiči kos lovca na čarovnice.

Če jih ne bi bilo, bi si jih morali izmisliti. Pridružite se nam na 6. strani in pazite: »Či jih vidiš, ti gezik vzamejo!«

Leto XXXVII
Št. 27

Murska Sobota
16. julija
1987

Cena 350

VESTNIK

Čeprav manjka še dober teden do začetka pasjih dni (23. 7.), nas že močno žeja; vode zmanjkuje »nižje in višje« pa ne le zaradi jarkov, ampak zato ker se še nismo naučili ceniti te za življenje nepogrešljive tekočine. Biti mora čista, zdrava in — po okusu dobra. Je mar to mogoče, ko smo pa stolne vodnjakov samomorilsko spremenili v greznice in ponikovalnice? In zakaj te vrstice po fotografiji vinorodnih pomurskih gričev? Zato, ker še tako zla kapljica vode ne bo mogla nadomestiti, priznajmo pa, da je pogled na gorice prijeten, manj prijetni so denimo občutki tistih vlnogradnikov, ki ta čas ponujajo lanski pridelek 600 dinarjev — kupcev pa ni. J. Š.

SPREVRŽENA ZAVEST

Telefonirajmo žejni!

Ob množici gospodarskih težav, s katerimi se srečujejo v sodelstvi občini (žal ne bi v tej komuni), jih je še vrsta na različnih področjih življenja. Za vodo vemo, da je nujno potrebna. Obenem pa v občini pijejo vodo take kakovosti, ki je, dolgoročno gledano, nevarna. Seveda ne povsod. Najslabše je okrog Cankove, kjer pa bo, kot kaže, do leta 1990 vse v redu, saj nameravajo zgraditi cevovod iz črpališča v Murskih Črncih. Pa vendar je podatek, da je na primer v Strukovcih biološka analiza vode pokazala, da je le-ta 100-odstotno oporečna, osupljiv. Človek se vpraša, ali je to v času vsestranskega tehnološkega in civilizacijskega napredka sploh še mogoče.

Očitno je. Vodnjaki in greznice v glavah nekaterih očitno pomenijo podobno. Kako si namreč drugače razlagati vse pogostejše spuščanje fekalij v podtalnico? Nadalje se postavlja še vprašanje raznih škropiv, ki jih vse več uporabljajo v kmetijstvu in ki so že omenjeni podtalnici lahko zelo nevarna, posebej v predelih, kjer je zaščitna plast pretanka, kot je na primer v ravninskih delih občine.

Odgovorni zadeve sicer rešuje-

jo, čeprav so bile doslej pripombe, da prepočas. Vendar kaže, da je veliko razlogov spet objektivnih, če lahko zbiratizirano in pretirani formalizem, ki vladata pred kakršnimkoli večjimi družbenimi projekti, sploh označimo za objektivno okoliščino. Po premisleku verjetno ne, toda če vse skupaj postavimo v odnos zveza: občina, potem je za počasnost težko obsoditi kogarkoli na občinski ravni.

Zdaj vendarle kaže, da so v občini tako daleč, da bo do septembra jasno, kako in kaj. Do takrat naj bi namreč pripravili ustrezne usmeritve o reševanju problematike oskrbe s pitno vodo v občini. Ugotovili so že, da je poleg črpališča v Črncih nekaj zelo primerno tudi novo pri Krogu, obenem pa bodo seveda skušali ohraniti tudi druga večja nahajališča vode, ker je nujno zaradi varnosti, saj je napaka na sistemu vedno mogoča. Govori se tudi o avtomatiziranem spremljanju kakovosti vode, saj je pomembno v vsakem trenutku vedeti, kako (ne)zdravo vodo pije prebivalstvo.

Za celovito rešitev problematike bo poleg pripravljenosti do dela potreben tudi denar. In tega dandanes večinoma ni dovolj.

Toda, ali je cena v tem primeru res pomembna? Po obnašanju in prepričanju večine, ki jim je skrb za kakovostno vodo deveta briga, kaže, da je. Pa vendar je pomoč posameznikov nujna, tudi denarna. Posebej bi se tega morali zavedati na območjih, kjer imajo pitno vodo samo še zato, ker jo res pijejo, sicer pa si takega naziva zaradi slabe kakovosti in oporečnosti ne zaslužijo. Kruto dejstvo pa je, da so ljudje po vaseh, kjer zadnje čase na veliko gradijo telefonsko omrežje, še vedno prej pripravljeni odriniti nekaj sto tisočakov za telefon (čeprav dandanes tudi za ta aparat ne gre trditi, da je zgolj modna muha ali malomeščanska potrebnostna poguravščina), kot veliko manj denarja prispevati za zdravo pitno vodo. Očitno o tem še premalo razmišljajo. Za zdaj pa torej kaže, da je veliko lepše žejni po telefonu klepetati s sedmimi o včerajšnjem vremenu, kot skrbeti za svoje in zdravje potomcev. Pri vsem tem pa je majhna »lepotna napaka« — voda še daleč ni zgolj za gašenje žeje! Ko bo to prodrlo v zavest ljudi, bo tudi šumenje bistre in zdrave vode bolj priljubljeno od zvonjenja telefonov.

Bojan Peček

OSIPANJE POMURSKEGA ČLANSTVA ZK

Naj bo omejen vstop in prost izhod!

Del članstva se raje umika vase, v nekatere lastne duhovne rezervate, družinske kroge, zasebna preračunavanja, za ograjene parcele in »vikendice«, hišice in stanovanja, v svoje pravice in svobode.

Kaj nam povejo statistični podatki o sestavi in gibanju članstva ZK v Pomurju? Lani so jih na novo sprejeli 35, iz drugih občin jih je prišlo 84, kar je 119 komunistov več od približno 4400 vseh partijcev v štirih pomurskih občinah. Izključili so štiri, črtali 50, izstopilo jih je 69, umrlo 17, v drugo občino ali republiko jih je odšlo 94, kar da skupaj 234 članov ZK. Število pomurskega partijskega članstva se je torej lani zmanjšalo za 115 komunistov.

Sicer pa že tretje leto zapored statistika beleži vztrajno zmanjševanje članstva v državi, republiki in Pomurju. Ne gre zgolj za osipanje (izstop, izključitve, črtanja in podobno), ampak tudi za vse manjše vključevanje v ZK. Čedalje glasnejša so mnenja, da je ob splošni družbeni krizi zašla v krizo avantgardna politična organizacija. Poenostavljeno bi trdili, da se v demokratičnih razmerah, ko pada ugled organizacije, zožuje tudi njena socialno-politična osnova, identiteta se krha. V določenem smislu je danes ZK na razpotju, na kar je med drugim opomnil nedavni idejni plenum jugoslovanske partije. Zahteve po prenovi/obnovi partijskega članstva so tako rekoč vsak dan na dnevnem redu z vprašanjem: za kakšno ZK se potegujemo, množično ali kadrovske? Posreden odgovor bi se lahko glasil: gibanje članstva je kot nekakšen barometer ali občutljiv kazalec ugleda organizacije, njenega vpliva in moči, njene moralno-politične avtoritete, strinjanja in nestrinjanja s stališči in politiko partije.

Vzroki za tolikšen osip in sestav izstopajočih? Največ jih gre zaradi nezadovoljstva, ker se jim je partija zamerila, kajti nimajo moči, da bi kakorkoli vplivali na razmere ali jih spreminjali. Visoka članarina, ki naj bi menda bila pomemben razlog izstopov, hkrati pa ovira pri vstopih, je na drugem mestu vzrokov odliva pomurskega partijskega članstva. Kar zadeva črtanja, pa kot poglavitni razlog prevladujeta abstinenca oz. pasivna rezistenca komunistov, ki ne prihajajo na sestanke, so ravnodušni do procesov in pojavov v okolju, ne plačujejo članarine. Ravno tu zadenejo na največ tako imenovanih sopotnikov, tistih, ki so jih v 70. letih kampanjsko sprejeli v ZK in se morajo posloviti — ali izstopijo, jih izključijo ali črtajo. Med tistimi, ki zapuščajo partijske vrste, so tudi ljudje z dolgotrajnim stažem: upokojeni miličniki in drugi upokojenci, prostvolni delavci in podobni izobraženci; vse to je dovolj za zbujanje skrbi. Poseben razmislek bi moral veljati spoznanjem o postopnem staranju organizacije, upadanju deleža mladih, majhnem prilivu mladih v ZK.

nju članstva, nakar samostojno povzemajo in oblikujejo naročila za tovarne, ustanove in teren, je postala anahronizem. Član ZK je pač lahko veliko več kot samo običajen, poslušan »vojak partije«, ki disciplinirano sprejema in izvaja naročila iz občinskega ali republiškega štaba avantgarde, pri čemer se zdi, da tudi štab sam ni toliko več dolgoročne taktičnega manevriranja v mirnodobnih razmerah, kot je bil v frontalnih spopadih med NOB. Pravzaprav imamo opravka s kroničnim zaprtjem ali vsaj zmanjšanjem prehodnosti kanalov partijskega komuniciranja ter vpliva od spodaj, s čimer smo spet pri enem bistvenih vzrokov za osipanje partijskega članstva: občutku nemoci, da bi karkoli spremenili.

V iskanju izhoda se bo (verjetno) potrebno odločiti za selektivno sprejemanje v ZK (omejen vstop), privlačnejše oblike in metode partijskega delovanja (javne razprave in tribune), stalno usposabljanje članstva, ukvarjanje s praviimi temami (na primer, kako je s pomurskimi študenti in dijaki drugje po Sloveniji, alternativna gibanja, idejni vplivi iz neposredne zamejske sosesčine in širšega evropskega prostora in podobno), predvsem pa odpreti oz. zagotoviti prehodnost kanalov partijskega komuniciranja in vpliv od spodaj. Ponovili bi: omejen vstop v ZK, prost izhod iz ZK ali z drugimi besedami: za kakovost naj gre, ne za količino.

Branko Žunec

Radenska

Radenska prireja 18. 07. ob 20. uri ob letnem bazenu v Radencih

RADENSKO NOČ

Nastopajo: Neda Ukraden, Magneti, Štirje kovači, Pohorje Expres, pleana skupina Stih, Duden, padalci soboškega aerokluba in Milan Zrinski kot povezovalci programa.

Za dobro voljo in obložene mize je poskrbljeno vse do 4. ure zjutraj.

Predprodaja vstopnic v vseh hotelih Radenske.

5.000.000.000 nas je, čez deset let nas bo za milijardo več. Svet kot celota se tega premalo zaveda — samo petdeseti del denarja, ki ga človeštvo porabi za oboroževanje, bi bil dovolj, da bi imelo vseh pet milijard Zemljanov zdravo pitno vodo. Kaj to pomeni, vedo predvsem v tistih predelih sveta, koder je suša vsakodnevni gost, kot na primer v Afriki.

S starimi gesli ne gre več

Čprav se je pri nas že močno uveljavilo prepričanje, da vse preveč govorimo, bi za tokratni idejni plenum Zveze komunistov Slovenije tega ne mogli trditi. Uvodni referent Boris Majer je ponudil v pretres izredno dobro analizo sedanjega stanja, predvsem pa osrednjih družbenih konfliktov, hkrati pa je vse to povedal v lepi, neaktivistični slovenščini.

Po njem je osnovni konflikt v sporu med državno lastninsko administrativno ekonomijo in med sistemom socialističnega blagovnega tržnega gospodarstva. Ta spor, oziroma protislovje, je značilen za vse socialistične države in zato ljudje upravičeno opozarjajo, da je socializem kot sistem v krizi, da je vizija socializma izgubila svoj čar in da naj bi tudi marksizem sodil med preživele teorije.

S temi spoznanji se moramo sprijazniti, saj nam dolgotrajna družbena in ne samo gospodarska kriza potrjuje dejstvo, da je socializem potreben prenove. Tisto o marksizmu pa ne drži v toliko, ker se v tej teoriji socializma zatekamo predvsem v sovjetski model socializma, ki je poudarjal državno lastnino in plansko gospodarstvo in s tem dovo-

lil nesluten razmah birokracije. Vsa naša prizadevanja za uveljavitev samoupravljanja, kot novega modela socializma, so bila uspešna v dobi prosperitete, so pa kaj kmalu usahnila v času družbene krize. In če se zato povrnemo izvirnemu marksizmu, ugotovimo, da se je Marx zavzemal za osvoboditev človeka in ne samo družbe in da ta osvoboditev ne pomeni ukinitje izkoriščanja, temveč ukinitje vsake odtujene oblasti nad človekom. V primeru socializma je to birokracija.

Še ena izvirna Marxova predstava. Socialistično revolucijo je napovedoval v gospodarsko najrazvitejšem delu sveta. Zgodilo pa se je drugače. Do socialističnih revolucij in preobrazb je prišlo v gospodarsko najzaostalejših državah, z nekaterimi izje-

mami, kot je Čehoslovaška. V zaostalejših deželah so tudi družbena naspotja mnogo oostrejša, predvsem pa je odsotna demokracija, ki je seveda izziv za birokracijo.

Zato ni presenetljivo, da se dogmatikom in birokratom v Jugoslaviji dvigajo lasje ob zasebni obrti. Ko slišijo besedo delnica, imajo takoj pred očmi kapitalista in v zvezi s tem restavracijo kapitalizma pri nas. Moderna ekonomija pa terja tudi v lastninskih odnosih določene spremembe.

Na primer, interne banke po tovarnah. Končno, hranilnice so nastale kot solidarnostne banke.

S prihranjenim denarjem pomagamo gospodarstvu na sploh. To je samo en primer. Skratka, samoupravljanje upravlja z ustvarjenim denarjem in zato bo potrebno najti še druge spodbujevalce za večanje interesov ljudi.

Socializem moramo prenoviti, če želimo najti pot iz krize. S starimi gesli ni poti v novo obdobje.

Slovenjgradčani pri Cuellarju

Med obiskom na Univerziadi v Zagrebu je generalni sekretar OZN de Cuellar

sprejel tudi delegacijo občine Slovenj Gradec oziroma odbora Mi za mir, ki je leta

1985 pod njegovim pokroviteljstvom uspešno organizirala vrsto mednarodnih kulturnih manifestacij ob 40-letnici OZN.

De Cuellar je Slovenjgradčanom obljubil, da bo prevzel pokroviteljstvo nad prihodnjo prireditvijo o miru in sožitju, ki bo v Slovenj Gradcu leta 1990.

Veliko razočaranje

Fotografija, ki je pretekli teden polnila časopisne stolpice po svetu (tudi mi smo jo prejšnji teden objavili na drugi strani), ne predstavlja roke kolosa z grškega Rodosa, temveč je zelo navaden, sicer roki podoban kamen, ki ga je — kdo ve kdaj — »ustvaril«
čisto navaden viličar. Tako je svet ob »odkritje desetletja«.

V poslanici mladim

Generalni sekretar OZN Javier Perez de Cuellar je mladim vsega sveta, ki so se prejšnji teden zbrali na Univerziadi v Zagrebu, v svoji poslanici povedal tudi tole:

»Mladi prijatelji, prosim vas, da gledate na prihodnost kot na našo skupno pustolovščino, ne pa kot na skupno grožnjo; da prekorajčite meje vaših držav in da z naklonjenostjo gledate mlade drugih narodov, ki z vami delijo iste sanje in upe; da mislite na lačne in na ljudi brez pravic, in da ne pozabite, da so prav tako kot vi člani iste človeške družine; da zaradi tega sprejmete svojo odgovornost in sodelujete pri skupnih prizadevanjih, da bi uresničili tisto, za kar veste, da je pravično; da bo vaš cilj sreča moških in žensk, ne samo njihova gmošta blaginja.«

PREBERITE V DEBELI SENC

Oh te okusne miši

Prejšnji teden smo na tem mestu kramljali o nevoljah našega dinarja. Tokrat in prihodnji teden se bomo preselili spet v kuhinjo. Pa ne bomo govorili o kakšni tradicionalni dunajski ali madžarski kuhinji. So, ali pa so bile, tudi druge.

Stari Kartažani, na primer, so zelo cenili neke psičke u velikim napetim trebuhom in dlako, ki je bila roza barve. Pitali so jih izključno s tropinami oliv. Danes teh psov ni več (ko pa so jih tako vneto jedli). Naj še povemo, kako psa zakoljejo Kitajci. Nož zarijejo živali do ročaja v vrat. Potem ga skrbno oderejo in največja polastica so šape in jetra.

Nasploh Azijci pse zelo cenijo. Ponekod je pes še dandanes najbolj cenjena svatbena jed. Na Formosi je pasjetina posebna delicata. Pa kitajske juhe iz lastovijih gnezd ali iz plavuti morskega psa.

Pa iz krtov. Omeniti je treba še male miške, tako imenovane »milhi-je«. Najboljše so, ko se izležejo in še nimajo dlak. Zgrabijo jih takole za repček, še žive pomočijo v nekakšno omako, pripravljeno iz medu.

Potem pa jih počasi spuščajo po govtancu. Pietru Rotando trdi, da so jih na neki proslavi ob obletnici poroke, nekega mandarina pospravili kar petdeset tisoč.

O izredni okusnosti miši priča tudi slavni raziskovalec Afrike Livingstone. V zapisih s svojih afriških potovanj omenja neko ljudstvo Mokolov, ki so sloveli po svoji postavnosti. Hranili pa so se ti Makololi le z nekimi rastlinami in mišmi, katerim so okoli vasi nastavljali na tisoče pasti.

Sicer pa Afričani slovijo še po nekaterih specialitetah. Mangve- mi izredno cenijo gorilje šape. Bangoanci prisegajo na jastrebe mrhovinarje. Hranjenje z mrhovino daje mesu teh jastrebcev poseben priokus, ki pa ga prenašajo le izkušeni sladokusci. Podoben priokus ima baje tudi hijenino meso. Ljudstvo Bari z Belega Nila ima za kosilo najrajši ličinke termitov in mravljinca jajca, pražena na maslu. Sudanci zelo cenijo krokodilov rep. Papuanci prisegajo, da je najboljša jed kuščar varan, vendar le, če je ta hrustljivo spečen na ražnju. Z izredno zvnečimi imeni se ponosa indijanska kuhinja. Denimo abba-mochashannutanawsucke (to so ostrige v neki posebno pekoči omaki).

Strokovnjaki se razhajajo pri vprašanju, kakšen okus naj bi imelo pravzaprav človeško meso. Menda je še najbolj pravilno mnenje, da je po okusu najbližje svinini, čeprav je, kot trdijo nekateri, bolj sladkasto, spet drugi, da bolj slano.

Ko so pred slabim mesecem sodili propadlemu afriškemu cesarju Bokasi, je njegov kuhar pred sodiščem izpovedal, da je njegovemu veličanstvu velikokrat pripravil jedi iz človeškega mesa. Pa Atila, grozni vodja Hunov. Ojem in še o drugih podobnih zadevah, ki niso samo preteklost, temveč huda resničnost, pa prihodnjic.

Prvi rezultati raziskave

Letos teče že dvajseto leto, odkar raziskovalni inštitut ljubljanske fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo raziskuje slovensko javno mnenje. Letošnjo raziskavo bodo predstavili jeseni, znani pa so že posamezni poudarki raziskave. Povprečni Slovenec »politično dozoreva«
in išče alternativne izhode iz težav. Večina anketirancev sodi, da živi slabše kot prej, da le malo ali nič ne privarčuje, da delo ni spoštovano, da demokracija in samoupravljanje upadata in da naraščajo pojavi socialne dezorganizacije. Slovenci imajo pozitiven odnos do civilne družbe, stavek, civilnega služenja v JLA. Povečuje se število vernih, vendar se njihovi pogledi na vero ne pokrivajo s tradicionalnimi verskimi dogmami.

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Dobro desetletje po Mindszentyju

Na Madžarskem, kjer je bila cerkvena hierarhija stoletja povezana z državno, je Cerkev ločena od države z ustavo iz leta 1949, v času, ko je madžarsko Cerkev vodil kardinal Jozsef Mindszenty in ki se je leta 1956 javno izrekel za protirevolucijo. Petnajst let je preživel v ameriški ambasadi v Budimpešti, nato pa še nekaj let na Dunaju. Sedanji primas katoliške cerkve na Madžarskem Laszlo Paskai o Mindszentyju: »Usodno napačno je ocenil tedanjo situacijo«.

Na Madžarskem so vse od Arpadovičev naprej postavljali primase kralji. Konec te pravice je bil z detronizacijo avstrijskega cesarja in madžarskega kralja Karla I. leta 1918. Madžarski diktator Horthy de Nagybanya je leta 1927 sklenil z Vatikanom sporazum, po katerem je sveti sedež izbral in imenoval ostrogonske nadškofe, ki so hkrati primasi madžarske rimokatoliške cerkve. Leta 1957 je Predsedniški svet LR Madžarske sprejel uredbo, v kateri je rečeno, da primas

ne more biti izbran brez privolitve državnih oblasti. Ta odredba je bila sankcionirana z Vatikanom s posebnim sporazumom leta 1964.

Pred štirimi meseci so v ostrogonski stolnici slavnostno ustoličili Laszla Paskaia, in — razumljivo — na ustoličenju je bila tudi posebna državna delegacija.

V dobrem desetletju se je marsikaj spremenilo. Jozsef Mindszenty, primas še iz predvojnih časov, je bil glavna ovira za normalizacijo odnosov med Madžarsko in Vatikanom. Iz svojega prostovoljnega zapora v ameriški ambasadi je Mindszenty vodil politično propagando v korist hladne vojne in konservativnih sil v Vatikanu. Ko so tudi v Vatikanu zapihali za časa papežev Janeza XIII. in Pavla VI. drugačni vetrovi, je Mindszenty odbil vsakršno sporazumevanje z Vatikanom. Šele po njegovi smrti leta 1975 je Mindszentyjev naslednik, kardinal Laszlo Iekai pričel delovati v smeri izboljševanja odnosov med Cerkvijo in državo. Lani junija je Lekai umrl in s slavnostnim aktom v ostrogonski katedrali ga je nasledil Laszlo Paskai, ki je že leta 1974,

globus

MOSKVA — V Černobilu se je začel sodni proces proti direktorju, glavnemu inženirju in še nekaterim drugim vodilnim delavcem černobilske atomske centrale. Obtožnica jih bremeni za odgovornost pri znani nesreči v tej centrali aprila lani. Istočasno je v Moskvi izšla knjiga o tem dogodku. Avtorja sta bila priči vsega, kar se je dogajalo v elektrarni in njeni okolici, ko so poskušali omiliti posledice.

ŽENEVA — Lani so bogate industrijske države, članice OECD, povečale svojo pomoč državam v razvoju za 26 odstotkov v primerjavi z letom prej — na 37 milijard dolarjev. Najbolj se otepajo teh prispevkov Američani in Avstrijci, najbolj plačni-ki pa so Norvežani.

NEW DELHI — Kljub slabim vremenskim razmeram bo letošnji pridelek žitaric v Indiji okoli 152 milijonov ton. V zadnjih treh desetletjih se je pridelek žita v Indiji potrojil.

RIM — V italijanskem mestu Cosenza so aretirali šest ljudi, ki jih obtožujejo, da so v zadnjih šestih letih sodelovali pri preprodaji novorojenčkov. Tako je Giuseppe Angotti (32) prodal šest svojih komaj rojenih otrok družinam v Rim, in to po šest milijonov lir za vsakega.

MOSKVA — Znamenitemu maršalu Žukovu, ki je zlomil nemški juriš na Mosko, presekal obroč okoli obkoljenega Leningrada in ki je bil tvorec nove strategije protinapadov na številnih frontah in zmagovalce v zadnji Hitlerjevi obrambni akciji pri Berlínu, bodo postavili spomenik. Žukovu so leta 1957 odvzeli vse funkcije in je zadnjih 17 let svoje- ga življenja preživel osamljen v svoji koči blizu Moskve.

NOTTINGHAM — Na podlagi nove dokumentacije se je Rus-sellovo sodišče odločilo sklicati posebno zasedanje, na katerem naj bi osvetlili primer Kurta Waldheima ne le z zgodovinske, ampak tudi z moralne in pravne plati. Člani sodišča se nameravajo pogovarjati tudi z Waldheimom.

globus

V Zagrebu so v soboto simbolično razglasili komaj rojenega Mateja Gašparja za petmilijardtega prebivalca Zemlje. Ob rojstvu je bil navzoč tudi generalni sekretar OZN de Cuellar. Na sliki: mamica z malim Matejem in visoki gost.

Prvi Avstrijec v vesolje

Med nekajdnevni obiskom sovjetske delegacije, ki jo je vodil sovjetski premier Nikolaj Rižkov, je bilo na Dunaju sklenjenih več dvostranskih sporazumov s področja blagovne menjave, skupnih naložb, turizma, letalskega prometa in kulture. Rižkov je Avstrijce še posebno razveselil, ko je napovedal, da bodo sovjetski kozmonavti »izobrazili in pripravili«
njihovega človeka za polet v vesolje.

OPEHARJENI OB SOLIDARNOSTNEM DINARJU

Osrednja točka zadnje seje obseh zborov skupščine občinske zdravstvene skupnosti Lendava je bila informacija o finančnem poslovanju skupnosti v prvem polletju. Strokovni delavci so že večkrat opozarjali na nepravilnost in nepravilnost, da se po interventnem zakonu tudi solidarnostna sredstva, ki jih prejema pomurske občine za zdravstvo, vstopajo v dovoljeno skupno porabo. Menijo, da bo tako še manj mogoče izenačiti različne

ravni zdravstvenega varstva glede na razvitost občin v Sloveniji. Tak apel, ki ga bodo poslali Republiški zdravstveni skupnosti, izvršnim svetom pomurskih občin ter javnosti, so sprejeli še na skupščini zdravstvene skupnosti. Delegati pa so tudi razpravljali, koliko naj bi prispevali obrtniki in pri njih zaposleni delavci za skupnosti družbenih dejavnosti. Predlagano je namreč bilo, da bi le-ti imeli določene ugodnosti. Delegati zdravstvene skupnosti

pa so menili, da ta denar, ki naj bi tako ostal obrtnikom, ne bi smel biti njihov dohodek, ampak bi ga morali nameniti za več delovnih mest v drobnem gospodarstvu, torej za razvoj obrtništva. Zato niso sprejeli tako pripravljenega odloka.

O analizi družbenoekonomskih odnosov na področju zdravstva v Pomurju so razpravljale že vse druge pomurske zdravstvene skupnosti, na zadnji seji pa so še

lendavski delegati. Bistvenih pripomb ni bilo, s strani izvajalcev pa je bilo povedano, da ne kaže pozabiti, da so nekateri zdravstveni in bolnišnični oddelki potrebni temeljite obnove in popravila, saj bo sicer škoda še večja. Za to pa je seveda treba toliko in toliko denarja. Delegati so sprejeli še nov finančni načrt ter bilanco sredstev družbenih dejavnosti.

Majda Horvat

Odprta vrata kirurgije v Rakičanu

Do konca junija je bilo v pomursko kirurgijo vloženih približno 2,8 milijarde dinarjev, ko pa bo bolnišnica opremljena, naj bi bila vrednost objekta od 9 do 10 milijard dinarjev. Denar za delo in opremljanje se zbira predvsem iz dveh virov: posebne prispevne stopnje v vseh pomurskih občinah in z denarjem republiške solidarnosti. Deset slovenskih občin sicer še ni nakazalo denarja, vendar pa je z vodstvom republiške zdravstvene skupnosti dogovorjeno, da če občine denarja ne bodo dale, znesek nakažejo iz sredstev solidarnosti.

Kljub zapletom z uvozom iz tujine so že zmontirali kirurške in anestezijske stativne, narkozne aparate, operacijsko luč in drugo. Kupili so še operacijske mize in sterilizacijsko opremo. Nekaj operacijskih miz je že na carini, del sterilizacije pa bodo dobili v septembru. Gradbeni odbor pa se tačas dogovarja za nakup in uvoz rentgenske opreme, pripravljajo tudi račune za tehnični prevzem, preselilni načrt, prometni režim do bolnišnice, pripravljen je že program dela v novih prostorih.

V soboto dopoldan so prvič, odkar poteka gradnja, odprli vrata vsem, ki so si želeli ogledati notranjost. O kirurgiji pa so obiskovalci povedali:

ZDENKA RADOHA iz Lipe:

»Lepa je in lepo narejena. Vsak bolnik si želi, da bi bila bolnišnica čim prej odprta, saj tako, kot je v stari kirurgiji — to je strašno. Ni prostorov za bivanje in delo.«

MATIJA RADOHA iz Lipe:

Prezračevalne naprave, ogrevanje — vse je v redu narejeno. Precej denarja je šlo, vendar se je izplačalo. Vsak si lahko ogleda, da denar, ki smo ga zbirali po vaseh in podjetjih, ni bil zaman.«

FRANJO ŠONAJA iz Murske Sobote:

»Presenečen sem. Osebo nisem pričakoval, da je to tako lepo, široko, sicer še prazno, pa vendar daje upanje, da bo prijetno. Razkošja ni videti.«

FRANC PERKIČ iz Bakovec:

»Rajši pridem sedaj zdrav, kot pa pozneje bolan. Seveda smo prispevali za gradnjo, pa tudi spremljamo dogajanje ob gradnji. Sedaj slišimo, da ni uvoza, ne vem, kdo je za to kriv, državni organi, ali kdo.«

KAREL FRANKO iz Puconec:

»Zadovoljen sem s tem, kar sem videl in kar smo dosegli. Upam si trditi, da je vsak dinar, ki smo ga zbrali s samoprispevkom in republiško solidarnostjo, dobro naložen. Zato bi se v imenu nas uporabnikov in vseh Pomurcev zahvalil gradbenemu odboru in izvajalcem del, da so vsak dinar znali dobro obrniti.«

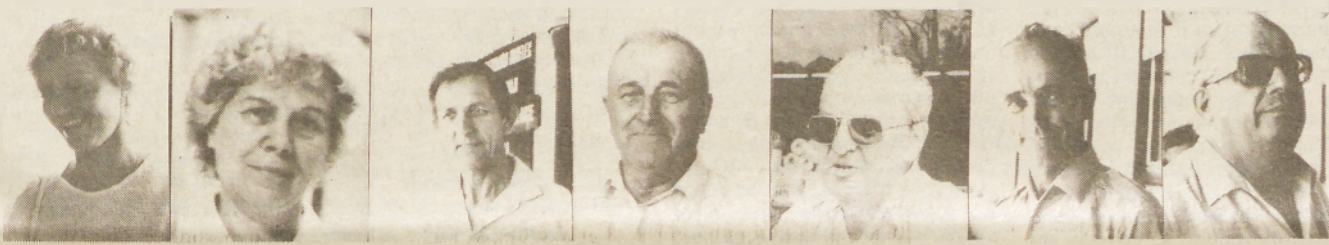
IVAN ČEH iz Bakovec:

»Od zunaj se ne da oceniti, koliko je bilo tu vloženega dela. Denar je dobro naložen, vendar če bi bil pravočasno zbran, bi bilo to ceneje in hitreje gotovo.«

MIRA MILOŠEVIČ iz Murske Sobote:

»Seveda lahko ocenim nove prostore, saj kot glavna sestra dobro poznam razmere v stari. Novi prostori pomenijo boljše razmere za delo in — kar je še pomembnejše — boljše počutje bolnikov ter uspešnejše zdravljenje.«

Majda Horvat

Zdenka Radoha, Mira Milošević, Franc Perkič, Karel Franko, Franjo Šonaja, Matija Radoha, Ivan Čeh.

REPORTAŽA S PRVE IZMENE GORIČKO 87

Žulji direktorjev druge generacije

Živo srebro v termometru čez črtico, ki označuje 30 stopinj, neznostna sopara in brezvetrie — vse to je jemalo voljo do kakršnegakoli gibanja, kaj šele, da bi človek fizično delal! Dan je bil resnično pravi poletni, kakor smo si jih doslej želeli, ko pa smo jih dočakali, nam je spet postalo prevroče. Pa vendar jih je bilo tudi tistega dne kar nekaj, ki so delali. Nekateri zato, ker jim je to poklic, drugi pa tudi, ker so si izbrali tako obliko počitnic — udeležili so se zvezne mladinske delovne akcije Goričko 87.

»Nešto poboljšje od ovo!«

Je pribli 11-letni Samet Pini iz Gostivarja v Makedoniji, ko smo ga izzvali, naj primerja svojo doslej edino akcijo v Sisku lani s to na Goričkem. In zakaj mu je bilo na Hrvaškem bolj všeč? Menda zaradi trase, ker so tam samo sekali drevje, tu pa je treba kopati. Čeprav je mali Samet tako lani kot zdaj prenašal vodo, kar je ob dnevih, podobnih temu juljskemu, več kot rutinsko opravilo. Sicer pa je njegova teta, Dušica, ki je ime, komandantka makedonske brigade. Njene besede o »naši« akciji so pohvalne, kajla pa se je že na 12 akcijah po Jugoslaviji: »Na Goričkem sem sicer prvič, vendar pa mi je zelo všeč. Tako na delovišču kot v naselju, vzpostavili smo tudi prijateljske stike, tako da nimam pripomb. Pri nas je brigadirstvo tradicija, saj je bilo za to akcijo na primer 150 prijav. Vendar pa so na Goričko prišli tisti, ki so se najbolj izkazali na lokalnih akcijah. Imamo deset takih, ki so v brigadi prvič, toda tudi 19 posameznikov, ki so bili brigadirji že več kot desetkrat!« Sicer so Makedonci znali povedati, da jih vročina preveč ne moti, da pa bi raje bolj zgodaj vstajali. Ob pol šestih je menda prepozno, saj se nekateri stari brigadirski mački prebujajo že ob treh ali štirih. Da je v Gostivarju za mladinsko prostovoljno delo resnično še vedno veliko zanimanja, dokazuje dejstvo, da imajo od leta 1976 tudi brigadir-

ski klub Titov udarnik s posebnimi pisarnami in samostojnim delovanjem. Med drugim »posoja« brigadirje mestom, ki imajo težave s popolnostjo svojih brigad, med njimi je tudi nekaj slovenskih.

Kasneje smo se pogovarjali še z enim Gostivarcem, študentom Borčetom Miloševskim. Njegovo mnenje se je delno razlikovalo od komandantkininega, saj je po njegovem vendarle mogoče govoriti o krizi brigadirstva, ki pa bi jo z boljšo organiziranostjo lahko hitro premagali. Vseč mu je tudi, da štab akcije veliko prepušča pobudi brigadirjev.

● **Bosanci delije**

Trije mladeniči močnih postav so zlahka prekladali hlode. Domačin na traktorju je vmes pomagal in les odvažal. Brigadirji iz Hadžićev sploh veljajo za najmočnejše v prvi izmeni in to velja tudi za tri »drvarje« — Zorana Ljevaka, Ivica Medića in Suada Mušanovića. Po poziranju, ki so ga opravili z veliko volje in malone profesionalno, so se fan-tje razgovorili in to res kot pravi brigadirji: polni elana, dobre volje in zagnanosti, da dosežejo na delovišču kar največ. »Mi smo složni, mladi, močni in polni volje za delo,« je povzel Zoran in v ilustracijo pokazal dlani, polne razpokanih žuljev, »trudimo se, imamo veliko prijateljev. Naša brigada je v Jugoslaviji najboljš-

ša, saj smo osvojili največ plaket Veljka Vlahovića (najvišje priznanje za brigadirstvo — op.p.) in tudi tokrat se nočemo vrniti brez nje.«

Tudi Bosanci so zagotavljali, da so pri izbiri kandidatov za Goričko 87 morali odkloniti vsaj trideseterico, večina pa naj bi to dejstvo sprjela z jokom. Delovne organizacije imajo za prostovoljno delo zaposlenih veliko razumevanja, saj jim čas, ki ga prebijajo v brigadi, šteje kot delovni, dopust pa ostaja neizkoriščen. Močni Hadžićani niso pozabili vrlih Goriččanov, ki jih kar ni so mogli prehvaliti. Ko smo odhajali, so se sicer potožili, da je premalo žensk, pa se tudi to da nadomestiti z dobro voljo in pesmijo. In zares so zapeli. Katero? Tisto — Mi Bosanci delije, ljubimo najvreljeje...

Saj ni res, pa je — en človek, 71 akcij!

Ko smo se približali delovišču reške brigade, kar nismo mogli takoj priti v stik z brigadirji. Že na prvi pogled se je zdelo, da so manj razpoloženi kot kolegi iz Makedonije ali Bosne in Hercegovine. Osman Avdić je tudi povedal zakaj: »Moti me, da Slovenci niso poslali svoje delovne brigade, tiste ta prave, ampak so pripeljali pionirje. Če smo prišli iz Bosne, Hrvatske in podobno, bi tudi Slovenci lahko poskrbeli za brigado. Poleg tega imam občutek, ko hodimo po mestu, da se nam ljudje na nek način posmehujejo, ker smo prišli sem delat.« Osmanovi občutki v reški brigadi niso bili osamljeni. Vsekakor je o pričevanju mogoče razpravljati, gotovo pa je, da se razmere — tako kot na vseh drugih področjih — tudi v brigadirstvu razlikujejo od republike do republike, zato stališča niso vedno enotna.

Tik pred načrtovanim sklepom obiska smo zvedeli, da je v prvi

RADGONSKI IZVRŠNIKI O STANOVANJH NEKDAJ MLADIH DRUŽIN

Nekateri člani izvršnega sveta radgonske občine so več pričakovali od ponujene točke dnevnega reda na zadnji seji, ko naj bi obravnavali poročilo o reševanju stanovanjskega vprašanja mladih družin. Vendar pa so strokovni delavci začeli razpravo s problemom, ki jih tare že nekaj let. Skoraj tako staro ter nepopolno in skromno pa je bilo tudi poročilo, ki so ga ponudili v obravnavo. Problem pa je naslednji.

Pred leti, ko je bila stanovanjska politika močno naklonjena mladim družinam, so tudi v Radgoni razdelili precej stanovanj tej socialni kategoriji. Družine pa so se v tem času »postarale« in niso več upravičene do takoj dobljenega solidarnostnega stanovanja, vendar pa se mnoge ne mislijo ali ne morejo izseliti. To pa je trd oreh za strokovne delavce stanovanjske skupnosti, saj v času ugodne politike za mlade delitve stanovanj mladim družinam niso postavili na pravne temelje, ki bi kogarkoli pri tem obvezovali. O tem so že razpravljali na izvršnem svetu, ko je bil še v drugi zasedbi, vendar še do sedaj stvari niso razjasnili. Od nekaj delovnih organizacij so uspešni dobili menice za stanovanje, nekatere pa so dale tudi pisne izjave, da bodo rešili problem stanovalcev, svojih delavcev. Prav to pa strokovne delavce postavlja pred dile-

mo: nekatere delovne organizacije so torej pripravljene rešiti problem, druge ne, ker jih pravno nič ne zavezuje. Verjetno so se prav zato še enkrat napotili na izvršni svet s tem problemom, da bi le-ta s svojo močjo — kot je pred leti bila pomembna moč politike pri delitvi stanovanj — na hitro razvozlat voz, zapleten več let.

Izvršniki se tako na hitro stvari le niso lotili. Menili so, da morajo na strokovnih službah pripraviti popolnejšo poročilo, v katerem bo zajeta tudi sedanja stanovanjska problematika mladih družin. Prav tako so menili, da vnovčijo dobljene menice za stanovanja ter ugotovijo, kateri stanovalci so še upravičeni do teh stanovanj zaradi solidarnosti. Ko bodo imeli vse pripravljeno, da se bodo s tem problemom še enkrat srečali.

Majda Horvat

POROČILO S SEJE PREDSEDSTVA OS ZSS GORNJA RADGONA

Aktivno tudi čez poletje

»Narod naj si spoji in se pripravi na vročo jesen,« so bile besede enega sodelujočih na seji občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije v Gornji Radgoni. V krizi našega gospodarstva pa bi tako izjavo prav gotovo lahko slišali v vsaki slovenski občini.

Seja se je začela s podelitvijo priznanj tekmovalcem, ki so se udeležili republiškega tekmovanja kovinarjev. Ob tem so poudarili, da je bilo tekmovanju v sredstvih javnega obveščanja namenjena premajhna pozornost.

Poročilo o problematiki in stanju na področju delitvenih razmerij ter gospodarskem položaju v občini za obdobje od januarja do junija tega leta je podal predsednik komiteja za družbeno planiranje, Jože Farič. Povedal je, da so dosegli dobre rezultate, vendar ne na vseh področjih. Del gospodarstva je tako dober, da odtehta tudi tiste, ki so nekoliko slabši. Večina resolucijskih ciljev je realiziranih. Fizični obseg proizvodnje je višji. Za največ je povečal proizvodnjo Elrad, za 27 odstotkov.

Na področju turizma je v radgonski občini letos slabše, kot je bilo v lanskem letu. To je posledica padanja kupne moči prebivalstva. Zato pa se je drobnogospodarstvo povečalo za 8 odstotkov.

Letos so izvozili za 7 milijonov dolarjev na konvertibilno območje, vendar so prodajali za 20 odstotkov ceneje.

V gospodarstvu je bilo relativno

več finančnih sredstev namenjenih akumulaciji kot osebnim dohodkom. Tako je bil povprečni osebni dohodek v občini 171.000 dinarjev, kar je za 19 odstotkov manj od slovenskega povprečja. Realni osebni dohodek se je zmanjšal za več kot 5 odstotkov. Likvidnost je realno nižja, vendar je v nekaterih organizacijah kritično. Te se napajajo s posojili. Tako stanje se v precejšnji meri odraža tudi na skupni in splošni porabi, ki je naraščala počasneje od osebnih dohodkov. Pohvalno je, da so v gospodarstvu in negospodarstvu usklajeni osebni dohodki.

Predsednik OS ZSS Marjan Neuvirt je podal poročilo o opravljeni javni razpravi glede osnutka sprememb in dopolnitev zbora združenega dela. Ugotovil je, da je treba takoj uresničiti tiste spremembe, ki spodbujajo delovanje tržnih mehanizmov, racionalizacijo vseh postopkov in manj normativizma.

Načrtujejo organiziranje sindikata delavcev pri zasebnih delodajalcih. Interes sindikata mora biti, da zaščiti tudi te delavce. Trenutno je od 300 delavcev, ki delajo pri zasebnikih, članov sindikata le 40. Prav tako je treba vključevati kmete. Dogovorili so se, da bodo zahtevali od delovnih organizacij oziroma njihovih strokovnih služb, da izvajajo stališča sindikatov do invalidov. V ta okvir spadajo tudi zaposlovanje invalidnih oseb.

JOŽE GABOR

Zoran, Ivica in Suad so opravili najtežji del opravil, seveda v sodelovanju z brigadirji. Posekati je bilo namreč treba kar veliko dreves, jih naložiti na traktor in odpeljati vse skupaj. Sicer pa — kaj je to za Bosance-delije!

izmeni brigadir, ki je bil že na 71 delovnih akcijah. Sprva kar nismo mogli verjeti, pa smo se nato v pogovoru s 43-letnim Vejišlom Hadžićem iz Hadžićev prepričali, da je vse skupaj res, čeprav je skušal biti skromnejši: »To je šele 64. zvezna akcija, preostale so republiške in mednarodne in jih ne štejem. Sicer pa bi raje govoril o brigadirstvu kot o sebi.« Vejišil je reden gost na zveznih delovnih manifestacijah od leta 1962, zato se je zdelo umestno, da ga povprašamo o krizi te oblike dela. Vejišil o krizi noče niti slišati: »Kar zadeva manj interesa za delo — tega v Bosni ni, kvečjemu obratno. Samo dogma je, da je mladinsko prostovoljno delo v upadanju. Moramo nadaljevati tradicijo naših starih, kajti mladina je po vojni vendarle zgradila to državo. Torej se ne smemo ustaviti, treba je iti naprej in delati, ker smo vojno zamenjali s krampom in lopato. Ne moremo si dovoliti, da pridejo ljudje na akcijo samo zaradi počitnic: morajo tudi

delati, vsaj toliko, kolikor potrebujejo. Na akcijo ne smemo gledati le skozi ekonomiko, ampak tudi kot krepitev bratstva in enotnosti, kajti danes imamo sovražnike tako znotraj države in posebno zunaj nje!«

Vejišil Hadžić s svojimi 43 leti in množico akcij za sabo razmišlja kot le še redki. Z njegovo zavestjo in ravnanjem bi se dalo marsikaj opraviti. Še najmanj pa bi danes v Sloveniji govorili o krizi klasičnega mladinskega druženja na MDA. Vejišil je namreč govoril tudi o »direktorski« in »delavski« mladini. Akcija naj bi bile element, ki bi tudi pomeščanjenemu mladincu pokazale, kaj so žulji in kaj je delo neposrednega proizvajalca. To zato, da bo ta isti brigadir nekoč, ko bo sedel v globokem naslanjaču, znal ceniti fizično delo. Žal je sestava malone vseh brigad taka, da tistih, ki so jim besede namenjene, ni. Zato je tudi žuljev direktorjev druge generacije na Goričkem zelo malo.

Bojan Peček

Nošenje vode je v poletni vročini eno najbolj cenjenih del na akciji. Mali Pini je zato tudi eden najbolj cenjenih brigadirjev. Sicer pa ima še eno prednost — vedno je prvi na vrsti, ko se je treba odčepiti.

Made in Pomurje

Gotovo je kdo med nami, morda ne enkrat, temveč večkrat tuhtal, po čem pravzaprav slovi ali naj bi slovelo tukajšnje gospodarstvo. Po Murilohizdelkih oedvomno, pa po ljutomerskih in radgonskih vinih, Radenski mineralni vodi in osvežilnih napitkih, Elradovih antenah, hamburgerjih Mesne industrije, mlečnih izdelkih Tovarne mlečnega prahu, sirih Mlekoprometa, Varstrovjih varilnih aparatih, Avtoradgonih bivalnih enotah, Lininih pianinih... In še bi naštevali.

MNOŽIČNOST ŠE NI (NUJNO) KAKOVOST

Do tod je tudi vse lepo in prav. Vendar nas temeljitejši uvid v nastajanje izdelka in zlasti njegovo potrjevanje na tržišču, naj bo na domačem, posebej pa še na tujem, najpogostejše pripelje do spoznanja, da kakovost ni element načrtovanja ne element poslovne politike, da ni dovolj vključena v samoupravne normative akte, dohodkovne odnose, niti ne v delitev osebnih dohodkov. Tudi nadzor kakovosti ni niti organizacijsko niti kadrovska na ustrezni ravni.

Zal bi nam vzelo preveč časa, če bi se hoteli prebiti do povsem prijemljivih podatkov o vrtnjenem blagu oz. izdelkih pomurskim tovarnam z domačega in tujega trga zaradi sporne kakovosti. Imamo samo približno oceno, da je bilo v prvi polovici leta 1986 v državo vrnjenega blaga v znesku prek tri milijarde dinarjev. Blago je razdeljeno celo na 63 blagovnih skupin, kar kaže na neustrezno kakovost blaga z različnih področij. Da ne pozabimo: skozi vračanje prepozna-

Znak, ki bo zagotavljal kakovost izdelka.

vamo hkrati neustrezno kakovost dela in organiziranja v proizvodnih procesih. Najbrž gospodarstveniki dobro vedo, da je v razvitih zahodnih državah glavni izvozni adut kakovost izdelkov s svojimi posebnimi zapovedmi (zanesljivost, standard, roki dobave, servis, včasih pa tudi dizajn). Raziskovalci trga v ZR Nemčiji so ugotovili, da je vpliv kakovosti izdelkov na njihovo prodajo na svetovnem trgu 31 odstotkov, vpliv cene pa samo 12 odstotkov. Zato so v tej državi naložbe v kakovosti enake celotnim naložbam v industrijo. Mi smo seveda daleč, daleč od takega pristopa.

Tudi zato je predlog Jugoslovanske organizacije za standardizacijo in kakovost (JUSK), da bi leto 1988 razglasili za LETO KAKOVOSTI, vreden vsestranske podpore.

PREKO TRNJA DO ZVEZD

Seznajenji smo, da se bodo jeseni na Beograjskem sejmu prvič pojavili izdelki slovenskih lesarjev s kolektivno blagovno znamko za visoko kakovost. S tem gredo v tej gospodarski panogi po sledi že dolgo

inovacije

vpeljanega označevanja — leto pomeni hkrati dobro trženje in višjo ceno — v ZR Nemčiji, Franciji in Avstriji, zlasti za okna, vrata, pohištvo, plošče, montažne hiše in sorodne izdelke. Podobne prijeme so uveljavili v Švici, na Nizozemskem, v Veliki Britaniji, skandinavskih državah, Italiji in celo v Sovjetski zvezi.

Se nekaj podrobnosti, ki jih povzemamo po Gospodarskem vestniku, in zadevajo prizadevanja, da bi slovenska lesno predelovalna industrija vstopila v višji cenovni razred v svetovni trgovini. O kolektivni znamki za visoko kakovost proizvodov lesarstva je splošno združenje te dejavnosti začelo razmišljati leta 1985, ko so pripravili samoupravni sporazum, ki je med drugim terjal, da morajo ti izdelki ustrezati dobremu okusu in oblikovanju, uporabniku, varstvu okolja in imeti merljivo tehnično dobro lastnost kot so trdnost, uporabnost in primerno surovino. Tudi embalaža naj bi pri teh proizvodih sledila zahtevam kakovosti. Najvažnejši je odgovor, da za kakovost izdelkov, ki jih prijavijo posamezni ozidi, odgovarjajo predvsem sami. Ob kakovosti izdelka so dolžni poskrbeti še za ustrezno tehnično opremljenost proizvodnih postopkov in stalno kontrolo kakovosti. Posamezne izdelke bi le občasno kontrolirala posebna komisija, izdelovalec pa bi moral ostalih tristo in nekaj dni skrbeti, da ne razvedrota znaka, ki bi ga nosili njegovi izdelki. Predvideno je, da bi lahko znak uporabljali na proizvodih, v katalogih, oglašilih in pri napisu firme. Predvsem ga morajo varovati proizvajalci, kajti tudi mednarodno verifisirani znaki kaj kmalu izgubi svoj pomen, če ne daje tistega, kar obljublja. Skratka, gre za veliko odgovornost, pri čemer vsakovrstne zlorabe niso izključene. Ljudska modrost veli: preko trnja do zvezd, naloga vseh, ki bodo imeli opravka z novo znamko kakovosti pa je, da pregovora ne bodo obrnili na glavo: od zvezd do trnja.

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI (CEOKA)

Letos je pri Tehniški založbi Slovenije izšla izvrstna knjiga, takorekoč mednarodna uspešnica dr. Kaoru Ishikawe, enega vodilnih strokovnjakov v svetu za obvladovanje kakovosti, pod naslovom Kako celovito obvladovati kakovost (Japonska pot), v prevodu inž. Lotarja Kozine. Priporočamo vam jo s pojasnilom bistva obvladovanja kakovosti. »Prvi korak je, spoznati zahteve porabnikov; naslednji pa spoznati, kaj ta hoče kupiti. Kakovosti ne moremo določiti, ne da bi poznali stroške. Preprečevati je treba možne napake in pritožbe. Vedno moramo pretehtati položaj in primerno ukrepati. Obvladovanje kakovosti, ki ga ne spremlja akcija, je zgolj razvedrilo. Zadovoljuje takrat, ko je preverjanje (kontrola) postalo nepotrebno.« Branko Žunec

Več sredstev za inovatorje

Občinska izobraževalna skupnost Lendava bo letos sofinancirala organizacijo združenega dela, delovne skupnosti in druge skupnosti, ki bodo pomagale pri pospeševanju raziskovalne dejavnosti v občini. Posebna priznanja pa bodo dobile tiste organizacije, ki bodo prijavile na natečaj raziskovalni projekt, nalogo, storitev ali nov izdelek. Raziskovalna skupnost je v ta namen pripravila 4,5 milijona dinarjev, kar je več kot v lanskem letu. Odbor za pospeševanje inovacijske dejavnosti bo v letošnjem letu podelil priznanja posameznikom za dosežke na področju inovatorstva in racionalizatorstva. Podelili bodo tri prve nagrade,

300, 200 in 150 tisoč dinarjev, ter šest nagrad po 80 tisoč dinarjev. Inovacijska dejavnost je najbolj razvita v Inii Nafti in Gorenju Varstrov, tema dvema delovnima organizacijama pa se v zadnjem

V GORENJU VARSTROJ

Več sanitarnih kabin

V delovni organizaciji Gorenje Varstrov v Lendavi so pred novo naložbo v razširitev izdelave sanitarnih kabin. Ta poteka zdaj v oteženih razmerah, zato so se odločili za adaptacijo proizvodne hale in nakup potrebne dodatne opreme. Z novo naložbo, ki jih bo veljala okrog 165 milijonov dinarjev, bodo izboljšali kakovost svojih izdelkov, prav tako pa tudi povečali proizvodnjo sanitarnih kabin. 61 odstotkov potrebnih sredstev za to naložbo bodo združili v okviru sozida Gorenja, po zaključku naložbe se bo število zaposlenih povečalo za 6, po daljšem času pa za okrog 20 novih delavcev. L. K.

SKRIVALNICE Z Odstotki o storilnosti

V Avtoradgoni še brez robotov

Z Marjanom Goljo, vodjo tehnologije, in Stankom Močnikom, analitikom časa, smo v Avtoradgoni merili storilnost delavcev pri izdelavi bivalnih enot za švedskega kupca. Anketirani delavci so bili bolj redkobesedni, »stoparica« pa je ob koncu snemanja delovnega procesa — od priprave profilov, potrebnih za sestavo ogrodij bivalnih enot, do površinske obdelave in »tretje ladje« proizvodne dvorane oz. montažnega oddelka — pokazala 23 minut.

MED POTEGAŠČINO IN IMPROVIZACIJO

Ze dalj časa smo se spraševali, če in v kolikšni meri gre verjeti številkam (točneje: odstotkom), ki se v poslovnih poročilih strežejo zaposlenim. Posebej vprašljiv je odstotek v produktivnosti (po Verbinčevem Slovarju tujk: ustvarjalnosti, donosnosti, storilnosti, zmogljivosti, učinkovitosti) delavcev, kjer sta potegavščina in improvizacija mimogrede močiji. Golja: »Storilnost delavcev pri izdelavi bivalnih enot je zelo težko ugotavljati. Na osnovi letnega načrta zmogljivosti in pričakovanih dosežkov, ki pri nas niso letno načrtovani, saj je izdelava znana največ za dva meseca, moramo zunanje tržišče »pokriti« v enem mesecu. V nasprotjem ni naročil. Načrt obravnavamo v smislu primerjave med pričakovano in našo osvojenjo standardno proizvodnjo. Le-to vrednotimo s korekcijskim faktorjem glede na osnovni tip izdelka. Skratka, pričakujemo proizvodnjo glede na osnovno enoto in jo tako tudi načrtujemo.«

V Avtoradgoni v Gornji Radgoni, kjer imajo združeni dve dejavnosti — storitvena v tozdu Avtotrgovinske servisi in prevozniki — ter izdelovalna v tozdu Proizvodnja s programom nadgradenj in bivalnih enot — so že nekaj časa v obdobju bistvenega razvojnega preustroja. Tako je recimo v zatonu izdelava nekoč razširjenih traktorskih kabin, podobno pa se dogaja s klasičnimi zabojniki, kot so recimo barake na gradbiščih. Usmerjajo se v »butik proizvodnje«, ki je sila zahtevna, saj so iz osnovne izpeljanke (zabojnika) razvili integriran, večnamenski objekt za klubne prostore, ambulante in podobno. »Ravno mnogoterost izpeljank bivalnih enot povzroča, da so časovni normativi, normativi materialov in drugo bistveno različni. Tako količinski pokazatelj proizvodnje ne povedo kaj dosti, ampak je odločilna struktura izdelka,« je razčlenil vodja tehnologije.

NORMA, NORMIRANJE IN NORMIREC

Ze več let imajo v tej tovarni pri spremljanju dela in časa proizvodnih delavcev uveljavljen t. i. sistem REFA, znan tudi kot metoda »buldožer«. (Pri tem omenimo še work faktor ali metodo »kavnih žličk« ter metodo trenutnih opažanj, ki so vse podrobneje opisane v najnovejšem priročniku za študij dela in časa.) Bolj posredno smo sistem REFA predstavili v pogovoru z Refinim strokovnjakom Dušanom Plohlom v rubriki Inovacije (Kaj se gredo v Agroservisu?) v prejšnji številki Vestnika. Golja: »Najprej bi pojasnil sestav norme. Gre za osnovno tehnično normo, to je tisto, kar pokaže »stoparica«. Nadgrajuje jo ugotavljanje

Merili smo storilnost delavcev pri izdelavi bivalnih enot v Avtoradgoni

stopnje učinka, ki je metodološko obdelan in pomeni v manjšem odstotku osebnostno oceno analitika časa oz. normirca. Dodati je treba vpliv okolja, pri čemer mislimo na delovne razmere na delovnem mestu (ropot, temperatura, osvetljenost in drugi) ter dodatni čas, kjer je največ rezerv. Tu je skrita vsa naša organizacija, dobra ali slaba. Ugotovljamo jo za vsako posamezno delo z dolgotrajnim snemanjem — kot pač zahteva metoda.«

Če smo prav dojeli, je vse skupaj povezano z velikim zaupanjem v normirca oz. analitika časa. Njegova sposobnost se namreč kaže ravno v kakovostnem določanju odstotka dodatnega časa. Ta upošteva vse zastoje, naj bodo tehnično-tehnološke ali druge narave. So tudi taki, ki jih v celoti ni mogoče predvideti. Kakovosten normirec mora znati postaviti ločnico med dejanskim in tehnološkim zastojem. Opravka pa imamo tudi z neko posebnostjo. Povzemamo Goljo: »Gre za načelo, da ugotavljanje časovnih normativov vrednotimo pri osebnih dohodkih. To je neposreden odnos predpisane časa ali v tej fazi »stoparice« z OD, recimo 15. v mesecu. Narobe je, da v tem primeru pride do normiranja oz. postavitve časovnega normativa za vrednotenje OD. Ugotavljanje časovnih normativov z vidika stroke je v smotru razčlenbe delovnega časa, izkoriščenosti delovnih priprav in naprav, samega prostora in vseh drugih kazalcev, ki v ekonomskem pogledu nekaj prinašajo.«

KAJ JE IN KAJ NI »STOPARIKA«?

Z vodjo tehnologije, analitikom časa in »stoparico« v roki smo šli od začetka do konca izdelave bivalnih enot. Poprej nas je Golja poučil, da »stoparica« ni instrument prisile, marveč instrument, ki meri potreben čas za določeno delovno operacijo. Zanimalo nas je, kaj menijo zaposleni o delovnih razmerah. Njihova mnenja na kratko povzemamo, saj so bili tudi sami redkobesedni. »Ni ustreznih priprav. Vse moramo ročno prenašati. Obljubili so nam, da bomo

šli vsakih 24 mesecev na pregled za oči, a iz tega danes ni še nič. Moti nas ropot. Normo dosegamo ali presežemo, odvisno od dela. Primanjkuje orodij in se je treba znati. Ni na primer rezervnih delov za zračne in druge

Stoparica kot merilni instrument, ne prisila

so.« Precej smo preverili pri najbližjem delavcu pri prostorski sestavi ogrodja zabojnika. Povedal je, da znaša njegovo preseganje približno dve uri na dan ali okrog 25 odstotkov, kar ni ravno malo. V ogrodno-kleparskem oddelku je padlo vprašanje o popraviljanju norm. Močnik: »Vedno, ko pride do nove proizvodnje, ali česa podobnega — v danem primeru so izdelki za izvoz na Švedsko — pride tudi do normiranja; odloči tehnolog.«

Ustavili smo se še pri ozkem grlu proizvodnega procesa, to je površinski obdelavi, ki zajema oba programa. Šibka točka ni toliko v osnovni izpeljanki kontejnerja, kolikor v sestavnih delih, ki se nanj oziroma na vozilo vgrajujejo. V tako imenovani »tretji ladji« proizvodne dvorane je montažni oddelček, kjer bivalno enoto končajo z izolacijskimi materiali, notranjo oblogo, električnimi in vodovodnimi instalacijami ter drugo opremo. In kaj še dodati glede storilnosti? Ponovimo naj zgolj to, da se najbrž ne kaže še naprej iti nekakšnih skrialnic z odstotki — velja seveda za vse ozde — marveč delavcem postreči z oprijemljivejšimi dejstvi in pojasnili.

Branko ŽUNEC

cestno podjetje maribor n. sub. o.

Cestno podjetje Maribor, n. sub. o.

Tozda za vzdrževanje in varstvo cest Murska Sobota, n. sub. o., Murska Sobota, Lendavska 61

Komisija za delovna razmerja in varstvo pri delu tozda za vzdrževanje in varstvo cest Murska Sobota

objavlja

prosta dela in naloge

S posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 leta

— vodja sektorja za vzdrževanje cest Murska Sobota 1 delavec

— vodja sektorja za vzdrževanje cest Ljutomer 1 delavec

Pogoj: VI. zahtevnostna stopnja gradbene smeri

4 leta delovnih izkušenj

3 meseci poskusnega dela

— vodja sektorja mehanizacije Pogoj: VI. zahtevnostna stopnja strojne smeri

4 leta delovnih izkušenj

3 meseci poskusnega dela

— strokovni delavec za plan in gospodarjenje 1 delavec

Pogoj: VII/VI zahtevnostna stopnja gradbene ali ekonomske smeri

3/4 leta delovnih izkušenj

3 meseci poskusnega dela

Delovno razmerje s kandidati bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov:

Cestno podjetje Maribor — 62000 Maribor, Iztokova ul. 30

kadrovska služba.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka

prijavnega roka.

INTEGRAL

PROIZVODNO TRANSPORTNO PODJETJE

AUTORADGONA

GORNJA RADGONA n. sol. o.

SOZD INTEGRAL, PTP AVTORADGONA, n. sol. o., Gornja Radgona, Ljutomerska 29, tozdu Transport,

objavlja

na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge

8 VOZNIKOV TOVORNJAKA

Pogoj:

— končana poklicna šola za voznika tovornjaka

— opravljen izpit kategorije E

— vsaj 1 leto delovnih izkušenj kot voznik

4 VOZNIKE PRIPRAVNIKE

Pogoj:

— končana šola za voznika tovornjaka

— opravljen izpit E kategorije

Za vsa objavljena prosta dela in naloge združujemo delo za nedoločen čas, za voznike s prakso pa se uvede še

trimesečno poskusno delo.

Kandidate vabimo, da pošljejo prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovnosti kadrovske službi delovne

organizacije v 8 dneh po objavi.

Prijavljene kandidate bomo obvestili o opravljeni izbiri v roku,

določenem s samoupravnim splošnim aktom temeljne

organizacije, ki opredeljuje postopke za izbiro delavcev.

Že ob žetvi misliti na novo setev

Ceprav so cene letošnjega pridelka pšenice ostale neznanka tako rekoč vse do začetka žetve, v Sloveniji že razmišljajo o jesenski setvi. Uresničitev zastavljenih ciljev je seveda v največji meri odvisna od pridelovalnih pogojev, zato sta Zadruga zveza Slovenije in Splošno združenje kmetijstva, živilske industrije in prehrane Slovenije sporazumno z Žitno skupnostjo in v dogovoru z republiškim komitejem za kmetijstvo, gozdarstvo iz prehrano objavila odkupne pogoje za pšenico letine 1988. Ti ostajajo bolj ali manj podobni sedanjim, s tem, da bodo nekatere konkretne številke določili šele pred prihodnjo žetvijo.

Kot vselej doslej cena zdaj še ni določena, saj se bo odkupna cena prihodnje letine oblikovala po enotno dogovorjeni ceni na območju Jugoslavije, določil pa jo bo Zvezni izvršni svet pred žetvijo. Znan pa so že višine regresov, saj bodo pridelovalcem tudi tokrat regresirali nakup semenske pšenice v višini 100 dinarjev za kilogram, oziroma bodo le-ti za kilogram merkantilne lahko dobili kilogram kakovostne semenske pšenice. Takšna odločitev je v skladu s cilji in nameni iz dogovora o temeljnih družbenega plana Slovenije v obdobju 1986–1990, saj želijo s tem spodbuditi čim več pridelovalcev za setev kakovostnega semena, ki ob ustrezni agrotehniški zagotavlja tudi visoke pridelke.

Prav tako bodo pridelovalci deležni tudi nadomestila za nakup mineralnih gnojil, sredstev za varstvo rastlin in skupno opravilo agrotehničnih ukrepov v organizacijah združenih kmetov. Višina nadomestila znaša 30 dinarjev na kilogram za oddano pšenico, torej pomeni, da bodo tega nadomestila deležni le tisti pridelovalci, ki bodo sklenili pogodbo o tržnem pridelovanju in bodo pogodbeno količino ob prihodnji žetvi tudi oddali. Pridelovalcem, tako organizacijam združenega dela kot organizacijam združenih kmetov, se akontacija nadomestila lahko izplača v času ve-

getacije. Novost, ki velja v Sloveniji od lanske žetve, ko so žitno-predelovalne organizacije začele prispevati pridelovalcem nadomestilo za koncentracijo proizvodnje pšenice (pariteta), ostaja tudi za prihodnje leto, o višini tega nadomestila pa se bodo dogovorili do 20. junija prihodnje leto. Prav tako bodo pridelovalci dobili nadomestilo za prevoz pšenice na odkupno mesto, višina tega pa bo odvisna od oddaljenosti.

Kakovost pridelka bodo ugotavljali po veljavnih predpisih, sušenja s 15 na 13 odstotkov vlage ne bodo zaračunali, medtem ko bodo morali pridelovalci pokriti polovico stroškov sušenja za pridelek, ki bo presegal 15 odstotkov vlage. Takšna praksa velja že zdaj, višino stroškov pa bodo prav tako opredelili šele pred prihodnjo žetvijo.

Glede na oddane količine bodo pridelovalci pšenice lahko dobili 10 odstotkov otrobov in 5 odstotkov krmilnih mok za krmiljenje lastne živine, žitnopredelovalne organizacije in organizacije združenih kmetov pa bodo omogočili pridelovalcem združenih kmetov nakup koruze za krmiljenje živine sorazmerno z oddanimi pšenice. O pogojih in medsebojnih obveznostih o zagotavljanju koruze se bodo dogovorili do 15. oktobra letos.

L. Kovač

Žetev pšenice pred štartom

Potem ko so pomurski pridelovalci že pospravili letošnji pridelek ječmena, v teh dneh začnejo z žetvijo pšenice. Zaradi zapoznele vegetacije je letošnja žetev ena najbolj poznih v zadnjih letih, vendar če vreme ne bo preveč ponagajalo in med žetvijo ne bo daljših zastojev, bo do konca meseca pretežni del letošnjega pridelka že pospravljen. Točnih podatkov o površinah s pšenico ni, saj na dobri polovici vseh zasejanih površin ni organizirane tržne pridelave, vendar poznalci pravijo, da so lansko jesen kmetje zasejali s pšenico nekoliko več površin kot leto prej, po ocenah pa bodo morali v zasebnem in družbenem sektorju pospraviti pšenico z okrog 18 tisoč hektarjev njiv.

Po republiškem setvenem načrtu bi morali pomurski kmetje skleniti pogodbe o tržni pridelavi pšenice na nekaj več kot 6 tisoč hektarjih, vendar teh obvez niso v celoti izpolnili. Praksa zadnjih let pa kaže, da oddaja tržnih presežkov ni

odvisna le od sklenjenih pogodb, pač pa predvsem od pridelka in odkupnih pogojev, saj pšenico oddajajo tudi tisti kmetje, ki pogodb niso sklenili. Čeprav jesenska setev ni potekala v najidealnejših razmerah, je bila ta opravljena pravočasno, tako da se je pšenica do zime primerno razrasla in dobro prezimila. Tudi letošnje neugodne spomladanske razmere so povzročale precej preglativ pridelovalcem, vendar so zaradi slabih lanskiz izkušenj le-ti zaščitili posevke namenili več pozornosti, v zadrugah organizacijah pa so se tudi bolj organizirano lotili te akcije. Za organizirano zaščito posevkov so namenili tudi sredstva skladov za pospeševanje pridelave hrane, tako da so izvajanje teh ukrepov tudi regresirali. Rezultati niso izostali in tam, kjer je bila zaščita pravočasno in dobro opravljena, bodo tudi pridelki dobri. Ti sicer letos ne bodo rekordni, vendar v strokovnih službah zadrugah organizacij pravijo, da bodo v

povprečju bistveno boljši kot lani.

Družbena kmetijska gospodarstva v Pomurju so jeseni s pšenico zasejala okrog 2 tisoč hektarjev površin, po prvih ocenah pa bodo letošnji pridelki dobri. V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan, ki je največji pridelovalec pšenice, so jeseni pšenici namenili celo nekoliko več površin, kot so sprva načrtovali, zaščita posevkov je bila dobro in pravočasno opravljena, pridelek pa bo na nekaterih površinah nekoliko zmanjšalo pomanjkanje vlage. Kljub vsemu pa napovedujejo, da se bodo letošnji pridelki gibali v povprečju okrog 6 ton na hektar. V Kmetijskem kombinatu Radgona bodo mlinsko-predelovalni organizaciji oddali pšenico s 308 hektarjev, na 20 hektarjih pridelujejo semensko pšenico, na vseh površinah pa pričakujejo povprečni pridelek okrog 5,5 tone na hektar. Podobne pridelke napovedujejo tudi v Ljutomerčanu, kjer mo-

rajo pšenico pospraviti s 120 hektarjev, v Kmetijski zadrugi Ljutomer-Križevci bodo z družbenih posestev dali okrog 1.300 ton pridelka, v Vinogradniškem gospodarstvu Kapela, kjer morajo pšenico pospraviti s 60 hektarjev lastnih površin, pa napovedujejo, da se bo pridelek gibal okrog 5 ton na hektar.

V Pomurju je torej vse nared za letošnjo žetev pšenice, stroji so pripravljeni, z rezervnimi deli ni bilo posebnih težav, saj je na pomurskih poljih vse več kombinativnih domačih izdelovalcev, ki imajo zagotovljeno ustrezno servisno službo, dovolj pa je tudi pogonskega goriva. Potek žetve je tako zdaj v največji meri odvisen le od vremena, oddaja tržnih presežkov pa od odločitve posameznih pridelovalcev. Žal ti tudi letos vse do začetka žetve niso vedeli za cene, če so te primerne, pa bo najbolje potrdila oddaja tržnih presežkov. Na to, da ni pridelka, se letos ne bomo mogli izgovarjati.

L. Kovač

NADOMESTILA IN REGRESI

Ob tržno dogovorjeni ceni bodo slovenski pridelovalci pšenice in rži tudi letos dobili regres in nadomestila za oddane količine pridelka. Ob regresu za semensko pšenico, ki so jo pridelovalci, ki so sklenili pogodbo o tržnem pridelovanju pšenice, že ob jesenski setvi lahko zamenjali v razmerju 1:1 za merkantilno, prejmejo le-ti še 19 dinarjev na kilogram oddanih količin namensko za nakup mineralnih gnojil, sredstev za varstvo rastlin in skupno opravilo agrotehničnih ukrepov. Del tega nadomestila so pridelovalci izkoristili že med vegetacijo, vsi ti pa morajo svoje obveznosti o oddaji pogod-

benih količin seveda tudi izpolniti. Tisti, ki ob žetvi svoje obveznosti ne bodo izpolnili, bodo morali že prejeta sredstva vrniti z obrestno mero, ki velja za kreditiranje drugih namenov pri tekočem poslovanju na dan vračila.

Žitnopredelovalne organizacije so lani prvič prispevale pridelovalcem nadomestilo za koncentracijo pridelave, to nadomestilo pa bodo dobili tudi letos, in sicer v višini 5 dinarjev za kilogram oddanega pridelka.

Pridelovalci oz. organizatorji odkupa, ki pripeljejo pridelek na prevzemno mesto žitnopredelovalne organizacije, bodo tudi letos dobili nadomestilo za prevozne stroške. Tako bodo za prevoz do 15 kilometrov dobili 2,60 dinarja za kilogram bruto teže, za prevoz od 15 do 30 kilometrov 4 dinarje, od 30 do 60 kilometrov 5 dinarjev in za prevoz nad 60 kilometrov 7 dinarjev za kilogram pripeljanega pridelka. Pridelovalci, ki pripeljejo pridelek na odkupno mesto zadrugne organizacije, dobijo za pokritje prevoznih stroškov 1 dinar za kilogram.

Med ugodnostmi, ki jih žitnopredelovalne organizacije ponujajo pridelovalcem, naj omenimo še zagotavljanje otrobov in krmilne moke za krmiljenje živine.

Glede na oddane količine lahko vsak pridelovalec dobi 10 odstotkov otrobov in 5 odstotkov krmilne moke po proizvodni ceni.

Proizvodne cene se oblikujejo na osnovi povprečno dosežene osnovne cene pšenice letine 1987 v republiki, povečane za priznana nadomestila. Tako oblikovana vrednost pšenice je osnova za oblikovanje obračunske vrednosti otrobov in krmilne moke, in sicer v višini 54 odstotkov za otrobe in 72 odstotkov za krmilno moko. Cene otrobov in krmilne moke se povečajo vsake tri mesece za stroške obresti.

L. Kovač

Čim bolj suh pridelek

Pomurski pridelovalci pridelujejo v glavnem pšenico prvega kakovostnega razreda, zato bodo v žitno-predelovalnih organizacijah ves kakovosten pridelek tudi odkupili po dogovorjeni ceni 140 dinarjev kilogram. Seveda mora kakovost ustrezati veljavnim predpisom, ugotavljali pa jo bodo na enak način kot lani. Kakovost pšenice, ki jo pridelovalci oddajo v količini nad 500 kilogramov, bodo ugotavljali v laboratorijih, za manjše količine pa bodo kakovost ugotavljali na osnovi izkušenj.

Ostotek primesi, prav tako pa tudi vlago nad 13 odstotkov, bodo odšteli od oddanih količin, pridelovalcem pa bodo zaračunavali tudi del stroškov sušenja. Stroške sušenja bodo obračuna-

vati po dejanski vrednosti in znašajo 5 dinarjev po kilogramu za vlago nad 15 odstotkov, za pšenico z vlago med 16 in 17 odstotki znašajo stroški sušenja 6 dinarjev, med 17 in 18 odstotki 7 dinarjev, med 18 in 19 odstotki 8,50 dinarja in za vsak nadaljnji odstotek po 2 dinarja za kilogram. Združeni kmetje bodo plačali polovico teh stroškov, medtem ko stroškov sušenja s 15 na 13 odstotkov vlage pridelovalcem ne bodo zaračunavali.

V žitno-predelovalnih organizacijah zato svetujejo pridelovalcem, da z žetvijo ne prehitujejo in počakajo, da pšenica dozori, prav tako pa naj po možnosti žanjejo takrat, ko je le-ta najmanj vlažna.

L. K.

Cena ni spodbudna

Letošnja cena pšenice je pre malo spodbudna, pravijo pomurski pridelovalci, in temu mnenju se

koristili regres in nekatera nadomestila. Vprašanje pa je, kako se bodo odločili tisti, ki pšenice ne pridelujejo pogodbeno, saj bodo gotovo vzeli svinčnik in ceno pšenice primerjali s cenami krmil. Tudi Stefan že razmišlja, da bo jeseni površine pod pšenico zmanjšal in se bolj usmeril v pridelavo krme za živino.

L. K.

pridružujejo tudi v zadrugah organizacijah, saj ne dohiteva rasti cen ostalih stroškov v kmetijstvu. Pridelovalci bi morali dobiti za kilogram vsaj 200 dinarjev, pravi Stefan Flegar iz Gerlinec, morda celo 250 dinarjev, če jo primerjamo s cenami mineralnih gnojil. Tveganja pri pridelavi te poljščine so namreč vse večja, saj se v zadnjem času pojavljajo tudi bolezni, ki ob neustrezni zaščiti lahko poberejo dober del pridelka. Pri Flegarjevih letos pogodbeno pridelujejo pšenico na enem hektarju in pridelek bodo oddali, saj so že iz-

Ječmen po 100 dinarjev

Večina pomurskih pridelovalcev prideluje ječmen za krmiljenje lastne živine, kljub temu pa bodo imeli tudi letos nekaj tržnih presežkov, zato so se v zadrugah organizacijah in nekaterih mešalnicah močnih krmil dogovorili, da ga bodo odkupovali. Med prvimi so začeli z odkupom letošnjega pridelka v Kmetijski zadrugi Panonka, kjer ječmen prevzemajo v vseh skladiščih temeljnih zadrugah organizacij, vendar mora biti pridelek osušen na primerno vlago za skladiščenje. Tudi v mešalnici v Črncih so se z zadrugami organizacijami dogovorili, da bodo prevzeli vse tržne presežke, vendar morajo odkupiti vsaj 40 ton, da sušilnica lahko teče. V Ljutomerčanu mešalnici so nam povedali, da neoposušene pšenice ne prevzemajo, odkupili pa bodo ves pridelek, ki je primeren za skladiščenje.

Na vseh prevzemnih mestih v Pomurju odkupujejo ječmen po 100 dinarjev kilogram, pridelovalci pa pravijo, da so z letošnjim pridelkom zadovoljni. Tu se giblje v povprečju med 3 in 4 tonami na hektar, na nekaterih površinah pa dosega pridelki tudi 5 ton na hektar.

L. K.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Privoščite si kaj nevsakdanjega
EKSKLUZIVNO CIGARETO, DIŠEČO CIGARO, ŠKOTSKI VISKI ali
FRANCOSKI PARFUM

ali pa razveselite svoje najmlajše
S PROGRAMOM IGRAČ LEGO.

Če ste bolj tehnične narave, boste našli pri nas
RADIOREKORDERJE, VIDEOKASETE, FOTOAPARATE.

Morda ne veste, kaj podariti svojcem ali prijateljem ob praznikih, za takšne priložnosti vam ponujamo URE, ZLATNINO, KOZMETIKO priznanih svetovnih izdelovalcev.

Verjemite, skoraj vse, kar ste doslej kupovali v sosednjih državah, lahko dobite tudi doma. In da bi vas o tem popolnoma prepričali, smo v svojo ponudbo uvrstili tudi

KAVO po 91 šilingov za kg

Obiščite nas, cene naših izdelkov so tudi do 50 % nižje od tistih v sosednjih državah.

Pričakujemo vas vsak dan od 8. do 20. ure, tudi ob praznikih. Pokličete nas lahko tudi po telefonu 74 741 in 22 512.

KOMPASOVE BREZCARINSKE PRODAJALNE — DUTY FREE SHOPS
NA MEJNIH PREHODIH

**DOLGA VAS
GEDEROVCI
GORNJA RADGONA**

»Či jih vö ovadiš, ti gezik vzemejo!«

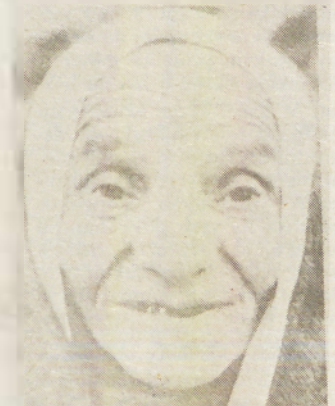
Postanek na vaškem križpotju — zbirališču čarovnic

Zlovešče je odbila polnoč. Že ne vem katerikrat je na vaškem križpotju čakal ponočnjak, domnjen z eno tistih, ki so njega dni delale točo in letale na metlah ali gnojnih vilah, ki hodijo nabirat na grobove 3, 6, 9 različnih vrst trav ali na vogale njive zakopljejo živo srebro in kmetu vinograd ne uspeva, ali se od 11. do 3. ure zjutraj v podobi gosli ali rac kopljejo v vaških mlakah. Očitno ponovno zaman. Ni je hotelo biti. Morebiti tudi boljše, da ne, saj je v novih sanjskih bukvah svarilo: če vidiš čarovnico, zabredel boš v nesrečne razmere. V Stanjevcih na Goričkem celo zatrjujejo: če čarovnice vidijo, da jih kdo opazuje, mu odvzamejo govor.

RADE BI POKOJNINO

A ne bi še benificiran staž, ti prišepne hudoba, ko zveš, da na primer v Angliji že od leta 1950 obstaja sindikat čarovnic. Dober poznavalec precej razodene bistveno razliko med srednjeveškimi in novoveškimi »coprnica-mi«. Ne letajo na metli, marveč se prevažajo z najsodobnejšimi štirinkolesniki, niso revne kot nekoč, temveč imajo žirorračune na bankah. Pri nas bi kakopak lahko govorili kvečjemu o tem, da imajo »hexe« (od tod tista znamenita skovanka »heksenšus«!) devizne račune, kajti namazane z vsemi žabami vedo, kako zavratna je galopirajoča inflacija. V Nostradamusovi pratiki z največjimi prerokbami vseh časov je inflacija takole označena: »Nadomestki zlata in srebra razvrednoteni, potem ko je plen potopljen v jezeru, ko je vse izčrpano in razgnano zaradi dolga. Vse obveznosti in potrdila bodo izbrisani.« Na tisoče angleških čarovnic je torej združenih v posebnem sindikatu. Anglija je razdeljena na posamezna območja. Sleherno je pod upravo posameznika, ki ga nihče ne pozna, s skrivnostnim imenom Glas. Ta nadzoruje čarovniške plače, kajti določeni odstotek mora v neke vrste sklad za pokojnino. Očitno angleške čarovnice bolj kot kjer koli druge mislijo na svojo prihodnost. »Tudi me se staroma,« pripoveduje mlajša, privlačna angleška čarovnica, »celo hitreje kot drugi delavci in uslužbenci, kajti pri svojem delu se izpostavljamo težkim fizičnim in živčnim naporom. Zato je najugodnejši čas za zaslužek zelo kratek in moramo ga dobro izkoristiti ter si zagotoviti pokojnino.« Druga pripominja: »Ne smemo pozabiti, da sporazum s hudiči ne dopušča povratka. Ko postaneš čarovnica, ostanes čarovnica vse življenje, pa čeprav bi morda tu in tam, po svoji najboljši karijeri, hotela vnovič postati normalna ženska.«

rovnic na svetu. Piše se Louise Luebner, po rodu je iz Jugoslavije, romskega porekla in je uradno »coprnica« občinske uprave v Los Angelesu v Kaliforniji. Imenovana je za svetovalko predsednika mesta, ima uradno diplomu občine Los Angeles in

Klasična, srednjeveška večča

sodi med eno najvplivnejših osebnosti v mestu. Iz neuradnih, s stoddotno zanesljivih virov imamo podatek, da čarovnic ali čarovniško nastrojenih oseb po naših občinskih upravah, silih in različnih ustanovah ni. Morebitne izjeme le potrjujejo pravilo.

ČAROVNIŠTVO KOT ALTERNATIVA?

Če so v času »svete inkvizicije« in sholastične historije imeli izdelan sorazmerno skromen sistem duhov, razvrščujoč jih v razne stopnje: angele, duhove, hudiče, čarovnice, je tačas na svetovni alternativni sceni huda gneča. Zapisalo se je: alternativa! Vrag vedi, če ni bilo čarovništvo svojevrstna »alternativa« tedanjemu verskemu mračnjstvu, ki se je zarotilo s »sveto inkvizicijo« iztrebiti vse, ki so se kakorkoli spajdali s zlodjem!

Tedani »val« splošne norosti doseže v katoliški literaturi višek z objavo knjige Kladivo čarovnic leta 1486. Samo drobci iz ene od papeških listin: »Veliko oseb obojega spola greši spolno s hudiči in hudičevkami brez obzira na svoje zveličanje in katoliško vero ter s svojimi čarovnijami, pesmimi, zaklinjanji in drugim odvratnim praznoverjem, s čarovniškimi izgredu, slepili in zločini pohablja in pogublja koma rojene otroke, živalske mladiče, zemeljske sadove, grozde in sadje, prav tako vinograde, sadovnjake, travnike, pašnike, žito in druge plodove zemlje, mučijo moške in ženske ter vprežno in drugo domačo živino s strašnimi notranjimi in zunanji obolenji, preprečujejo možem oplojevanje žena in ženam porode ter onemogočajo zakoncem, da bi lahko vršili svoje zakonske dolžnosti eden do drugega...«

Danes je torej kot v slovitem Ecovem romanu lme rože. Gibanja in sekte, skupine in komune, asketi in radoživci, pedri in starci, vile in škrti, bogovi in bivši

modejno preneha razlikovati med gibanji, ki so našeta v Ecovi knjigi in med sodobnimi alternativnimi gibanji, katerih nakaj je v knjigi Wer soll das alles ändern (Ko se naj vse konča) našel avtor Joseph Huber. Če bi že iskali zvezo (nasledstvo!), bi ga znali najti v psiho, emancipacijsko in sensitivno gibanjih ter novem spiritualnem in religioznih sektah, morda pa še v kakšnem drugem alternativnem gibanju.

V VSAKEM OD NAS LOVEC NA ČAROVNICE

Dovolite, da vas v tej zvezi nekoliko pomirimo! »Če namreč Slovenci odklanjamo lov na politične čarovnice, jim tudi hudiča ni več mogoče prodati — samo

Jugoslovanka med svetovno čarovniško elito — Louise Luebner kot uradna svetovalka občinske uprave v kalifornijskem Los Angelesu

sedem odstotkov verjame vanj. Pač pa se polovica Slovencev boji aida, pa tudi tega, da se bo ponovil Cernobil,« je duhovito komentirala prve rezultate raziskave Slovensko javno mnenje '87 Alenka Puhar. Ob 500-letnici Čarovniškega kladiva (Čarovnice včeraj in danes) — kot je naslov velike razstave v avstrijskem gradu Kornberg pri Riegersburgu od 16. maja do 31. oktobra — so v ognju povsem resna preudarjanja in primerjave, ki v času, ko se spet krepijo kolektivni strahovi in se ljudje odtušujejo drug od drugega, niso za podcenjevanje. Da pa ne zabredemo v prehuho strokovnjaške vode, si pomagajmo z iverjo, kako v slehernem od nas tiči delček lovca na čarovnice. Skrivni vir nam je izdal, da se menda še dandanes posebej po vaseh na kmetih dogajajo kaj čudne reči, ki bi jih bilo vredno popisati. Spominjajo na prigode in prerokbe iz ljud-

skega izročila. Vzemimo tisto iz Beltinec! Ženska, ki pride prvi petek v mesecu k hiši, se mora za njo, ko odide, z metlo potegniti po vratih, da ne prinese nesreče k hiši. Ne pustni tork morajo ženske še pred soncem speči malo masti in z njo namazati kravam vime, robove in vrat, da ne bodo imele čarovnice moči nad njimi. In kako se obvarujejo čarovnic? V Ivancih zatrjujejo: kadar stopiš iz hiše, moraš vedno držati v levem žepu kovanec, v Bogojini pa: da se čarovnici onemogoči vstop v hišo, se pred hišna vrata postavi brana. Za stanovalec blokov in stolpnic je seveda zadnji nasvet manj prikladen, a nič ne de.

ČE JIH NE BI BILO, BI SI JIH MORALI IZMISLITI

Tako vsaj sodijo nekateri bolj si poznavalci. Slišali smo tudi mnenje, da do pošasti »coprnštva« pride vselej, ko izbruhnejo na določenem območju gospodarske ali družbene katastrofe. To skušajo zatreti, kar samo še slabša splošno bedo. Nanizali bi lahko na stotine zgledov, pravijo, ki kažejo tesno povezanost med političnim (državljanske vojne ali invazije) in gospodarskim dogajanjem (kuga, lakota, okužbe živali) ter pojavi »coprnštva«. Seveda se ob tem sprašujemo,

Zadnji čarovniški proces na Slovenskem je bil t. i. Veržejski proces v Gornji Radgoni proti Apoloniji Heric in drugim obtožencem. 15. julija 1745 sta bili na zahtevo notranje avstrijske vlade izpuščeni zadnji dve čarovnici, eden od obtožencev pa je umrl v ječi. Proces se resda ni končal na grmadi, ampak je spravljal na kant vso rodbino. V Prekmurju so se baje zadnje čarovniške pravde vlekli še v 20. stoletju. Do leta 1920 je bilo v celotni županiji Vasvarmegye 33 čarovniških procesov.

kaj nam morejo novodobne »hexe« sporočiti tačas, ko je po 383 letih spet prišlo do spektakularne eksplozije zvezde supernove, kar je sicer temeljnega pomena za zgradbo vesolja, nastanek zvezd in v bistvu tudi za nastanek samega življenja. Kaj porečejo na to, da smo v »svetovni vasi« pravkar dobili petmilijardnega zemljana? Kakšna usoda nas čaka zavoljo ozonske luknje, ki so jo opazili predlani? Vsakega septembra zaveza nad Antarktikom v sloju ozona, ki varuje naš planet pred sončnim sevanjem. Novembra se zapre, vendar se iz

Sežiganje čarovnic

leta v leto širi. Lani je bila velika že kot ombočje ZDA. Vzrok: skrivnost. Po mnenju nekaterih strokovnjakov je pojav naraven, drugi trdijo, da ozon uničujejo kemikalije, ki uhajajo iz pršil pod pritiskom, hladilnikov, klimatskih naprav in embalaže globoko zamrznjenih pripravljene jedi. Posledica: ozon filtrira 99 odstotkov ultravijoličnih žarkov sonca in brez njega bi ljudi čedalje bolj ogrožale tiste vrste kožnega raka, ki se najhitreje razvijajo in ki jih je najtežje zdraviti. Puščave se širijo, gozdovi umirajo,

na pohodu so kemični strupi, ogrožata nas sida in radioaktivnost. Nič kaj rožnata prihodnost. Prav prilgel bi se nam kdaj pa kdaj kakšen videc, prerok, zaklinjevalec ali vedeževalec. Saj če jih ni, si jih pa izmislimo. Podobno je bilo pred pol in več tisočletja — morali so si izmisliti čarovnice.

(BRŽ)

P. S. Te dni smo z nekaj domačimi »hexami« domnjeni za »randi«. Bo, kar bo, potlej pa na oddih.

ČAROVNICA — SVETOVALKA OBČINSKE UPRAVE

In zdaj pride tisto »najlepše«, kar bi se bržčas dalo celo po svoje presaditi v naše razmere. Namreč, da je poglobil cilj angleških »coprnica« biti na uslugo petičnim klientom, tako da tiste, ki tedensko zaslužijo 30 funtov, »iznajdljivejš« čarovnice prezirajo. Pripravljanje zgolj običajnih ljubezenskih napitkov ali urokov sodi med cenene posle. »Biznis« nastaja s poslovnimi ljudmi, s tistimi, ki vodijo velika podjetja. Si morete zamisliti, da bi bile partnerke našim poslovnemu in vodilnim sestavam čarovnice? Pa bi jim denimo meni nič tebi nič napovedovale iz kave, kart, dlani ali kar iz samoupravnih splošnih aktov, sporazumov in dogovorov, kakšna usoda jih zadene, če se bodo odločili za tako in tako naložbo, za to ali ono tehnologijo, za tak in tak organizacijski model? Zdajle bi skoraj rabili kakšno coprnico, ki

»Agata Nürnberger,« povzdigne glas sodnik Trenak. »ali priznate, da ste se zvezali z zlodjem, da vam je dal čarovniško moč?«

»Da, on je postal moj zaveznik, odrekla sem se Bogu in s svojo lastno krivjo zapisala dušo hudobnemu duhu, zato mi je izročil tekočino, ki sem jo dala piti Ivanu Frideriku Herbersteinu, da mu je zamrl čut do matere ter je ljubil samo mene.«

»Pa kje ste se sestali z zlodjem,« vpraša sodnik.

»Na Preski gori nad Črno jamo sesle smo se vse coprnice na vsako mlado soboto zvečer; zlodaj je prišel v podobi zalega mladeniča z dolgimi lasmi, na gla-

vi je imel zelen klobuk z velikim rdečim peresom, na nogah je nosil škornje z ostrogami, zavijal se je v črn plašč, ki je bil znotraj krvavoredeč.«

»Pa kako ste prišli na to mesto, kjer se vendar križajo pota ter hodijo ljudje mimo,« vpraša resno sodnik.

»Vzela sem burkle, s katerimi je dekla postavljala piskre v peč, jih namazala z mazilom, napravljenim iz mesa umrlih nekrštenih otrok in pomešanih z beljakom jajca črne kure, ki ga ni mogla zvaliti. Burkle so dobile perje, dvignila sem se skozi okno ter zletela čez gozdove in bila v trenuiku na vrhu hriba.«

(Iz zgodovinske povesti dr. Ožbeilauniga Črni križ pri Hraštovcu)

bi jasnovidno prerokovala, kam nas bo privedla kampanja množičnega uklinjanja todzov, po tem, ko smo jih pred dobrim desetletjem na horuk in v nemar ustanavljali. Ali pa bi nam mogla razodeti, kaj nas čaka po številnih zavoženih naložbah, ko nas svet privošljivo razglašča za Fenicane?

Sicer pa imamo Jugoslavlani, verjeli ali ne, eno najlepših ča-

politični aktivisti, vsa ta pisana množica se prepleta in razlikuje. Kakor srednjeveški meniški redovi, zagovorniki in nasprotniki papežev in knezov, ljubitelji tragedije in iskalci komedije, bičarji in debeluh, inkvizitorji in pripadniki tajne policije, bivši udbaši in izganjalci duhov... V eni zadnjih prilog Mladine Prizma prof. Štefan Smej pomenljivo dodaja: »Človek kar nekako sa-

PRIDITE PRAVOČASNO

10 odstotkov popusta in še dodatnih 5 odstotkov popusta

PRI NAKUPU Z NAROČILNICO
Stanovanjske zadrage Černelavci ali obrtne zadrage Prekmurka
še v mesecu juliju za

STAVBNO POHIŠTVO
(okna, vrata, polkna, rolete, obloge).

Brezplačno strokovno svetovanje — transport in montaža — obiščite nas v PREDSTAVNIŠTVU

JELOVICE

Murska Sobota, Cankarjeva 25
Tel. (069) 22 921
Delovni čas: od 7. do 15. ure
ob sobotah od 7. do 12. ure

TO NE MORE DOLGO TRAJATI — JE PRELEPO

SPET BO VETER, LED IN SNEG — ZIMA — FUJ!

PA ŠE PREMOGA NIMATE DOMA

premog

ZA TRAJNOŽARNE PEČI IN CENTRALNO KURJAVO TER

LESNI BRIKETI

SO VAM NA VOLJO

KURIVO

v poslovalnicah v M. SOBOTI in BELTINCIH

TOZD MERKUR

Veletrgovina

Potrošnik

M. Sobota

PRIDITE PRAVOČASNO

10 odstotkov popusta in še dodatnih 5 odstotkov popusta

PRI NAKUPU Z NAROČILNICO
Stanovanjske zadrage Černelavci ali obrtne zadrage Prekmurka
še v mesecu juliju za

STAVBNO POHIŠTVO
(okna, vrata, polkna, rolete, obloge).

Brezplačno strokovno svetovanje — transport in montaža — obiščite nas v PREDSTAVNIŠTVU

JELOVICE

Murska Sobota, Cankarjeva 25
Tel. (069) 22 921
Delovni čas: od 7. do 15. ure
ob sobotah od 7. do 12. ure

JELOVICA

(064) 61 361, 61 185

RAZPIS

za udeležbo na »Prleškem sejmu« v Ljutomeru dne 16. avgusta 1987.

Prleški sejem postaja tradicija letos organiziramo že tretjega in se trudimo, da bi bil še boljši od prejšnjega. Dosedanja dva sta pokazala, da prireditve postaja zabavna, kulturna in dokaj gospodarska.

Vabimo vse delovne organizacije, obrtnike, gostince, društva in posameznike da se sejma udeležijo kot prodajalci svojih izdelkov, pridelkov, storitev in zabave. Rok za rezervacijo prostora je 13. 8. 1987.

Da bi sejem čim bolj spominjal na čase izpred 82 let, ko je domačin Dr. Grosman na sejmu napravil prve filmske posnetke v Jugoslaviji, želimo, da se sejma udeleži čim več obrtnikov, ki ohranjajo staro in domačo obrt.

Tudi letos bo svoje mesto dobil »boljši« sejem, ki bo nudil možnost prodaje rabljenih izdelkov, za te prodajalce ni potrebno rezervirati prostora.

Rezervacija za 5 tekočih metrov prodajnega prostora znaša za prodajalca izdelkov in pridelkov 8.000.— din, za domačo in staro obrt 4.000.— din, za igro na srečo 20.000.— din, za gostinško ponudbo pa 10 % od prometa, s tem, da morajo rezervacijo plačati vnaprej, za večje ali kakšne posebne zahteve po dogovoru.

Rezervacije se plačujejo na žiro račun turističnega društva Ljutomer, številka 51930-678-46829 SDK Ljutomer, ali na blagajni društva.

Vse potrebne informacije dobite na Turističnem društvu Ljutomer, tel. (069) 81-049.

VABLJENI!

Radenska

Turistično društvo
LJUTOMER

NOVA

SPLOŠNA OBRTHA ZADRUGA

prekmurka

M. SOBOTA

n. sub. o.

UGODEN NAKUP!

**dvorednih izruvalnikov
krompirja,**

ki jih izdeluje naš kooperant Tratnjek
po 1.180.000.— din, 50 % plačila
ob prevzemu, ostalo v 6 mesecih
od prevzema. Informacije po telefonu:
(069) 71 196 23 720

Delovna organizacija Hrast
Čakovec

objavlja

dražbo

osnovnega sredstva — štiristranskega skobeljnega stroja »GUBIŠ«

Osnovno sredstvo ni v uporabi in je odpisano. Ogledate si ga lahko 21. 7. 1987 od 8.00 do 12.00 v novi tovarni Hrast v Čakovcu. Javna dražba bo 21. 7. 1987 ob 12.00 v sobi za sestanke v novi tovarni Hrast v Čakovcu.

Izključna cena je 4.000.000 dinarjev. Izdruženo ceno mora kupec plačati v 15 dneh po dražbi. Sodelujejo lahko družbenopravne osebe in občani. Kupec-občan mora k ceni plačati še 31,4 odstotka davka na promet.

Predstavniki družbenopravne osebe mora imeti s seboj pisno pooblastilo.

OBRTHA ZADRUGA LINDAU-LENDAVA p. o. MOHORJEVA 2

TEL. 069/76-738 75-807, 2. B. 51920-601-12568 PRI SDK LENDAVA

TELEGRAM: LINDAU LENDAVA, 68220 LENDAVA p. o. 17

lindau
lendava

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

Vodja knjigovodstva

Pogoji:

— višja ali srednja šola ekonomske smeri
— pet let delovnih izkušenj v knjigovodstvu
— nekaznovanost zoper družbeno lastnino

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:

Obrtna zadruga
LINDAU Lendava,
Mohorjeva 24

kulturna obzorja

RADENCI

Poletna gledališka šola

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je tudi letos pripravila tako imenovano Poletno gledališko šolo za mlade, ki so gledališče sprejeli kot svojo ljubiteljsko dejavnost. Namen tega seminarja je bil, da so mentorji poskušali mladim pokazati, kaj je gledališče, kako se »gledališče dela« in kako se v gledališču dela. Letošnji seminar, če citiramo vodjo seminarja Marjeto Zobec, je imel ta namen: »Pri tem seminarju gre za to, da mladi dobijo okus po gledališču, da jim po drugi strani povemo tudi to, da je gledališče trdo delo, in ne samo veselje, in ne samo talent, in da je za to potrebno zelo veliko znanja in splošne kulture. Zato je ta seminar tudi tako oblikovan. Povebili smo številne strokovnjake: igralce, režiserje, scenografe, glasbenike in strokovnjake za gib.«

Letošnjega seminarja se je udeležilo 72 tečajnikov z vseh koncev Slovenije. Tudi nekateri predavatelji, v glavnem so bili to profesionalci, nekaj pa je bilo tudi drugih, so bili znani, med njimi vsekakor Rajko Stupar, režiser iz Lendave, ki je eden najstarejših po stažu na seminarju, saj mladim predava že četrto leto. Na letošnjem tečaju je z mladimi bodočimi gledališčniki obdeloval področje režiranja, a ne samo to: »Moje delo temelji predvsem na delu z igralcem in zlasti čutenju in razumevanju gledališča. Moram reči, da so letos predavatelji mlajši gledališčniki, z novimi pristopi in idejami, res pa je, da je

meni najlažje na tej poletni gledališki šoli zaradi staža, ki ga imam, pa tudi zaradi intenzivnega spremljanja ljubiteljskega gledališča, med tem ko so kolegi profesionalci in so od ljubiteljskega gledališča nekoliko oddaljeni. Tu pa si želimo, da bi pri mladih gledališčnikih sproščali predvsem domišljijo, da bi pustili odprta vrata za vsako idejo, vsako misel. Za kaj takega pa mora biti človek sproščen, ločen od gledališke »mašinerije« in gledališke sistema. Zato je kolegom mogoče nekoliko težje.«

Seminar je v minulih letih upravičil svoj obstoj, saj so mladi tečajniki z minulih seminarjev že potjevali sami sebe na najrazličnejših tekmovanjih, tudi na Naši besedi. Rajko Stupar takole ocenjuje uspešnost gledališke šole: »Lani in letos sem kot član žirije spremljal zaključna srečanja gledaliških skupin Slovenije in imam zelo dober vpogled v to, kaj pravzaprav nastane iz te gledališke šole, se pravi, kako seminaristi delajo doma, kaj uspejo napraviti, kakšna je stopnja znanja, ki so si ga pridobili na seminarju, in seveda, kako pridobljeno znanje tudi uporabljajo. Moram reči, da je večina od lanske letošnje skupine uprizorila neko gledališko delo, kljub vsem tisočim rečem, na katere morajo paziti.«

Čeprav v Pomurju obstaja Pomurski gledališki studio, se je seminarja udeležilo tudi nekaj Pomurcev. A je kakšna vzporednica

med PGS in Poletno gledališko šolo?

»Med obema institucijama je razlika, saj je poletna šola namenjena gledališčnikom iz vse Slovenije, PGS pa je ozko pomurski. Razlika je tudi v tem, da v PGS poskušamo pridobljeno teoretično znanje tudi udejaniti, se pravi uprizoriti neko igro, med tem ko se v poletni šoli delo konča s prenehanjem predavanj. Nekaj podobnosti pa je le, saj je program v obeh šolah približno enak, pa tudi nekateri predavatelji so isti, saj v Pomurje radi povabimo kakšnega znanega igralca, scenarista, ali kakšnega drugega gledališkega človeka. Seveda pa je pri Pomurskem gledališkem studiu veliko birokratskih,

administrativnih ovir, veliko nasprotovanj, žal se v pomurskem prostoru ne da tako dogovarjati, ker je premalo gledališko mislečih ljudi.«

Poletna gledališka šola ima v Radencih torej že domicil. Šola je živa, saj se nenehno spreminja, se išče in potrjuje. Da je dejansko pestra, pa potrjujejo letošnje izkušnje. V sosednji, avstrijski Radgoni je v času šole potekalo srečanje gledaliških skupin in mladi tečajniki so vsak večer, ko so bile predstave, le-te tudi obiskovali, se o njih pogovarjali in tako tudi dejansko, v praksi spoznavali vse tisto, o čemer so na predavanjih govorili.

Dušan Loparnik

V Radoslavcih so se predstavili štirje likovni ljubitelji in ljubitelji kiparji, ki so ob krajevem prazniku pripravili razstavo svojih izdelkov. Razstavljal je tudi Alojz Makoter.

MED KNJIGO IN KRUHOM

Kdo bi si pred 40 leti mislil, da se bomo morali čez mnogo let »v družbi izobilja« odrekati knjigam, da bi imeli dovolj kruha. Pomanjkanje knjig pa bo prej ali slej imelo za posledico tudi pomanjkanje kruha.

Vprašamo se lahko le, kako je mogoče, da si lahko upokojenec za mesecno pokojnino kupi le eno ali dve knjigi? Seveda pod pogojem, da potem ves mesec strada.

Kako je s prodajo knjig in učbenikov, smo se pozanimali v knjigarni Dobra knjiga v Murski Soboti. Razdelili so jo na dva dela: prodajo obveznega in neobveznega, prodajo šolskih učbenikov in knjig. Štefan Vitez poslovodja knjigarne je sicer priznal, da se družbena kriza v precejšnji meri kaže tudi pri nakupu knjig, vendar so pravi ljubitelji branja vedno pripravljeni žrtvovati sredstva za knjige.

Poudaril je, da sodelujejo s skoraj vsemi založbami, pri tem pa se prilagajajo povpraševanju kupcev. Resda se opažajo težave pri prodaji knjig. Vendar pa ima knjigarna veliko stalnih strank, ki bodo to kljub vsemu ostale. Prodajalke že poznajo okus

mnogih stalnih kupcev in jih zato usmerjajo pri nakupu knjig, tako da se ti zadovoljni vračajo.

Dobra knjiga je prav gotovo spodbuda za nadaljnje kupovanje knjig. Ob vprašanju, kaj bralci najbolj zanimajo, je štefan odgovoril, da so opazili zanimanje za vse vrste priročnikov. Teh je veliko na tržišču, tako da zaobsegajo skoraj vsa področja, s katerimi bi se lahko bralec pobliže seznanil; šport, šah, tehnika in druga področja. Vse je podrejeno težnji, da se čim več ponudi kupcem in da je ponudba čim bolj v skladu z njihovimi interesi. Na drugem mestu so dobri romani, med katerimi se trenutno najboljše prodaja delo Ivana Sivca — Pozabljeni zaklad.

Jože Gabor

Razstava slik Lojzeta Logarja v galeriji Smelt

V galeriji SMELT so dan pred otvoritvijo 17. mednarodnega grafičnega bienala odprli ob navzočnosti mnogih domačih in tujih strokovnjakov, kot so Pierre Restany iz Pariza, Walter Koschatzky iz Dunaja, Ichiro Hariu iz Kanagawa in drugi, razstavo Lojzeta Logarja.

Lojze Logar je razstavil v galeriji SMELT okoli dvajset slik srednjega formata v mešani tehniki, ki so nastala v zadnjih dveh letih. Razstavo so odprli Logarju, med drugim, tudi kot avtorju

v te slike vstopal prek avtorjevega telesa po načelu zrcalne reference. V nasprotju z dosedanjim delom so najuspešnejše slike nove serije tisto drugo telo, ki z ustvarjalno intenzivnostjo ritma vnešene avtorjeve vitalne energije postaje ekran, projekcijski prostor imaginarija lastnega telesa.

Logarjeva novejša dela, ki jih vidimo na tej razstavi, so ironičen odziv na »novo podobo« in predstavljajo dragocen prispevek k individualnim hotenjem zno-

je mednarodna žirija dodelila odkupno nagrado za grafiko Poletje II. 17. mednarodni grafični bienale je po obsegu, kakor tudi po kakovosti, največji grafični bienale na svetu. Sodeluje 698 umetnikov iz 58 držav s 1.664 grafikami. Veliko premijo IS Skupščine SR Slovenije je prejel ameriški slikar in grafik Dan Allison. Med nagradjenimi, ki jih je izbrala mednarodna žirija v sestavi: Walter Koschatzky, Enrico Crispolti, Ichiro Hariu, Angel Kalenberg, Pierre Restany, Ryszard Stanislawsky in Zoran Kržišnik, je tudi jugoslovanski slikar in grafik Lojze Logar. Logarju je to že četrta nagrada na teh največjih razstavah v svetu (Bradford, Baden-Baden in dvakrat Ljubljana).

Delo Žirije je bilo letos zaradi tako številne udeležbe izredno težavno. Že žirija za izbor del je opravila strogo selekcijo. Poleg osebno vabljenih umetnikov je postalo samoiniciativno na natečaj svoja dela 800 umetnikov, od katerih jih je bilo v bienale vključenih 284. Na razstavo je bilo sprejetih le 20 odstotkov jugoslovanskih avtorjev, ki so poslali dela na natečaj. Prav ta kritičnost selektorjev pa je po mnemu poznavalcev obrodila sadove: jugoslovanski izbor letos po kakovosti ponovno spada med najboljše selekcije. In prav med temi deli izstopajo barvno intenzivni sitotiski s sodobno tematiko našega slikarja Lojzeta Logarja. In zato ta pomembna nagrada ni naključje.

Rade Bakračević

kulturni koledar

PRIREDITVE

SPODNJA ŠČAVNICA — V nedeljo, 19. julija, bo v Spodnji Ščavnici Dan žetve, ki se bo začel ob 9. uri. Poleg starih kmečkih običajev bodo prikazali tudi razstavo kruha in pogač.

razstave

MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je na ogled 8. bienale male plastike, na katerem razstavlja 53 domačih in 9 tujih avtorjev.

V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska in likovna zbirka.

LENDAVA — V lendavski galeriji je še vedno na ogled fotodokumentarna razstava o taborišču Šarvar, na ogled pa so tudi dela iz stalne muzejske in likovne zbirke. Odprta je tudi spominska soba Gyorgya Zala.

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je na ogled razstava iz stalne galerijske zbirke — izbor likovnih del, udeležencev likovnih kolonij Ante Trstenjak.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin je na ogled razstava kiparskih del Vilija Kranjca in slik Alice Javšnik. Razstava bo odprta do konca meseca.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA

v knjigarni Dobra knjiga v Murski Soboti:
Ivo Sivec: POZABLJENI ZAKLAD (Kmečki Glas)
Miriam Stoppard: BITI ŽENSKA V SODOBNEM SVETU (Cankarjeva založba)
VSE NAREDIM SAM, več avtorjev — priročnik (Delavska enotnost)

ZA POLITIKE

Nekdanji madžarski nogometni reprezentant svetovnega slovesa Ferenc Puskas naj bi v prihodnje skrbel za politike ZRN. Te dni, tik pred odmorom v »bundesligi«, je bilo slišati, da bo 85-kratni državni reprezentant nekdanj slavni Madžarov prevzel treninge nemških posilancev, njihovega izbranega moštva, vse brez plačila. Ferenc Puskas, star 60 let, namerava jeseni v Bad Godesbergu odpreti madžarsko restavracijo za sladokusce, tudi v njej naj bi politiki — nogometaši dozoreli v čvrsto celoto.

45-letni Američan T. J. Albert Jackson si mora rezervirati kar tri sedeže v letalu. Trenutno tehta 405 kilogramov, zdravniki pa trdijo, da bo ob koncu leta pristal pri 450 kilogramih.

Kako kaže za september

Amaterska napoved Miroslava Starčevića, učenca prognozerja Borisa Koljčičkega (ljudje vedno raje verjamejo neuradnim kot uradnim podatkom) za september je takale:

Mesec se bo začel z zelo visokimi temperaturami (preko 30°) toda že okrog 10. septembra bo začela temperatura po malem, a enakomerno padati, tako da se bo do 25. septembra živo srebro spustilo do 12° C, medtem ko bo v jutranjih urah kazal toplomer le nekaj nad ničlo. Prve megle lahko pričakujemo okrog 20. septembra, 27. septembra pa se bo poleg megle pojavila še slana. Dež je predviden za 4., 8., 17. in 23. septembra. V začetku meseca bo pihal jugo, potem pa bo veter spremenil smer — pihal bo z zahoda, konec meseca pa s severa.

Koliko je vredno življenje v denarju?

»Če bi mi že kdaj morala pasti opeka na glavo, potem bi bilo mojim dedičem najbolj v korist, ako bi se mi to pripetilo v Ameriki.« je malo za šalo in veliko zares dejal eden od poznavalcev razmer v zavarovalništvu po svetu. Izračunal je namreč, da bi njegovi dediči za nenadno smrt, katere vzrok bi bil padec opeke na glavo, dobili najmanj milijon dolarjev, če bi se vse skupaj pripetilo na ozemlju ZDA.

A ni samo on izračunaval, koliko je vredno človeško življenje. Ameriški zdravniki so že večkrat skusili, da je lahko človekovo življenje hudo draga stvar. Sodišče je mnoge obsodilo na visoke denarne odškodnine za napake, ki so jih tudi nehote zagrešili. In številne zavarovalnice, agencije za zaščito okolja, državne ustanove in gospodarstveniki se zanimajo za realno ceno človeškega življenja. Po nekaterih kriterijih, ki so jih izračunali iz cen, določenih za zaščito ljudi pred smrtno nevarnim onesnaževanjem, je cena življenja znesla 4 milijone dolarjev.

Izračun je tu, vendar pa se z njim skoraj nihče ne strinja. Zavarovalnice imajo svoje izračune, pri katerih upoštevajo bogastvo pokojnega in drugo, nakar določijo njegovo ceno.

Se najbolj strogo se je izračuna lotil univerzitetni profesor Harry Monsen, ki je vzel v račun vrednost kemičnih sestavin upepeljenega človeškega trupla. Izkazalo se je, da je snovne vrednosti le za 7 dolarjev in 28 centov, kar zneso v naši valuti 4.600 din.

Je zakon zašel v krizo?

Ali je zakon obsojen na propad? Je sedanja erozija zakona znamenje trenutnih kriznih razmer ali je začetek konca te družbene ustanove?

Odgovora na to vprašanje ni in ga je najbrž tudi nemogoče dati. Toda nekatera dejstva so očitna. V ZDA se bo polovica zakonov, ki jih sklepajo letos, končala z ločitvijo. Kar 60 odstotkov otrok, ki so se ali se še bodo rodili letos v tej državi, bo preživevalo del otroštva v družini z enim samim roditeljem. V Kanadi se okrog 40 odst. vseh prvih zakonov konča z ločitvijo, stopnja ločitev se je v desetih letih podvojila.

Podobno je tudi v drugih razvitih državah. Zahodna Evropa ima zelo visoko stopnjo ločitev na število sklenjenih zakonov. V Franciji se eden od štirih zakonov konča z ločitvijo, za francoska mesta pa je ta stopnja precej višja, in sicer se razveže vsak drugi zakon. Na Švedskem se erozija zakona vidi še bolj jasno. Kar polovica mladih parov živi na koruzi in se ne kani poročiti, če pa se že, potem ločitev ne predstavlja nobenih problemov. 30 do 40 odstotkov švedskih

otrok se rodi zunaj zakonske zveze.

Nič boljše ni v tem pogledu na vzhodu Evrope. V Sovjetski zvezi se od 10 sklenjenih zakonov v desetih letih konča s polomom kar 7. Pri nas je opaziti enake usmeritve in gibanja.

Celo tam, kjer imata zakon in družina tradicionalno močne temelje, opažajo naraščanje ločitev. Na Kitajskem, denimo, je število ločitev v zadnjih petih letih poraslo za 70 odstotkov.

Desettisočletna vas

Skupina poljskih arheologov je v Iraku odkrila 10.000 let staro vas, o kateri trdijo, da je najstarejša na svetu. Vodja izkopavanja je profesor Stefan Kozłowski z varšavske univerze. Novinarjem je pojasnil, da so odkrili ostanke petih hiš s krožnim tlorisom, pa tudi dolgih tlakovanih ulic, pri čemer gre verjetno za del večjega naselja, ki je na tem mestu stalo pred deset tisoč leti. Nahajališče leži na polotoku, ki ga bo zalila voda novega umetnega jezera, približno 400 kilometrov severno od Bagdada. Poljski arheologi so našli okoli 5.000 predmetov, ki jih bo treba še raziskati in katalogizirati.

PREMALO Z OČETOM

Japonska vladna agencija za usklajevanje je naredila obsežno raziskavo med otroki, starimi od 10 do 15 let, v treh državah: na Japonskem, v ZDA in ZRN. Ugotovila je, da imajo rekord v zanemarjanju potomstva japonski očetje. Z otroki preživijo le 36 minut na dan, medtem ko so ameriški z njimi 53 in zahodnonemški 47 minut. Japonski očetje vidijo svoje otroke v glavnem med zajtrkom (v 54,6 odstotka primerov), najbolj poredko pa med večerjo. Raziskava je pokazala, da 28 odstotkov japonskih očetov nikoli ne pelje svojih otrok na sprehod (v ZDA je takšnih 2,3 odstotka očetov, v ZRN pa 8,5). 41 odstotkov japonskih očetov še nikoli ni pomagalo svojim otrokom pri domačih nalogah, medtem ko je v ZDA takšnih 11 odstotkov in v ZRN 15,8 odstotka. Ameriški otroci imajo radi svoje očete (86 odstotkov), japonski pa ne tako zelo (le 40 odstotkov vprašanih otrok je izjavilo, da jih imajo radi, 6 odstotkov jih celo sovraži očeta (tako čuti 1,3 odstotka njihovih vrstnikov v ZDA in 2,3 odstotka v ZRN).

Slab čas za meteorologijo

Po starem veču, ko so v zvezi z življenjsko važnim namakanjem budno opazovali tudi padavine, je zanimanje za vremenske pojave začelo zmanjševati, vzporedno s kulturnim in političnim razvojem posameznih civilizacij. Proučevanje narave se dolga stoletja, skozi ves srednji vek, ni moglo razmahniti. Šele renesansa je dala znanosti nove zagonne moči, k čemer so veliko prispevali nekateri splošno razgledani posamezniki.

ki, na primer Leonardo da Vinci (1452—1519). Njegova raziskovanja so bila namenjena sicer bolj hidravtiki kot hidrologiji, a v nekaterih njegovih razpravah so jasno razložene ugotovitve in spoznanja, ki še danes v celoti ustrezajo našemu znanju o kroženju vode v naravi. Dojel je pomen prepustnosti geoloških plasti in znal je razložiti proces obnavljanja vode pod površino tal. Hkrati se s takšnimi pojmovanji srečujemo tudi v Franciji. Tu moramo omeniti predvsem Bernarda Palissyja, ki je prvi natančno razložil delovanje arteških vodnjakov in povezanost med rekami in podzemnimi vodami. V splošnih obrisih je opisal tudi kroženje vode v naravi.

V hidrologiji in znanostih, ki so z njo povezane, je nastopil preobrat v začetku 17. stoletja. Takrat so izdelali prvi barometer, termometer s kalibrirano skalo in vlogomer. V Italiji so na pobudo toskanskega velikega vojvode Ferdinanda II. že tedaj poskusili z zasnovo prve mednarodne meteorološke mreže.

Najbrž se mu je zahotelo zelene trave ob cesti, ko je bik na naši sliki, sicer brezuspešno, hotel preskočiti ograjo na avtu, ko so ga peljali v areno.

ZA NAŠE KMETIJE — PO ŽETVI NA NJIVO

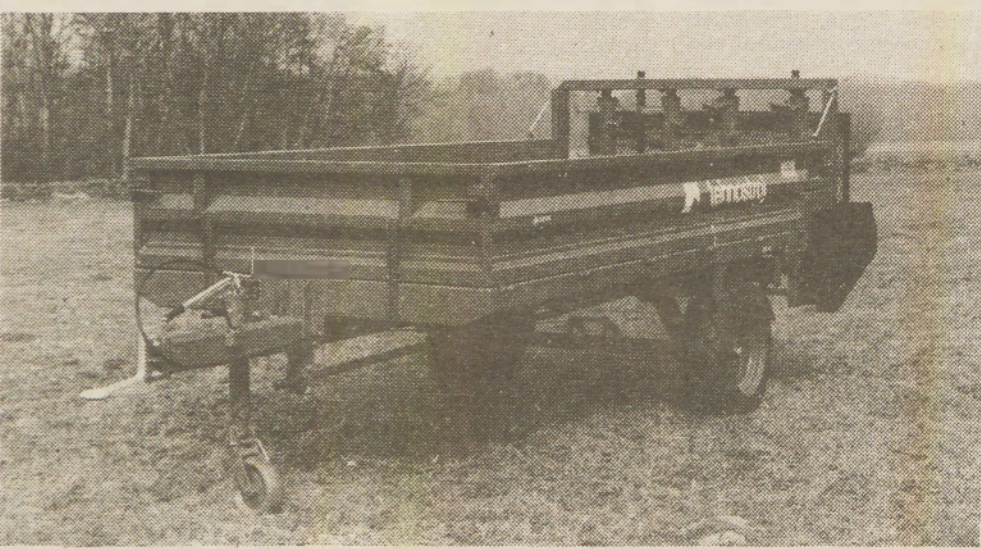
UGODEN NAKUP KMETIJSKIH STROJEV

ŽELITE KUPITI KAKOVOSTNO PRIKOLICO ALI TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA, PA VAM PRIMANKUJE DENARJA?

JE ZA VAS ISTA, ČE PRAV GA BOSTE ODPLAČALI V DVEH MESECIH. IZDELEK SEVEDA DOBITE TAKOJ.

TEHNOSTROJ VAM PONUJA DO 10. JULIJA 1987 SVOJE IZDELKE PO ZELO UGODNIH POGOJIH. OB NAKUPU PLAČATE SAMO 30 Odstotkov vrednosti izdelka, ostalo v dveh mesečnih obrokih. NE PLAČATE NOBENIH OBRESTI, CENA IZDELKA

IZKORISTITE TO ENKRATNO PRILOŽNOST, ODLOČITE SE ZA NAKUP ŠE TA MESEC. OBRNITE SE NA VAŠO NAJBЛИŽJO ZADRUŽO ALI NA PRODAJNO SLUŽBO TEHNOSTROJ.

Trosilnik hlevskega gnoja, uporaben tudi kot prikolica za spravilo pridelkov

TEHNOSTROJ
IZDELUJE:

- enoosne in dvoosne traktorske prikolice
- trosilnike hlevskega gnoja
- nakladalnike gnoja
- traktorske vilicarje
- stroje za čiščenje buč

tehnostroj

INDUSTRIJA VOZIL IN
KMETIJSKE MEHANIZACIJE, p.o.
69240 LJUTOMER, Prešernova c. 40
Telefon: (069) 81-615, 81-635

ŽIVEČI DAROVAL SRCE

Kirurgi v ameriški univerzitetni kliniki Maryland so izvedli povezan niz presaditev organov. V zgodovino medicine bo podvig zapisan kot prva presaditev srca, pri kateri je bil darovalec živ.

Zapleteni postopek je stekel, ko je ekipa kirurgov okrog polnočne ure začela odstranjevati pljuča in srce iz žrtve prometne nesreče. Odstranjene organe so ohladili in prepeljali v marylandsko bolnišnico, kjer je druga skupina kirurgov medtem že odstranila bolniku, ki je bolehal za neozdravljivo pljučno boleznijo, pljuča s srcem vred. Čeprav je bolnik imel zdravo srce, so mu presadili oba organa. Toda kirurški domino se še ni končal. Srce, ko so ga odstranili s pljuči vred prvemu bolniku, je tretja kirurška skupina prišla preko oslabelega srca nekega drugega bolnika. Po desetih urah zahtevnih kirurških posegov, so bile vse presaditve opravljene.

V ZDA so od leta 1981 opravili kakih 250 presaditev srca in pljuč hkrati. Izkazalo se je, da je takšna presaditev najbolj uspešna. Dve tretjini bolnikov s presajenima organoma je živelo več kot eno leto po operaciji, četrtnina pa več kot pet let. Presajanje srca in pljuč se zvečuje lotijo v primerih, ko so pljuča hudo obolenela. Bolezen, ki se ji pravi cistična fibroza, je namreč praktično neozdravljiva in onemogoči normalno delo pljuč. Za težje bolnike s to boleznijo je rešitev le presaditev zdravih organov. Vsako leto

umre v ZDA 500 do 1000 obolelih za cistično fibrozo.

Presaditve seveda niso prava rešitev v boju s to boleznijo. Gre za drage, zahtevne in zapletene posege, za katere je tudi darovalec težko dobiti. Rešitev bi bilo zdravlilo, ki bi preprečilo razvoj cistične fibroze. Izdelali pa ga bodo lahko šele potem, ko bodo ugotovili, kako se bolezen sproži. Dosedanje raziskave namreč kažejo, da gre za gensko okvaro in da je za nastanek bolezni kriv kromosom 7. Do takrat, ko bo na voljo zdravlilo, pa bodo kirurgi še naprej reševali življenja s spektakularnimi presaditvami.

**PISTA
modruje**

Gorice so nigda vezali z rafijof, gnes pa so najboukše veze z mafijof, igle, štipine, čepe, doge, tapete, podne i stenske obloge.

Decinske, ženske pa moške kroje, male pa velke kmečke stroje, bicikline, mope, avtoje, traktore, poznati trbej »subjektivne faktore«.

Glavno ka mafija bode sita, ali zatou potrebna je mita. Tu je nej važno ka štoj zna, nego ka pod palcom má.

Lidje ne živejo samo od plač, zato poslušajte moj tanač. Či štete ka boukši nouvi auto de sprouti, 100 (sto) očalašof trbej porinouti.

Od začetka našega štetja do danes je preteklo le okoli milijardo minut. Vemo, da minuta ni dolga, je pa milijarda veliko število.

drugje smo prebrali

Na spomeniku neznanemu junaku v Damasku (Sirija) je napis: V spomin na vse tiste, ki so padli in imena katerih pozna le Alah.

Po najnovejših podatkih poslovnega združenja jugoslovanskih založnikov in knjižničarjev je v skladiščih na desetine tisočev neprodanih knjig, katerih vrednost je večja od deset milijard starih dinarjev.

Ce bo še naprej v veljavi odlok, da se knjiga uvršča kot ostalo blago, potem za izdajateljske hiše ni problema. To ogromno duhovno blago lahko odpišejo kot lahko pokvarljivo blago.

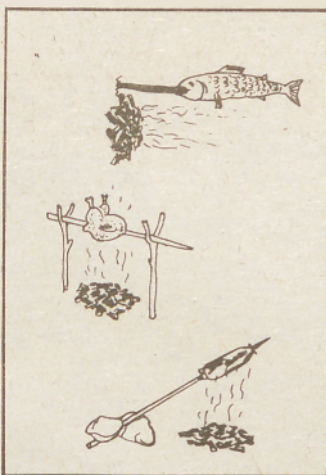
Čas izletov, piknikov in taborjenja

Poletje je čas izletov, piknikov in taborjenja. V tem letnem času smo fizično najbolj aktivni, zato moramo prilagoditi tudi prehrano. Hrana na izletu naj bo različna, pač glede na to, kako daleč se odpravljamo. Na krajših izletih zadostujejo keksi, sendviči, nekaj sadja in požirek sadnega soka, ali čaja.

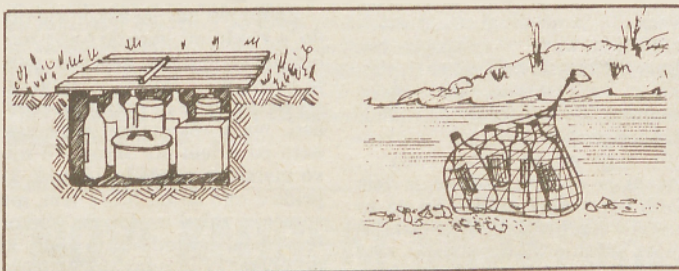
Ce gremo na daljše ture, naj bo hrana lahka, da jo lahko nosimo v nahrbtniku. Hrana naj bo nekoliko krepkejša kot običajno, a lahko prebavljiva. Zelo primerne so jedi z ogljikovimi hidrati. Priporočamo kekse, prepečenec, čokolado, marmelado, med, kocke sladkorja in razne vrste dehidrirane hrane, ki jo namočimo z vodo, preden jo pojemo. Maščobe imajo sicer več kalorij, vendar so teže prebavljive. Najboljši je trd sir. Za izlete se moramo kajpada tudi primerno obleči.

Manj naporni so pikniki. Pik-

na žaru, bodisi mesnih ali zelenjavnih, preprostih ali zapletenih.

Žar in ražnji v naravi

Priročni »hladilnik« v pokriti jami in v vodi

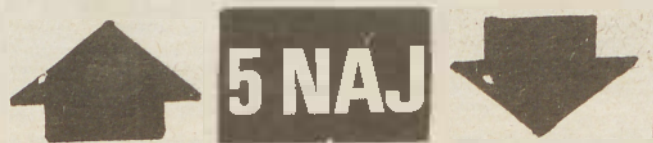
nik je družabna prireditev na prostem, katerega najpomembnejši del je ravno okusna hrana. Na piknikih gostimo različno število gostov. Čeprav na piknikih izjemoma kuhamo tudi golaž ali kakšno drugo toplo jed, pa so srce in duša piknika jedi z žara. Obstaja veliko receptov za jedi

nih, pravih gurmanskih poslastic.

Kakovost jedi z žara je precej odvisna od ognjišča. Na domačem vrtu uporabljamo zidana ognjišča. Največkrat uporabljamo različne pločevinske žare z mrežami. Danes imamo že tudi plinske in električne žare. Velikokrat, zlasti na izletih, se obnesejo priročni žari, ki jih naredimo iz kamnov in palic.

Napravimo si lahko tudi priročne hladilnike.

RADIO MURSKA SOBOTA

Glasbena lestvica Radia Murska Sobota, ki je na sporedu v oddaji 21.232.

Lestvica tega tedna:

1. La isla bonita — Madonna
2. Ja sam za ples — Novi fosili
3. Moja Majda — Magnet
4. Let it be — Brit. pomoč
5. Hold me now — Johnny Logan

Lestvica nastaja s sodelovanjem hi-fi videostudija na Kidričevi 21, 69000 Murska Sobota, telefon: 25-577

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

Greta GOMBOC

Dieta je še vedno osnova zdravljenja sladkorne bolezni

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Katera živila lahko kupim?

Izbor dietetičnih živil za prehrano diabetikov je v primerjavi z izborom v drugih deželah relativno skromen. Predvsem primanjkuje izdelkov z zmanjšano količino maščob. Kljub temu pa je tudi na našem tržišču mogoče najti izdelke, s katerimi obogatimo in popestrimo prehrano diabetikov.

DIEMON

Diemon je uravnotežena hrana, sestavljena iz različnih instantiziranih oblikovih hidratov, beljakovin soje, jajc in mleka, maščob rastlinskega izvora in balastnih snovi pšeničnih otrobov, sadja in zelenjave. Hranilne snovi v tej hrani so v takih količinah in medsebojnih razmerjih, da popolnoma ustrezajo najnovejši doktrini o prehrani diabetika. Diemon lahko uporablja bolnik za celodnevno prehrano ali pa, kar je pogostejše, lahko z njim nadomestimo živila v enem ali dveh obrokih. Ena vrečka diemona (28 g) nadomesti 1 E iz IV. skupine in 1/2 E iz V. skupine živil iz TABELJE ZA MENJAVO ENAKOVREDNIH ŽIVIL.

Diemon izdeluje EMONA:

Diemon — kava
Diemon — vanili
Diemon — nevtral

SLADOLED ZA DIABETIKE

Ljubljanske mlekarne izdelujejo mlečni sladoled za diabetike z vanilijevo aromo. V tem sladoledu je sladkor nadomeščen s saharinom in sorbitolom, zato ga diabetiki v omejenih količinah lahko uživajo.

PIVIT

Tovarna mlečnega prahu iz Murske Sobotne (ABC Pomurka) izdeluje PIVIT, to je piženec z dodatkom posnetega mleka. Ta izdelek ustreza prehrani diabetikov, saj je biloško zelo bogat, vsebuje pa zelo malo maščob in energije. Ker mlekarska industrija ne proizvaja mlečnih kislih napitkov (jogurt, kislo mleko) iz posnetega ali delno posnetega mleka, je PIVIT za zdaj edini mlečni kisli napitek, ki ustreza zahtevam sodobne dietoterapije.

PUDING ZA DIABETIKE

Diekal — puding vanilin, Podravka

Diekal — puding kakao, Podravka

Diekal — puding limona, Podravka

Diekal — puding jagoda, Podravka

Sladkor v tem pudingu je zamenjan s fruktozo in saharinom, namesto škroba pa je pudingu dodan v večji meri kot pri standardnem izdelku za zdrave zgoščevalce (balastna snov), ki se ne prebavlja.

MARMELADA ZA DIABETIKE

Marmelada diekal, višnja, Podravka

Marmelada diekal, jagoda, Podravka

Marmelada diekal, marelica, Podravka

Pekmez diekal Podravka

Narejene so s sorbitolom, zato se jih lahko uživa le v omejenih količinah. Diabetik naj dnevno ne bi pojedel več kot 30 g marmelade (2 zvrhani čajni žlički) in še to porazdeljeno na dva obroka, zato marmelado običajno uporabljamo le kot dodatek.

BONBONI diabit, ananas, Pliva

BONBONI diabit, pepermint, Pliva

FRCHTOZA (nad. sladkorja) Pliva

CEDEVITA napitek Pliva — brez sladkorja

DIABETIČNO pecivo Kraš

DIABETIČNA čokolada Kraš

JUHA, povrtna, diekal, Podravka

JUHA, bistra, diekal, Podravka

ČORBA od povrća, diekal, Podravka

ČORBA z rižem, diekal, Podravka

Diekal, mešavina za sojine odreske, Podravka

Diekal, mešavina za krompirjevo testo, Podravka

GRAHAM, pecivo, Sloboda

BETIS, keks, Soko Stark

SOJA, špageti, Žito

DIETHOM, med, Medex

SOJA vita, PIK Bečej

NAREM, tablete, Bayer

SAHARIN, Krka, Novo mesto

PIŠČANČJE hrenovke

SALAMA iz prsovine

KOKO, salama

ŠUM, ananas — oranža

ŠUM, limona

MARASKA, koncentrat sirup

VITA, testenine, Mlinotest

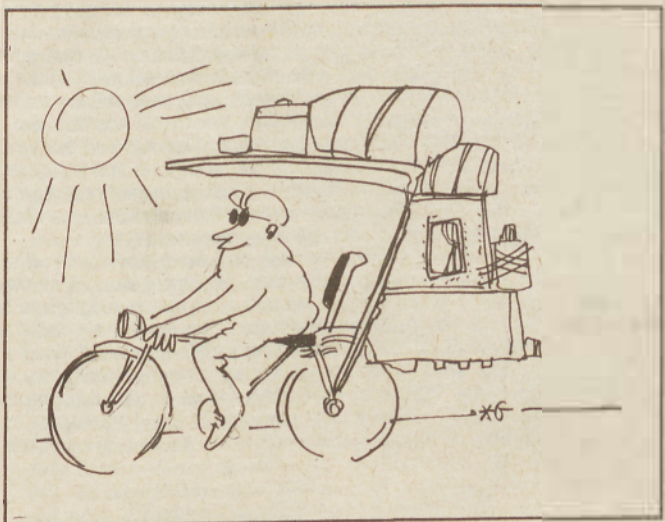
ABC Pomurka-veletrgovina Potrošnik nas je obvestila, da se omejenjena živila zaradi relativno manjšega števila potrošnikov prodajajo v naslednjih trgovinah:

Samopostrežba DOM Murska Sobota Samopostrežba blagovni hiši (Soping) Murska Sobota Samopostrežba Rakičan pri bolnici

Samopostrežba PARK Murska Sobota

Samopostrežba BLAGOVNICA Murska Sobota.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite pripise k novi risbi pošljite najkasneje do četrta, 23. julija 1987, na naslov: VESTNIK, Titova 29/1, 69000 MURSKA SOBOTA. Objavljene pripise honoriramo.

— Smo iste matere sinovi: kmalu bodo po nas segali le še bogovi (Karmen K.)

— Pivo naročim, a pene dobim. Krig'leček spraznim, sto jurjev zgubim. (Martin M.)

— Tovarišica izguba, so to vaši otroci? (Avgust F.)

NALEZLJIVE BOLEZNI

NORICE

Norice so nalezljiva bolezen z izpuščaji. Povzročajo jih virus, imenovan VZV, pojavljajo pa se zlasti pri otrocih od dveh do desetih let. Po ozdravitvi je človek imun do konca življenja.

Inkubacijska doba noric je 14 do 21 dni od prvega stika z obolelim otrokom. Okuženi v tem času nima nobenih težav. Bolezen nato izbruhne v 36 do 48 urah z glavobolom, rahlim nahodom in izgubo teka. Potem se pojavijo izpuščaji, včasih v dveh ali treh valovih. To so najprej majhne rdeče pike, nato pa mehurčki v obliki bučinih glav, polnih svetle tekočine. Izpuščaji včasih prekrijejo samo prsni koš, lahko pa se razširijo po vsem telesu, obrazu in lasišču. Drugi ali tretji dan se mehurčki posušijo in v krstah odluščijo. Običajno ga njeni ne ostanejo brazgotine, razen če se bolnik praska in rani.

Kaj storiti?

Ne pomaga noben antibiotik, zlasti pa ne kortizon. Bolnik ne sme zapuščati sobe. Uživa naj lahke obroke in veliko pije. Če ga boli glava, mu lahko damo andol.

Praktični nasveti: Otroku po-

režemo nohte, da se pri praskanju ne rani. Do okužbe lahko pride dva dni pred izbruhom izpuščajev, bolnik pa je kužen še sedem dni po izsušitvi zadnjega mehurčka.

... JE PAČ
PAŠTETA
KEKEC!

RECEPT ZA VAS

BRŽOLICA ESTERHAZY

Bržolo v enem kosu položimo na vročo olje in potisnemo v pečico. Ko spečemo in izvlečemo iz posode, stresemo na isto olje vegetin pripravke, mesni kocki in moko. Dobro zmešamo, zalijemo z nekaj žlicami vode in vinom ter prekuhamo. Nazadnje popopravimo in popršimo z limoninim sokom. Pečeno bržolo razrežemo, zrezke pa prelujemo s pravkar pripravljeno omako. Na vsak zrezek položimo kuhano korenje, razrezano na palčice.

Postrežemo s pretlačenim krompirjem, s testeninami ali z rižem. Potrebujemo: 2 mesni kocki, 60 dag bržole, 3 žlice olja, 1 žlico moke, 1 žlico pripravka vegeta, sol, poper, limonin sok in pol decilitra vina.

SESTAVIL MARKO NAPAST	ŠALJIV MORNARSKI OBČAJ	SPRETEH CIRKUŠKI TELOVA- DEC	CRN POLJSKI PTIC	KRAOLJ- VEC, ZMIKAVT	MOSKO IME	TROPSKI SAD, ARAŠID	BOLGARSKI SKLADA- TELJ (GEORGI)
NAUK O MORSKI PLOVBI							
MOČAN EKSPLOZIV							
KOLEGAR S PODO- BANI							
GLAS, ZVOK				OKRAJ- SAVA ZA NASO VALUTO			
MESTECE V SUMADIJI				OKRAS MESTNIH PARKOV			
MITOLO- ŠKO BIVALIŠČE UMRLIH				DIVJA MACKA PODROČJA POD KANI			
KOPNO V MORJU, REKI ALI JEZERU					KOTOR ZNANSTVE- NA TRDITEV		
RIMSKA 5		DAJALNIK DEL TELESA					
ZNAMENJA KRALJEV- SKE ČASTI						IZUMRLI SLOVAN	PEVEC KING COLE
ISLAMSKI POSTNI MESEC							
AVTOR OPERE PRODANA NEVESTA							
FRANCOSKI FILMSKI KOMIK (JACQUES)					NEKDANJI SLOVENSKI TEDNIK		

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE — Vodoravno: hostesa, interes, Dermota, rida, en, ol, Ira, tlaka, E, Lisac, hranivo, nebo, el, iva, krm, kamnina, Alastor.

ZGODBI Z »VRHA« IN »GRABE« V SLOVENSKIH GORICAH

Njiva za kolač kruha — zanimivo, sem si rekla in sprejela predlog, da o tej ljudski povesti povzem še kaj več. Moj sopotnik in hkrati vodnik (ki me je tudi opozoril na posebnost v Slovenskih goricah) ni vedel kaj dosti več, zato je bilo to potovanje po lepi vinorodni pokrajini ob 30° C sicer naporno, vendar za oba pustolovsko zanimivo. Vedno znova ugotavljam, kako dobro je včasih zaiti med ljudi in jim prisluhniti.

Je vse resnično ali ne... kdo ve? Pač se tako govori med ljudmi, zato bomo tudi mi tokrat prenašalci teh govoric.

JANEZ MATAJ

OB 40-LETNICI AEROKLUBA MURSKA SOBOTA

Tudi motorni piloti so odhajali v šole rezervnih starejšin vojnega letalstva.

Vodstvo aerokluba je poskušalo določiti dejavnosti predstavitelj pridobitev letalstva v Pomurju, ne samo kot športno izživiljanje posameznikov, temveč kot letalo, ki je lahko koristno tudi v kmetijske namene. Poskušali so zainteresirati kmetijske strokovnjake, da bi predelano letalo lahko uporabljali za škropljenje kmetijskih površin. Predlagali so, da bi bil aeroklub nosilec tovrstne dejavnosti v Pomurju in širši okolici. Zato pa so bila potrebna večja finančna sredstva. Naleteli so na razumevanje, ne pa na finančna sredstva za realizacijo. (Sedaj, ko je vsakodnevni pojav kmetijskega letala nad Pomurjem nekaj vsakdanjega, vidimo, kako so že takrat letalci pravilno ocenjevali vlogo letala.) Potekali so tudi razgovori, da bi letalo uporabljali v turistične namene. Sosednji aeroklubi so že ob pomoči različnih turističnih organizacij nabavljali turistična letala ter s panoramskimi poleti služili dodatni dinar. Vodstvo je naletelo na razumevanje turističnih delavcev, toda zopet se je zataknilo pri financiranju. To so bili nekateri poskusi vodstva, da bi letalo vključili v komercialne namene, predvsem pa tudi, da bi prišli do dodatnih sredstev. Vzdrževanje letališča, letal in opreme je bilo zelo drago. Letalce je pestilo drago zavarovanje, osebni dohodki profesionalnih delavcev, odplačilo najetih posojil. Križnarju je bilo med njegovim službovanjem omogočeno veliko letenja, predvsem motornega. Zato je dosegal tudi tekmovalne dosežke. Leta 1961 je postal državni prvak v ja-

dražnem letenju ter zasedel 2. mesto na tekmovanju motornih pilotov Jugoslavije.

Kljub dotacijam, ki jih je klub prejemal s strani SZDL, proračunu občine in pomoči občinske ljudske tehnike, je bilo denarja premalo za tekoče potrebe. Kakor že pred tem, se je tudi 1964. leta vodstvo trudilo na vse načine, da zainteresira pristojne dejavnike v ostalih pomurskih občinah za pomoč pri financiranju. Med drugim je bil novembra 1964. organiziran sestanek s predsedniki vseh pomurskih občin. Seznanjeni so bili s problematiko aerokluba, njegovo vlogo tako na športnem področju kot pri vzgoji novih kadrov in vlogi letalstva v Pomurju. Omenjeni sestanek ni prinesel nobenih rezultatov. Bile so le moralne spodbude in nekaj zagotovil, predvsem pa mnenje, da naj soboška občina še podpira dejavnost Aerokluba oz. Pomurskega letalskega centra.

Kljub neresenemu vprašanju sistemske rešitve financiranja je Aeroklub na druge načine pridobil določena finančna sredstva: z vleko mreže reklamnih sporočil DO, metanjem letakov, avtomobilskimi prevoznimi storitvami in podobno. Tudi na področju turizma so bili dogovori. Moravske Toplice, ki so že privlačile tujce, so bile zanimiva točka tudi za letalstvo. V neposredni bližini Moravskih Toplic so bile velike travnate površine. Letalci sočasno registrirali travnik kot pomožno letališče, ki bi se lahko razvilo oz. opremito za pristanek manjših turističnih letal. Na tem travniku so soboški letalci z letali tudi pristajali in za goste priredili kratek prikaz letenja in predstavitve letala v turistične namene. Kot že nekoč, se je tudi tokrat zataknilo pri financiranju letala in ureditvi letališča. (Mnenja smo, da je to lahko aktualno še sedaj.) Letala aerokluba so iz dneva v dan starela. Edino stari PO-2 je vztrajno pomagal pri vleki jadralnih letal in skakanju padalcev. Aeroklub med svojim dolgoletnim delovanjem ni imel letalskih nesreč. Toda 1964. leta je v nesreči jadralnega letala olimpija izgubil življenje dolgoletni član, padalec in jadralni pilot, Miran Šneler. Nesreča je močno odjeknila med člani in tudi med prebivalstvom, kar pa ni vplivalo na letenje in na dejavnost kluba. Saj v letalskem športu kljub budnosti prihaja do nesreč. Da bi nadomestili izpad neuporabnih letal v motorni sekciji, so člani ob podpori kolektivov nabavili novo motorno letalo LIBIS v turistične namene. Prvič po osvoboditvi je aeroklub navezal stike z letalci iz Avstrije in Madžarske. Posebno pa je navdušil na letalskem mitingu, ki je bil organiziran ob 20-letnici kluba, padalec iz Italije, ki je prikazal skok z novim padalom, ki je imelo obliko krila. V okviru tega tekmovanja se je začelo tudi tradicionalno tekmovalstvo z letalstvom. Tudi na področju turizma so bili dogovori. Moravske Toplice, ki so že privlačile tujce, so bile zanimiva točka tudi za letalstvo. V neposredni bližini Moravskih Toplic so bile velike travnate površine. Letalci sočasno registrirali travnik kot pomožno letališče, ki bi se lahko razvilo oz. opremito za pristanek manjših turističnih letal. Na tem travniku so soboški letalci z letali tudi pristajali in za goste priredili kratek prikaz letenja in predstavitve letala v turistične namene.

pa veselo raste trava in grmičevje.

»Govorilo se je,« nam je pripovedoval eden izmed delavcev, ki so počivali v času dopoldanske malice v bližnji hiši, »da naj bi Hudrigo pred leti kupila znana slovenska pevka. V resnici je pogodbo podpisal neki profesor iz Maribora, s katerim je takrat živel. To stavbo sta želela podreti in sezidati motel, vendar ji ma Zavod za spomeniško varstvo tega ni dovolil. Tako zdaj propada. Če bi jo podrl, bi morali sezidati popolnoma enako, to pa je nemogoče. 18. februarja 1985 se je večina porušila, čez

eno leto pa še preostalo. Tisto zimo je zapadlo veliko snega, zaradi odjuge je bil moker. Ravno sem šel tam zgoraj mimo, ko se je vse sesedlo,« nam je zavzeto pripovedovala priča. Obvestil je vodilne na Kmetijskem kombinatu, ti pa Zavod za spomeniško varstvo. Videli niso nobenega, da bi kdo kaj pogledal, v kakšnem slabem stanju je sedaj. Dež in sneg pa namakata že spodnje prostore vile, tudi klet je že razpokana. »Vse propada in kazi okolico,« je nadaljeval, kajti porušeno zidovje se vidi daleč naokrog, »ljudje pa se zgrajajo.«

In kakšna je bila dosedanja usoda Hudrige? Pred vojno so bila v njej stanovanja, razkošno urejene sobane, ki so si jih nato v času NOB prilastili Nemci in zraven naredili še stolp, saj so s

tega drugega najvišjega hriba lahko nadzorovali celotno pokrajino pod sabo. V petdesetih letih so (tako smo se slišali) hoteli tukaj narediti sindikalne dvorane in poudrili nekaj vmesnih sten — to je bilo za stavbo usodno, saj je »začela lesti skupaj«. In tako se je zanimanje zanjo poteglo, dokler se ni pojavil kupec. Vmes so jo (predvsem klet) uporabljali tudi mladinci za plese, na hribu pa so vsako leto zakurili kresove.

In sedaj? Obraslo z grmovjem, tramovi trohnilo razmetani ob porušeni stavbi...

Njiva za kolač kruha

Ste že slišali, da bi kdo kupil njivo za kolač kruha? Pojdite na izlet po Slovenskih goricah in se zapeljite po številnih »vrhah« Polic. Če boste zapeljali na pra-

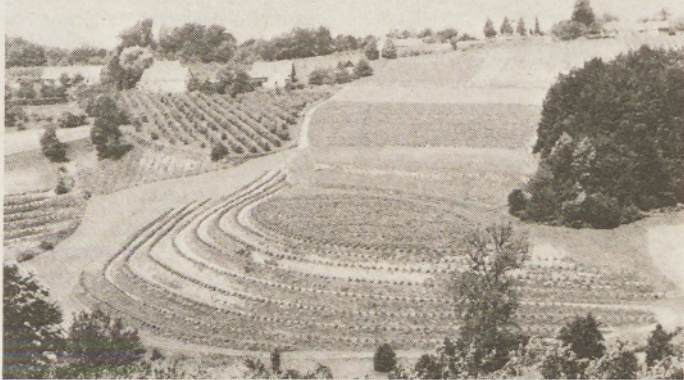
Hudrigo na enem od zbigovskih vrhov propada; bila bi lahko lepa turistično razgledna točka.

drugi strani hriba pravijo, da včasih samo sedijo in gledajo to čudo,« nam pripoveduje Anton in poseže v zgodovino svoje rodbine. »To gospodarstvo je že od 1861. leta, ena bajta je bila tam dol v grabi, druga pa na drugi strani. Tu se je poročil George Črešnjar, postal vdovec in se znova poročil. Tako je prišlo skupaj dvoje gospodarstev. Ko orjem s traktorjem, še vidim opeko pa vse tisto od takrat. Po smrti Georga Črešnjarja pa se je sem priženil Martin Roškar, moj dedek, in od takrat so tu Roškari. Od koga je bila kupljena ta okrogla njiva, tega ne vem, od takrat je mogoče že dvesto let. Že od nekdaj se govori, da je bila prodana za pogačo ali kolač kruha. Mogoče zato, ker je tako majhna ali ker je tako okrogla, ne vem.«

Zanimalo nas je, kako orje njivo, s kakšnimi občutki? »Se najbolj lušno je delati na njej,« nam je odgovoril v smehu, »vedno orješ okrog in se ni potrebno obračati. Na sredi najprej zorje sin, nato pa orjem jaz okrog. To njivo marsikdo pogleda, in vsak, ki pride z one strani hriba sem, me sprašuje, kakaj je okrogla. Kakor sem slišal jaz od starih ljudi in od očeta, ki je umrl pri 91 letih, je to bilo tako.«

Če tako pravijo stari ljudje, moramo verjeti tudi mi! Če ne verjamete, se o obeh zgodbah prepričajte sami!

Bernarda Peček

Njiva v Lastomercih, ki naj bi jo v davnih časih kupili za kolač kruha. Je zato okrogla?

ŽE NA TRŽIŠČU!

PREKAJENO GOVEJE MESO

IZDELEK, KI SE HVALI SAM!

ARCEOMURKA

MESNA INDUSTRIJA n. s. d.
MURSKA SOBOTA

KONEC

2 PETER NOVAK

Do Severnega rta in nazaj

Prvič, odkar smo na poti, je skozi raztrgane oblake posijalo sramežljivo sonce. Z Baltika je močno pihalo, kar nam je dalo jasno vedeti, da to ni topla Jadrana. Temnomodro vodovje je bilo ob obalo, na peščenih sipinah pa so se sprehajali kljunati prebivalci baltijskega rezervata. Galebi so se očitno veselili močnega vetra in delali na nebu drzne akrobacije.

V pristanišču Puttgarden je bilo živahno. Promet je potekal hitro, brez kakršnih koli zastojev. Mi smo sklenili tu v bližini prenočiti. Bila je namreč sobota in zaradi povečanega prometa ob koncu tedna so tudi tarife višje. Križarili smo po otoku in iskali primerno mesto za prvo noč na obali Baltika. Cel otok, vse do obale, kjer so ptičji rezervati, je bil zasajen z ječmenom, pšenico in sojo. Travniki pa so bili zagrajeni z žico in na njih se je pasla živina. Torej za primerjavo; otok, po velikosti enak površini Prekmurja, je tako obdelan in zasejan, da ne najdeš na njem prostora za navadno gradbeno parcelo. Potem se pa spomniš, koliko zemlje počiva pri nas čez leto, in postane ti jasno, zakaj je treba nekatere kmetijske pridelke uvažati. Na zahodnem delu otoka smo se zmuznili med manj prometno pot in ograjo na trimetrski pas. Veter nam je pošteno godel, saj smo z največjo muko postavili šotor, pospremili sončni zahod in ob simfoniji vetra drug za drugim zadremali.

Na sončnem Danskem

Dosti sem slišal o sončnem Danskem in glej, pravo sončno nedeljsko jutro nam je vilo novo korajžo. Navsezgodaj smo se vkrcali na ladjo Princ Henrik, samo mi ni bilo jasno, če je bil ta princ nemški ali danski. Čez poldrugo uro smo zagledali peščene sipine danske obale. Prišli smo v mesto Rodbyhavn. To je bila naša prva vožnja z ladjo, le-ta pa niti ni bila majhna, saj je z nami potoval tudi vlak, ki je kar zapeljal v ladijski trup. Pri izkrcavanju smo imeli nekaj težav, ker si nismo točno zapomnili, kje smo pustili avto. Razkropili smo se in se našli šele na carinski kontroli. Naprej smo torej potovali po Danskem. Pokrajina nas je rahlo spominjala na Prekmurje. Radovedno smo se razgledovali po valovčastih poljih, zasejanih z ječmenom in pšenico, in delali primerjavo z našimi njivami. Zdalj smo bili na otokih Lolland in Falstru, ki ju loči le ozek kanal. Slednji pa je povezan s 3211 metrov dolgim mostom s Sjællandom. Na njegovi vzhodni obali leži tudi dansko glavno mesto København. Največje dansko ozemlje predstavlja polotok Jutlandija. Zanimivo pa je, da je na otokih rodovitnejša zemlja in so zato tudi gosteje naseljeni. Vsa večja mesta ležijo na vzhodnih obalah. Deželo torej sestavljajo številni otoki in otočki. Nizko gričevje se menjava z lepo obdelanimi ravninami. Z vsakega večjega grička je vidno morje. Za deželo bi lahko rekli, da je med vodinimi kmetijskimi deželami v svetu. Odlikujeta jo odlično urejeno združništvo in visoka stopnja ljudske kulture. Največjega pomena so živinoreja in pa mleko in mlekarski izdelki. Ponašajo se lahko tudi z največjimi hektarskimi donosi žitaric. To zavidljivo naravo so Danci dosegli v žilavi borbi z ne preveč dorežljivo naravo. Mnogo močvirij in neizkoriščene zemlje so spremenili v plodna tla. Kaj bi

Danci šele naredili iz naše Vojvodine? Gotovo jim vrane in sneg ne bi pobirali pridelka. Danci se zavedajo, kaj pomeni zemlja za narod in kaj je izvor blaginje. K temu je pripomogla tudi izobrazbena sestava prebivalstva. Vsak kmet konča strokovno šolo in se potem prek ljudske univerze izobražuje naprej. Vsaka kmetija ima tudi obvezno knjižnico.

Čimbolj smo se bližali Københavnu, tem bolj smo spoznavali prijetno deželo. Griči se dvigajo med nižinami. Vsa je posejana z lepimi,

Andersenova hiša v Odensseu.

zgodnje urejenimi kmetijami. Obdajajo jih sončne livade in travniki, kjer se pase krasna živina. Pokrajino oživljajo vetrnjake; nekoč so vrtele mlinске kamne, danes pa smotrno pridobivajo električno energijo. Med njivami pa se vijajo lepe ceste, več dela, porabili pa bodo tudi več gramoza, kot so predvidevali.

Modernizacijo te okrog sedem kilometrov dolge ceste financirajo z denarjem iz krajevne in občinskega samoprispevka.

Morska deklica

V zgodnjem popoldnevu smo dosegli dansko prestolnico. Prijetno vlemesto. Nizke zgradbe z rdečimi strehami dajejo mestu poseben pečat. Je debesedno prepredeno z zelenimi parki in vodometi, vmes pa se vijajo kanali, po katerih drsijo turistični čolni. Že prvi dan sem dobil vtis, da so Danci vneti kolesarji. Nisem se zmotil. V glavnem mestu je v vsakem trenutku na cesti več koles kot avtomobilov. Na cesti je tudi poseben prometni režim, gotovo se ne vozi vsak drugi po pločniku, kot je to v Soboti. Čeravno so ti kolesarji disciplinirani, smo se mi raje umaknili v zeleni park ob obali. Nedeljsko sonce je le še medlo obsvetljalo daljine pristaniške zgradbe. Nekaj žarkov pa je še obsijalo brnasti kip klečeče mladenke na skali v morski plitvini. Takoj mi je postalo jasno, da to ne more biti nihče drug kot morska deklica. Bila je tarča mnogih fotoaparatorov, tudi mi si nismo mogli kaj, da ne bi storili enako. Skoraj po naključju smo našli morski biser Kattegata, — ožine med Dansko in Švedsko.

Našo radovednost pa je še posebej pritegnila poljska ladja Panzolt, ki naj bi vozila na liniji Šwinoujście — København. Tu pa so se dogajale čudne stvari. Nekaj poljskih potnikov ali turistov se je vračalo iz mesta z nakupljenimi rečmi. Ko pridejo v pristaniško cono, nad katero naj bi imeli kontrolo Poljaki, tako smo si pač razlagali položaj, se ob njih ustavi vozilo poljskih varnostnih organov, očitno so bili ti s poljske ladje. Sledi hitra akcija. Izstopijo trije civilisti. Vnel se je prepir, nakar civilisti tem turistom oziroma potnikom nasilno odvzamejo vso prtljago in se vrnejo — organi oblasti z vozilom, ostali pa peš na ladjo. Kaj se je potem dogajalo, ne vemo. Gotovo pa je, da si državljani realnega socializma ne bi smeli privoščiti stvari iz gnilega kapitalističnega sveta. Ta neljubi dogodek nam je malo zameglil sijaj morske deklice.

Iz Københavna smo vseeno odnesli več lepih kot slabih vtisov. Mudilo se nam je naprej, na obalo Švedske. Nestrpnost smo že postajali in radovednost nas je gnala naprej, kaj neki se skriva za blaginjo te bogate dežele. So mar tudi tu luknjaste ceste, ali so sploh v tej deželi kakšni problemi. Odgovore na taka in podobna vprašanja smo dobivali postopoma. Zapuščali smo deželo Dansko in se v mestu Helsingfors vkrcali na manjšo ladjo, vendar dovolj veliko, da je v njen trup zapeljal vlak. Vožnja je trajala manj kot uro, sicer pa je ožina Kattegata med Švedsko in Dansko široka le nekaj kilometrov. Tu je zmeraj živahno.

(Nadaljevanje prihodnjič)

ŠPORTNI RIBOLOV

Miro Matjašec državni prvak

V Bežednu pri Domžljah je bilo državno prvenstvo v športnem ribolovu in castingu za člane in članice. V castingu je Slovenija, za katero so nastopili tudi trije Pomurci (Matjašec, Domjan in Božič) zasedla drugo mesto. Med posamezniki pa je zmagal Miro Matjašec (Radgona) in postal državni prvak, njegov kolega Milan Domjan pa je bil drugi, Mirko Bažič (Ljutomer) pa je zasedel štrinajsto mesto. V troboju je Slovenija zasedla drugo mesto, med posamezniki pa je bil Robert Balazic (Ljutomer) drugi.

STRELSTVO

NORŠINCI ČETRTE

V Rečici pri Laškem je bilo tretje kolo tekmovanja republiške lige v streljanju z malokalibrsko puško. Strelci Noršince so nastreljali 700 krogov, osvojili 11 točk in zasedli peto mesto. Najboljši v ekipi je bil Janez Horvat z 238 krogi pred Stefanom Balaškom, 233, in Brankom Bukovcem, 229 krogov. Po treh kolih je ekipa Noršince z 2080 krogi in 32 točkami na solidnem četrtem mestu med petnajstimi ekipami.

ORMOŽ PRED LENDAVO

V počastitev dneva borca je bilo tekmovanje v streljanju z MK puško za pokal ZZB NOV Murska Sobotica. Sodelovale so mladinske reprezentance občinskih strelskih zvez. Ekipno je zmagal Ormož z 840 krogi pred Lendavo 770, Mursko Sobotico 715 in Ljutomerom 701 krog. Med posamezniki je bil najboljši Stanič (Ormož) z 235 krogi pred Kosijem (Lendava) 224 in Vočancem (Ormož) 221 krogov.

F. Matko

Uspelo tekmovanje v Gančanih

Na strelišču v Gančanih je bilo tekmovanje v streljanju z MK puško, ki sta ga pripravili SD Stefan Kovač Beltinci in SD Gančani. Sodelovala pa je tudi KO ZRVS Beltinci.

Za naslov najboljši v SD Gančani je pri pionirjih zmagal Žižek s 66 krogi pred Vidonjo, 35, in Horjakom, 18. Med mladinci je bil najboljši Rebrica z 68 krogi pred Erjavcem, 66, in Žižkom, 58. Pri članih pa je bil prvi Balazic z 88 krogi pred Puckom, 85, in Žaligom, 83. V SD Stefan Kovač Beltinci je pri mladincih zmagal Pal z 59 krogi pred Mikličem, 58, in Koširjem, 52. Med člani je bil najboljši Šajher s 83 krogi pred Matkom, 83, in Kociptom, 76 krogov. Skupna razvrstitev za KO ZRVS Beltinci: 1. Balazic (Gančani), 88, 2. Pucko (Gančani), 85 in 3. Šajher (Beltinci), 83 krogov.

Filip Matko

DOKLEŽOVJE

NOVI KLUBSKI PROSTORI

Nogometaši Dokležovja, ki so v minuli tekmovalni sezoni preprosto zasedli prvo mesto v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobotica in postali novi član pomurske lige, so dobili lepe nove klubske prostore, s kakršnimi se lahko pohvali malokater klub v Pomurju. Tako so rešili enega največjih problemov, saj so doslej morali prvenstvene tekme igrati na tujem igrišču.

Nove klubske prostore, ki so jih zgradili v enem letu in so vredni okrog 15 milijonov dinarjev, so v glavnem zgradili s prostovoljnim delom in prispevki občanov. Pri tem pa so jim tudi pomagali krajevna skupnost in nekatere delovne organizacije. Tako so nogometaši Dokležovja letos dosegli dva pomembna uspeha — uvrstitev v pomursko ligo in nove klubske prostore.

Foto: F. Maučec

NOGOMET

Željezničar premočan nasprotnik

Nogometaši sarajevskega Željezničarja, člana prve zvezne lige, ki se v Murski Soboti pripravljajo za novo tekmovalno sezono, so odigrali prijateljski tekmi z novim članom pomurske lige Dokležovjem in soboško Muro. Srečanje v Dokležovju se je končalo z zmago Sarajevčanov 1:8. Strelci golov so bili: Karamahmedović 3, Kovač, Jurišić, Ninković, Stojanović in Mioč po enega za Željezničarja ter Slavic za Dokležovje. Sodiš je Abraham iz Murske Sobotice. Tekma med Muro in Željezničarjem pa se je končala z 0:5. Gole so dosegli: Čurić 2 ter Šiškić, Vujićević in Bahtić po enega. Sodiš je Karoli iz Gederovec.

ČEPINCI:D. SENIK 3:2

V okviru obmejnega sodelovanja med Slovenci iz Porabja in športniki iz soboške občine je bila v Čepincih prijateljska nogometna tekma med moštvo Dolnjega Senika in Čepinci. Zmagali so domačini. Strelci golov pa so bili: Črnko, Ostrič in Gorza za Čepince ter Trajber in Medeni za Dolnji Senik. Srečanje je bilo pristrčno in je ponovno potrdilo, da si prebivalstvo na obeh straneh meja želi prijateljstva in sodelovanja. Povratno srečanje bo 25. t. m. v Dolnjem Seniku.

HOKEJ NA TRAVI

MADŽARI VRNILI OBISK

V murski Soboti so gostovali hokejisti SC Gödöllőja z Madžarske, petouvrščene ekipe prve madžarske lige. Soboški hokejisti so prvo tekmo dobili s 4:1 (Časar 2, Bukvič in Čerpnjak), drugo pa igrali neodločeno 5:5 (Časar 3, V. Zelko in Črnko). S tem so madžarski hokejisti vrnil obisk Sobočanom.

L. Z.

KOŠARKA

Mednarodni turnir paraplegikov

V Murski Soboti bo od 26. do 27. septembra velik mednarodni turnir v košarki za paraplegike. Na turnirju, ki ga organizirata Zveza paraplegikov Slovenije in pomursko društvo pod pokroviteljstvom nekaterih delovnih organizacij Pomurja, bodo sodelovale reprezentance Madžarske, Poljske, ČSSR, Dunaja (Avstrija), Ravensburga (ZRN), Vojvodine, Hrvaške in Slovenije. V ta namen je bil že imenovan organizacijski odbor, ki ga kot predsednik vodi Bela Bauš.

II. SRL — vzhod — ženske

Končna lestvica	
Šmartno	18 17 0 1 414:313 34
Drava	18 16 0 2 433:301 32
Zagorje	18 11 0 7 384:308 22
BELTINKA	18 8 1 9 401:414 17
Fužinar	18 7 1 10 350:366 15
Brežice	18 6 2 10 332:361 14
Lisica	18 5 3 10 372:399 13
Radeče	18 6 1 11 304:368 13
Rače	18 5 1 12 412:454 11
RADGONA	18 4 1 13 335:432 9

II. SRL — vzhod — moški

Končna lestvica	
BAKOVCI	16 13 2 1 549:379 28
Branik	16 12 1 3 452:380 25
V. Nedelja	16 10 2 4 407:354 22
Ormož	16 10 1 5 337:302 21
KROG	16 7 2 7 405:377 16
Sempeter	16 6 0 10 395:402 12
TOKO	16 5 0 11 358:413 10
Drava (—1)	16 4 2 10 350:402 9
RADGONA (—1)	16 0 0 16 325:479 0

MALI NOGOMET

ZMAGALI DOMAČINI

Nogometni klub Gančani je pripravil turnir v malem nogometu, ki se ga je udeležilo 17 ekip. Zmagala je ekipa iz Gančan pred Renkovci in Staro-Novovo vasjo.

SRL — vzhod — mladinke

Končna lestvica	
Velenje I	14 12 0 2 354:199 24
POLANA	14 12 0 2 306:211 24
Branik	14 10 0 4 251:181 20
Šmartno	14 10 0 4 253:189 20
Velenje II	14 4 1 9 207:247 9
Drava	14 4 0 10 185:259 8
Rače	14 1 2 11 185:281 4
Fužinar	14 1 1 12 153:309 3

KADETSKA NOGOMETNA LIGA

Skupina A	
Mura	10 9 1 0 70:13 19
Rakičan	10 5 2 3 39:23 12
Polana	10 3 2 5 26:28 8
Tišina	10 3 2 5 30:41 8
Cankova	10 3 1 6 15:53 7
Puconci	10 3 0 7 33:55 6
Bakovci	10 3 0 7 33:55 6

Skupina B	
Veržje	10 8 1 1 36:5 17
Ljutomer	10 8 0 2 43:11 16
Dokležovje	10 5 1 4 39:29 11
Beltinka	10 3 1 6 27:46 7
Lipa	10 3 1 6 22:41 7
Čarda	10 1 0 9 18:53 2

ROKOMET

Spremembe pri Polani

Rokometašice Polane iz Velike Polane, ki predstavljajo Pomurje v slovenski ligi, so minulo tekmovalno sezono končale na desetem mestu z osvojenimi 12 točkami. S tem so dosegle zaželeni cilj, da obdržijo status slovenskega ligaša, čeprav bi njihova uvrstitev lahko bila tudi boljša, saj so nekaj tekem izgubile povsem po nepotrebnem. To še posebej drži za srečanja z mariborskimi Brankom in ljubljanskim Olimpijo. V tem času, ko so dekleta mirovala, je prišlo pri RK Polana do nekaterih sprememb. Dosedanja trenerja Vlada Roškarja, ki je več let uspešno vodil ekipo, je zamenjal mlad in ambiciozen učitelj telesne vzgoje ter

fan Žerdin, tehnični vodja pa je postal Matjašec. Želja vodstva in igralcev je, da bi Polana tudi v novi sezoni igrala tako, da bi se obdržala v ligi.

Poleg Polane v slovenski ligi sta v drugi republiški ligi nastopali še ženske ekipe Beltinke iz Beltincev in Radgone. Medtem ko sta bili po prvem delu v sredini lestvice, se je stanje v nadaljevanju spremenilo. Beltinka, ki jo vodi kot trener Jože Horvat, se je s 17 točkami prebila na četrto mesto, ekipa Radgona, ki jo vodi igralka Tatjana Petek, pa je zdrknila na zadnje mesto z 9 točkami. Radgončanke bi kljub pomankanju kakovostnih igralnic lahko dosegle nekoliko več. Vsekakor

Rokometašice Polane iz Velike Polane, ki so v minuli sezoni nastopale v slovenski ligi. Stojijo od leve: Roškar (trener), Laslo, Gamaš, Vugrinec, Virag, Sernek in M. Hozjan. Čepijo: Hajdinjak, Vrbušič, S. Hozjan, Horvat in Kavaš.

Foto: F. Maučec

dolgoletni igralec Boris Zalik. Klub je zapustila vratarica Vrbušičeva in se vrnila v matični klub Radgono, nekaj igralnic bodo vključili v prvo ekipo iz mladink, ki so uspešno tekmovali v slovenski ligi — vzhod, kjer so zasedle drugo mesto, računajo pa tudi, da se bo »aktiviral« tudi katera od igralnic, ki je že igrala v klubu. Izvolili so si tudi nov upravni odbor, ki ga kot predsednica vodi dolgoletna igralka Terezija Donko, tajniške posle bo opravljal Šte-

Feri Maučec

V NEDELJO NA TIŠINI

PRVE KMEČKE IGRE

Športno društvo v KS Tišina, sekcija za rekreacijo in množični šport, organizira pod pokroviteljstvom KZ Panonke in KG Rakičana prve KMEČKE IGRE — turistično-sportno prireditev. Igre bodo v nedeljo, 19. julija 1987, ob 10. uri pri Osnovni šoli Tišina. Namen kmečkih iger je prikazati stare kmečke običaje, kot so žetev s srpi, kletanje kos, žetev s kosami in malice ob žetvi, zlaganje snopov v križe in zlaganje strnišča, sestavljanje domačega voza z lestvami, nalaganje snopov ter prevoz s kravjo in konjsko vprego, mlatenje s cepmi in taro mlatinico, zlaganje »oslice«, čiščenje zrna z »binton« in drugi pripomočki. Pripravili pa bodo tudi razstavo domačih jedi, ki jih lahko pogostimo pozneje tudi kupiti. Organizatorji pričakujejo, da si bo pri starih kmečkih običajih ogledalo tudi večje število ljudi iz vsega Pomurja.

F. M.

30 LET HOKEJA NA TRAVI V POMURJU

FERI MAUČEC

PRVIČ SODELOVALI IN POSTALI REPUBLIŠKI PRVAKI

Hokej na travi se kot nova športna panoga v Pomurju pojavila leta 1956, vendar to ni bila prava igra, kajti mladi še niso imeli prave žogice in palic, temveč so uporabljali žogico iz cunj, namesto palic pa ročaje metel. Samo leto kasneje pa so dijaki soboške gimnazije že dobili prave palice in pridno vadili pod vodstvom profesorja Evgena Titana, ki je novo igro prinesel iz Beograda, kjer je hokej na travi igral kot študent. Najprej je hokej na travi kot panoga deloval v okviru športnega aktivna soboške gimnazije (ŠAG), priključili pa so se tudi nekateri člani Partizana. Istega leta je prišlo tudi do združitve dijakov — hokejistov ŠAG in ESS. Soboški hokejisti so tako leta 1957 pod imenom sekcija Partizana prvič sodelovali na četrtem republiškem prvenstvu v hokeju na travi in na veliki presenečenje osvojili prvo mesto in naslov republiškega prvaka s 5 točkami pred Kladivarjem, 4, Senovim, 3, in Mariborom, brez točke. Za ekipo soboškega Partizana so igrali: Camplin, Močan, Kokalj, Tuš, Feher, Milošević, Šefer, Ludvik Nemeš, Stefan Nemeš, Kološa, Tomac, Jože Kovač, Janez Kovač in Titan. Ta nepričakovani uspeh je dal nove pobude in navdušenje

med naraščajmki je bilo vse večje, tako da so z najrazličnejšimi pripomočki igrali hokej poleti na travnikih, pozimi na ledu. Ekipa soboškega Partizana je tudi leta 1958 na petem prvenstvu Slovenije postala republiški prvak s 5 točkami pred Mariborom, 3, ter Senovim in Kladivarjem, po 2 točki. Istega leta je bila tudi prva pionirska tekma v Sloveniji med pionirji Partizana in osemelitko. Sobočani pa so tudi prvič sodelovali na devetem državnem prvenstvu, vendar so bili Maraton, Mladost in Elektrotraj premočni nasprotniki in so vsa tri srečanja izgubili. Zaradi nekaterih nesoglasij med ljubljanskim podzvezo in Mursko Sobotico je v letih 1959 do 1961 v hokeju na travi v Sloveniji nastal določen zastoj, saj ni bilo prvenstev. To športno panogo pa so v Pomurju igrali naprej in naposled ustanovili štiri ekipe: ŠSD ESS, Partizan Lendava, Partizan Beltinci in ŠSD Elan, hkrati pa pri Okrajni zvezi za telesno kulturo v Murski Soboti odbor za hokej na travi, ki se je kasneje preimenoval v podzvezo, in strokovni odbor pri OBZTK Murska Sobotica. V tekmovalni sezoni 1961/62 je bilo organizirano tudi prvo prvenstvo Pomurja, kjer so sodelovale vse štiri ekipe. Na-

slov prvaka je osvojila ESS brez poraza z 12 točkami pred Partizanom Beltinci 7. Partizanom Lendava, 5, in Elanom Murska Sobotica, brez točke. V tem času je bilo organizirano tudi tekmovanje v zahodnem delu Slovenije — Zasavju. Za naslov prvaka Slovenije sta se srečali moštvi Celja, prvak Zasavja, in ESS, Prvak Pomurja. Obe srečanja so dobili Celjani ter tako osvojili naslov republiškega prvaka. Srečanje reprezentanc Pomurja in

Zasavja pa se je končalo z zmago Pomurcev z 2:1. Tudi na drugem pomurskem prvenstvu je naslov prvaka osvojila ekipa ESS z 11 točkami pred Beltinci, 4, Lendavo, 3, in Elanom, brez točke, vendar pa ni sodelovala na devetem republiškem prvenstvu. Sicer pa je Strojarni odbor za hokej na travi Murska Sobotica leta 1963 organiziral sodniški tečaj in Pomurje je dobilo prve hokejske sodnike, od katerih sta pozneje dva postala zvezna sodnika.

Leta 1964 sta prenehali delovati moštvi belinskega in lendavskega Partizana. Na novo pa sta bili ustanovljeni moštvi pri SŠTV Murska Sobotica in Partizanu Tišina. Tako so tudi na tretjem prvenstvu Pomurja sodelovale štiri ekipe. Tretjič zapored je naslov pomurskega prvaka osvojila ekipa ESS, ki je na prvenstvu Slovenije zasedla drugo mesto, saj je v finalu izgubila s Celjem z 1:0. Hokejisti ESS so se kot druga ekipa udeležili državnega prvenstva, kjer pa so na treh tekmah zbrali le točko. Neodločeno so igrali s Čukaričkim (1:1). Najboljša pomurska ekipa, ESS, ki je zmagala tudi na turnirju v Murski Soboti ob 15-letnici hokeja v Sloveniji in bila štirikrat pomurski prvak, je leta 1965 razpadla in nekateri igralci so se vključili v ekipo SŠTV Murska Sobotica. Na novo pa sta bili ustanovljeni moštvi v Lipovcih in Gornji Radgoni. Peto pomursko prvenstvo so osvojili hokejisti SŠTV s 13 točkami pred Enotnostjo (prej Elan), 10, Lipovci, 8, Tišina, 5 in Radgono, 4 točke. Na enajstem prvenstvu Slovenije so zopet zmagali hokejisti Celja, SŠTV Murska Sobotica pa je bila druga. Celjani so bili boljši tudi v pokalnem tekmovanju. Moštvo

SŠTV je sodelovalo tudi na državnem prvenstvu, vendar je vsa tri srečanja izgubilo.

LIPOVCI MLADINSKI PRAVAK JUGOSLAVIJE

V Pomurju dajejo vedno večji poudarek vzgoji mladih hokejistov. Največ so dosegli v Lipovcih, kjer so igrali v pionirski mladinski in članski konkurenci.

Za največje presenečenje pa so poskrbeli mladinci Lipovci, ki leta 1966 postali državni mladinski prvaki. Na sedmem prvenstvu Jugoslavije so si najvišji naslov priborili v srečanjih Concordijo (0:6), Marathonom (2:2) in Elektrovojvodino (0:0).

Sicer pa so bili hokejisti Lipovci leta drugi v Sloveniji in Pomurju v članski konkurenci, med pionirji in mladinci pa osvojili naslov pomurskega prvaka. Pionirski konkurenci so v finalu premagali Rogoševce z 9:2, mladinci pa Enotnost s 4:1. Mladinci Lipovci pa so bili tudi prvaki Slovenije — v finalu so premagali Partizan Celje Gabrijel s 3:0. V Lipovcih je tako hokej na travi pritegnil staro in mlado, vsi pa so bili ponosni na dosegne uspehe.

(nadaljevati)

Hokejisti Murske Sobotice — prvaki Slovenije 1957. Stojijo od leve: Jože Močan, Milan Tomac, Janez Kovač, Tonček Camplin, Jože Feher, Evgen Titan in Stevo Dozet. Čepijo: Herbert Šefer, Rudi Kokalj, Jože Kovač in Mirko Tuš.

Naftarjem gasilska priznanja

Gasilci Ine Naftne Lendava letos praznujejo 40-letnico gasilstva in 30-letnico poklicnega gasilstva v delovni organizaciji. Na ta pomembna jubileja so se pripravljali že v lanskem letu, še posebej pa v začetku tega leta. Industrijsko gasilsko društvo, ki je edino poklicno v Pomurju, je dobilo ob svojem prazniku republiško gasilsko priznanje. Za posebne zasluge na področju gasilstva so republiško priznanje prejeli gasilci: Igazac Premič, Stefan Horvat in Franc Gazdag. Več gasilcev bo dobilo občinsko gasilsko priznanje, 15 gasilcev pa je prejelo društveno priznanje. Gasilska poklicna enota Ine Naftne je zasluzna tudi za razvoj gasilstva v občini, saj omeni člani pomagajo vaškim društvom, občinski gasilski zvezi, s svojo sodobno opremo pa so pripravljene priskočiti na pomoč tudi drugim ob požaru in drugih nesrečah.

Jani D.

KROG

Šestdeset let gasilstva

Gasilsko društvo Krog je 5. julija proslavilo 60-letnico obstoja. Kot je povedal predsednik Adolf Gomboc, je društvo zdaj dobro opremljeno, imajo člansko, žensko in mladinsko desetino, kmalu pa bodo sestavili še desetino pionirk in pionirjev. Za njihovo usposabljanje so mentorja že izbrali.

Na nedeljski slovesnosti, ki so jo popestrili s pestrim kulturnim programom, je društvo prejelo visoko priznanje — plamenico II. stopnje, Franc Kreft pa priznanje za 60 let dela v društvu.

F. K.

vodnogospodarsko
podjetje
maribor

tozd vodnogospodarska
enota mura
murska sobota b.o.

Vodnogospodarsko podjetje Maribor, tozd Vodnogospodarska enota Mura, Murska Sobota

PONUJA gasilskim in športnim društvom

možnost dodatnega vira zaslužka za svojo dejavnost s koštno trave na brežinah potokov v Pomurju z ugodnimi pogoji. Zainteresirani naj se javijo na upravi tozda v Murski Soboti, Ciril-Methodova 34, ali po telefonu št. 21-670 ob ponedeljkih, sredah in petkih od 7. do 8. ure.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE

DO SMRTI POVOZIL PEŠCA

Po podatkih Uprave za notranje zadeve je bilo v minulem tednu na naših cestah 12 prometnih nezgod, v katerih je 8 ljudi dobilo lažje ali težje telesne poškodbe, ena oseba pa je poškodbam podlegla. Za večino prometnih nezgod sta vzrok neprimerna hitrost in vinjenost voznikov.

NEVARNO PREHITEVANJE

6. julija se je zgodila prometna nezgoda izven Veržaja. Proti križevcem je peljal tovorni avtomobil Stefan Vigali iz Kropa. Dohitel je delovni stroj za asfaltiranje, ki ga je vozil Aleksander Šarkež iz Serdice. Vigali je začel prehitevati, ne da bi se prepričal, če je varno. Ko mu je nasproti pripeljal z

osebnim avtomobilom Franc Sinigoi iz Avstrije, je Vigali to prepozno opazil in zadel delovni stroj za asfaltiranje, od tod pa ga je odbilo še v osebni avtomobil. Škode je za 3 milijone dinarjev.

TRČIL V DREVO

10. julija je po Noršinski cesti v M. Soboti z neprimerno hitrostjo in domnevno vinjen peljal osebni avtomobil Bojan Koder iz M. Sobotne. Izven naselja je zapeljal v jarek, trčil v drevo in se hudo poškodoval; škode je za milijon dinarjev.

POVOZIL PEŠCA

10. julija se je po lokalni cesti iz Lipe proti Beltincem peljal z osebnim

ali lastnih vodovodov. Po podatkih iz lanskega leta se v občini Lendava iz javnega vodovoda oskrbuje 85 odstotkov prebivalstva, lastnih vodovodov 7,4 odstotka, s studenčnico 3,6 in iz vodnjakov 4,8 odstotka. Zaradi nekaterih nerešenih zakonskih regulativ so vodovodni objekti stalno ogroženi. Pri večini vaških vodovodov obstajajo le najozži zaščitni pasovi z ograjo. Takšno stanje je seveda nezadostno, saj ne varuje podtalnice pred zunanjimi vplivi. Kaj bi bilo, če bi nam vodo kdo zastropil ali pa bi med poplavi v vodnjak pritekla oporečna voda? Ali je kdo o tem razmišljal? Ob vaških vodnjakih bi morali postaviti vsaj tri zaščitne pasove, aktivirati pa bo potrebno zdravstveno službo. Nedavni pregled vaških vodovodov je pokazal, da so nekateri zelo zapuščeni da je v črpališče omogočen dostop vsem, tudi nepoklicanim. Mar se ne zavedamo, da je kakovost vode odvisna od čistoče okolja, v katerem je črpališče. V lanskem letu je nekaj analiz pokazalo, da vedno ne pijemo povsem neoporečne vode.

Res da je poostrejena kontrola marsikje popravila stanje, toda to bi moralo biti naše vsakdanje življenje, saj vendar z vodo živimo in torej ni vseeno, kakšno pijemo. Varovanje zaloga pitne vode mora postati skrb slehernega občana. Vaške vodovode bo potrebno čim prej zaščititi z ustreznimi zaščitnimi pasovi. Da se bo to res zgodilo, bo potreben tudi ostrejši nadzor.

Jani D.

ZA VARNOST LAHKO STORIMO ŠE VEČ

Poleg doslednega upoštevanja prometnih predpisov in obzirne vožnje bi morali lastniki koles z motorjem storiti več tudi za zavarovanje svojih vozil. V prvi vrsti gre za zavarovanje pred krajo, saj so kolesa z motorji prav pogosto odtujena. Kolo z motorjem vedno zaklepamo (najboljša je pletenica s cilindrično ključavnicco), oziroma priključimo na kakšen objekt (ograja, drevo itd.). Nikoli ga za

daljši čas ne puščamo brez nadzora, nikakor pa naj ne ostaja na ulici ali dvorišču čez noč. Poleg teh ukrepov pa je priporočljivo tudi zavarovalniško zavarovanje kolesa z motorjem, ki ga vozniki koles z motorjem prav redko sklenejo. Zavarovana skupnost Triglav ponuja dve vrsti zavarovanja, ki se v bistvu ne razlikujeta od avtomobilskega zavarovanja.

Najprej gre za tako imenovano zavarovanje proti tretji osebi, druga oblika zavarovanja pa je popolna kasko, pri njej pa zavarov

valnica krije škodo, ki je nastala zaradi prometne nesreče.

Glede na škodo, ki jo lahko povzročimo v prometni nesreči s kolesom z motorjem, se zavarovanje izplača.

Zavarovanje kolesa z motorjem je stvar, za katero bi se morali starši odločiti že ob nakupu kolesa z motorjem za svojega nadobudneža, na katerega velja tudi sicer večkrat pogledati, ko prvič postane motorizirani udeleženec v prometu.

Nova gasilska cisterna

V tišinskem parku je bila v nedeljo, 5. julija gasilska slovesnost, na kateri je domače društvo prevzelo novo cisterno. Zbralo se je 12 društev s prapori in množica krajanov. V kroniki je predsednik Mirko Kuhar poudaril, da so prvo ročno brižgalno kupili leta 1939, pozneje pa so opremo izpopolnjevali, kupili brižgalno, gasilsko vozilo in končno z združenimi sredstvi tudi cisterno.

V kulturnem programu so sodelovali oktet Avtoradgone in recitatorji, predsednik sveta KS Tišina Alojz Flegar je orisal delo in uspehe KS, predstavili pa so tudi delo s tišinsko in moščansko cisterno.

F. K.

Požarna inšpekcija opozarja

Odkar deluje v lendavski občini požarna inšpekcija, se veliko stvari rešuje v prid varnosti pred požarom. Požarna inšpekcija je med drugim ugotovila, da so starejši objekti bolj nevarni za požar zaradi konstrukcije, ali pa namena (skladišča vnetljivih snovi, plinov, olj). Velika večina zgrajenih objektov je opremljena s strelovodno napeljavjo, vendar se ta ne kontrolira v predvidenih obdobjih. Skladišča lahko vnet-

ljivih tekočin so precej neurejena, v nekaterih delovnih organizacijah pa tudi neprimerna glede na vrsto objekta in lokacijo. Podobno stanje je s skladišči plinov. Uporaba tehničnih plinov je vprašljiva, saj varilci ne vedo, kakšen je postopek zapiranja in odpiranja, da o tehnični brezhibnosti ne govorimo (dotrajale gumijaste cevi, pritrdilne sponke in drugo) odlagališča odpadnih olj ne samo da so neurejena, da se z oljem onesnažuje okolica, ampak so tudi nevarna zaradi širjenja požara. Različno je tudi s transportnimi in dostopnimi potmi do objektov. V preteklosti so nastajali požari prav na omenjenih objektih in napravah, zato bi kazalo čim prej kar najbolj zožiti možnosti za nevarnost. Občinska gasilska zveza bo pomagala, da se najbolj nevarna mesta odpravijo že v letošnjem letu.

Jani D.

Mladi strelci za dan borca

Na strelišču za malokalibrsko orožje ob kanalu v Murski Soboti je Občinska strelska zveza iz Murske Sobotne minulo soboto — na dan borca — organizirala tradicionalni turnir mladinskih ekip strelcev pomurskih občin za pokal občinske organizacije ZZB NOV Murska Sobota.

Letošnjega tekmovanja so se udeležile ekipe iz Lendave, Ljutomer, Murske Sobotne in Ormoža, manjkala je edino ekipa OSZ Gornja Radgona. Rezultati — ekipno: 1. mesto Ormož 840 krogov, 2. mesto Lendava 770 krogov, 3. mesto Murska Sobota 715 krogov in 4. mesto Ljutomer 701 krog. Zmagovalna ekipa je prejela prehodni pokal turnirja. Med 16 posamezniki so bili naslednji: 1. mesto Andrej Stanič (Ormož) 235 krogov, 2. mesto Tomaž Kosi (Lendava) 224 krogov, 3. mesto Robi Vočanec (Ormož) 221 krogov itd. Filip Matko

Če vaša septična jama (greznica) ne sprejema, ne absorbira fekalne vode, pokličite pooblaščen podjetje

BALKAN

Balkan zagotavlja brezhibno delovanje greznice. Gradimo 30 odstotkov ceneje z garancijo za opravljeno delo. Postavljamo kanalizacijske mreže vseh dimenzij za družbeni in zasebni sektor. Gradimo nove septične jame s posebnimi materiali. Vse informacije dobite po telefonu 061/226 513, Ulica Milke Kečinove 15, LJUBLJANA.

Komisija za delovna razmerja pri tozdu OŠ Odranci razpisuje prosta dela in naloge

kuharja-čistilca

za določen čas od 20. 8. 1987 do 19. 4. 1988 (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu). Pogoji: KV kuhar. Rok prijave: 10 dni.

Osnovna šola Janko Ribič Cezanjevci, 69240 Ljutomer objavlja po sklepu Sveta šole

javno dražbo

osnovnega sredstva — toplovodni kotel TTK-250, rabljen eno kurilno sezono.

Licitacija bo 21. julija 1987 ob 8. uri v osnovni šoli. Ogled je možen vsak dan v dopoldanskem času. Informacije po tel. 81 019. Izključna cena 2 500 000 din. Prometni davek plača kupec.

ABC POMURKA-GLG TOK GOZDARSTVO MURSKA SOBOTA

Svet članov in delavcev TOK GOZDARSTVO MURSKA SOBOTA na podlagi 120. člena Statuta TOK

RAZPISUJE PROSTA DELA IN NALOGE

DIREKTORJA

Kandidat, ki želi opravljati razpisana dela in naloge, mora — razen z zakonom določenih — izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Višja ali visoka izobrazba gozdarske ali ekonomske smeri
- Imeti mora najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri delovnih nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- Družbenopolitična razgledanost in uveljavljanje načel socialističnega samoupravljanja

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: ABC POMURKA-GLG TOK GOZDARSTVO M. SOBOTA, Trubarjev drevored 4, najpozneje v 15. dneh od dneva objave razpisa. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili.

Komisija za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja Skupščine občine M. Sobota v skladu z 230. členom Statuta občine M. Sobota (Ur. objave, št. 12/80)

razpisuje prosta dela in naloge

načelnika geodetske uprave

občine M. Sobota

Pogoji:

- Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo — smer geodezija
- 5 let delovnih izkušenj
- Prijave, kolkovane z 20. — din, z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah ter življenjepisom naj kandidati pošljejo v 15 dneh od objave razpisa na naslov: Komisija za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja skupščine občine Murska Sobota.

SPLOŠNA OBRATNA ZADRUGA

prekmurka

V okviru določil samoupravnih aktov zadruga in po sklepu

razpisuje

Zadružni svet dela in naloge:

- Pomočnik računovodje
- Pomočnik vodjo komercialne

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih v ZZZ in dogovorih o izvajanju kadrovske politike, izpolnjevati še naslednje:

- pod tč. 1: — da ima višjo izobrazbo ustrezne smeri z najmanj 5 let delovnih izkušenj in smisel za AOP.
- pod tč. 2: — da ima visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri z najmanj 5 let prakse pri podobnih delih in smisel za plasman in iskanje novih proizvodov članom zadruga.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Pisne ponudbe z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Splošna obratna zadruga PREKMURKA Kidričeva 15 69000 MURSKA SOBOTA ZA ZADRUŽNI SVET

Delovna organizacija za komunalo in storitve Komgrad Ljutomer po sklepu delavskega sveta ponovno

OBJAVLJA DRAŽBO

RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV

— bomag BW 90	50.000.—
— servisno vozilo kombi IMV 2200 D	750.000.—

Rabljeni osnovna sredstva so na ogled pri skladišču DO v Grosmanovi ulici vsak dan od 6. do 14. ure.

Dražba bo 20. 7. 1987 ob 7.00. Interesenti morajo uro pred začetkom licitacije vplačati varščino na blagajni DO v višini 10 % od izključne cene. Kupec mora plačati tudi pripadajoči prometni davek.

Radijski in televizijski spored od 17. do 23. julija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	CETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Turistična oddaja, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 21.232 — propagandno-glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 18.20—00.00 Teletekst RTV Ljubljana, 18.35 Poročila, 18.40 Dolga bela sled, 11. del češkoslovske nadaljevanke, 19.24 Iz tv programa, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 C. Bertolazzi: Lulu, 3. del italijanske nadaljevanke, 21.10 Zgodovina izumov: Izumljanje sveta, 2. del, dokumentarne serije 22.15 Tv dnevnik, 22.30 Poletna noč: Ciklus Claudia Chabrola: Zver mora umreti, francoski film, Univerziada 87 — dnevni pregled, videostrani. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Zagreb: Univerziada 87 — Atletika, prenos, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zagreb: Univerziada 87 — Odbojka, prenos, 22.00 Košarka (m) polfinale, posnetek z univerziade. OPOMBA: Univerziada 87: Tenis — če YU v finalu. TV ZAGREB 9.00 Poletno dopoldne, 15.30 Program plus, 17.25 Poročila, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Cagney in Lacey, 20.55 Pod lipo, 21.40 Dnevnik, 22.00 Gost urednik, 23.30 Program plus. TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 14.20 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Szari, 21.25 Skoraj tako, kot v pravem življenju, 22.10 Umetnine. Drugi program 16.20 Luč pravičnih, 17.15 Svet živali, 18.00 Tednik, 18.30 Kobra, prevzemite, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Leopard, senca v travi (dok. film), 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Šport, 22.15 Odrješitev (film), 23.55 Magnum. TV MADŽARSKA 9.05 Počitniška matineja, 10.10 Monomahova kapa, sov. film, 11.15 Telovadba za upokojence, 16.10 TV spored za 3 dni, 16.15 Poletna Univerziada Zagreb, 17.15 Za upokojence, 17.45 Tekla, informacije, 18.00 Okno, služnostni spored, 19.00 Za boljši jezik, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Stari, serijska kriminalka, 21.05 Parabol, 21.40 M.A.S.H., ameriški film, 23.35 TV dnevnik. TV KOPER 15.30 Odprta meja, 16.00 Univerziada: lahka atletika, 20.10 TVD stičišče, 20.30 Univerziada, 23.00 TVD vsedanes, 23.15 NOB na Slovenskem — Ko se korenin zavemo, 00.15 Novice v nemščini in angleščini.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Sobotna reportaža, 17.40 — Reklame-glasba, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21 232). TV LJUBLJANA 14.10—00.00 Teletekst RTV Ljubljana, 14.25 Poročila, 14.30 Znak, ponovitev 2. dela, 15.00 Španska državljanska vojna, 7. del dokumentarne serije, 15.30 Zagreb: Univerziada 87: Veslanje, prenos, 17.25 Kristof Kolumb, ameriški film, 19.30 Tv dnevnik, 19.50 Zrcalo tedna, 20.15 Nenaden preobrat, ameriški film, 22.05 Tv dnevnik, 22.20 Poletna noč, videostrani. OPOMBE: 18.30—20.00 Univerziada 87 — Košarka (če YU), 20.00—21.30/45 Univerziada 87 nogomet — finale. Oddajniki II. TV mreže: 13.10 Jugoslavija, dober dan, 13.40 Metuljev oblak, mladinski film, 15.10 Otroška predstava na festivalu v Šibeniku, 16.10 Dallas, ameriška nadaljevanke, 17.15 Narodna glasba, 18.30 »Svenk«, dokumentarna oddaja, 19.30 Tv dnevnik, 20.15 Svet na zaslone, 21.45 Tv dnevnik, 22.00 Zagreb: Univerziada 87: Vaterpolo, prenos, (slov. kom.), 23.00 Univerziada 87 — dnevni pregled. TV ZAGREB 8.30 Poletno dopoldne, 11.30 Program plus, 13.15 Jugoslavija, dober dan, 13.50 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Ugrabitelj letala (film), 21.45 Dnevnik, 22.00 Netopir (zab. oddaja). TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.35 Ponovitve, 14.25 Otroški in mladinski spored, 18.00 Tedenski tv spored, 18.25 Cirkus, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zaradi tebe (zabavni večer), 21.50 Srečnice (tv film), 22.50 Šport. Drugi program 14.25 Tedenski tv spored, 15.10 Domenico Scarlatti, 16.15 Narodna glasba, 17.00 Drombuš, 18.00 Dogodki in osebnosti, 18.25 Šport, 19.00 Filmske novitve, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mož, ki je postal legenda (film), 22.35 Zrtev (film). TV MADŽARSKA 9.05 Za cicibane, 9.25 Pantomima, 9.35 Otroci in pustolovščine, 10.00 Živalstvo sveta, 10.30 Da na 12. jeziki, 14.20 Zgodovina SP v nogometu, 15.10 Cimboara, 15.55 Poletna Univerziada, 17.00 Dnevnik, 17.15 Barkochba, 17.55 Popev-karska TV lestvica, 18.45 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Iz spisov sovjetskih humoristov, 21.00 Zlati časi, TV film, 22.20 Pisatelj Z. Szabo, 22.35 TV dnevnik. TV KOPER 16.00 Univerziada, 20.00 Univerziada: nogomet v odmoru TVD stičišče, 22.00 Univerziada, 00.15 TVD vsedanes, 00.25 Novice v nemščini in angleščini.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meje, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21 232). TV LJUBLJANA 9.45—12.55 in 14.35—00.00 Teletekst RTV Ljubljana, 10.05 Živ žav, 10.55 Dolga bela sled, ponovitev 11. dela, 11.25 Alpski večer 87, 1. oddaja, 12.00 Ljudje in zemlja, 12.30 Poklici: Sin, za kmeta se boš šolal, 12.50 Poročila, 14.50 Paganini, 3. del sovjetsko-bolgarske nadaljevanke, 15.55 Poročila, 16.00 Zagreb: Univerziada 87 — Atletika, prenos, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zagreb: Univerziada 87 — Zaključek, prenos, 22.00 Poletna noč. Oddajniki II. TV mreže: 8.30 Poročila, 8.40 Danes za JLA, in igri film, 11.40 Čas podvigov, dokumentarna oddaja, 12.25 Zagrebški kabaret, dokumentarna oddaja, 13.10 Oddaja iz kulture, 17.15 Moji, tvoji, najini; ameriški film (samo za LJ 2), 19.30 Tv dnevnik. TV ZAGREB 10.30 Otroški in mladinski spored, 12.00 Kmetijska oddaja, 14.00 Vsi smo šli v šolo (serijski film), 14.50 Včasih v nedeljo, 17.35 Začnite revolucijo brez mene (film), 19.30 Dnevnik, 20.00 Zabavna oddaja, 21.35 Dnevnik, 21.55 Na robu teme, 22.50 Program plus. TV AVSTRIJA Prvi program 14.45 Otroški in mladinski spored, 17.40 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 21.45 Ladja prijateljev, 22.30 Šport, 22.50 Nočni studio. Drugi program 9.00 Matineja, 12.00 Gerschwin, 13.35 Usmeritev, 14.05 Otroški in mladinski spored, 15.00 Sportno popoldne, 16.55 Imate radi klasiko 17.40 Glasbena lestvica, 18.30 Okay, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Medeni tedni, 21.55 Hotel, 22.40 Mesto zločina. TV MADŽARSKA 9.00 Spored za otroke do 12.00, 14.55 Poletna Univerziada v Zagrebu, 15.55 Madžarska folklor, 16.40 Razgovor s Ferencem Susa, 17.15 Delta, znanstveni poročevalci, 17.40 Ogledmo si skupaj, 18.25 Pravljice, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Dnevnik, 20.10 Oh, mladost! TV igra, 21.40 Imate 5 minut časa? 21.45 Telesport, SP v sabljanju, 23.00 Poročila. TV KOPER 16.00 Univerziada, 23.00 Potovanje v deželo etruščanov — dokumentarec.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Športna oddaja, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.15 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 17.55—00.00 Teletekst RTV Ljubljana, 18.10 Šola tenisa, 5. oddaja, 18.30 Poročila, 18.35 Radovedni tacek: Zmaj, 18.50 Pamet je boljša kot žamet, 3. oddaja, 18.55 Sedem stopnic do glasbe: Dopoldanski in popoldanski otroci, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 C. Duck — M. Thomas: Čigav otrok, 3. del avstralske nadaljevanke, 20.50 Omizje, 22.30 Poročila, 22.45 Poletna noč. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Kaj otroci vedo o domačem kraju, otroška oddaja, 18.00 Tokovi samoupravljanja, izobraževalna oddaja, 18.30 Risanka, 18.40 Številke in erke — kviz, 19.00 Tv kolektor, 19.10 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Razne slikarske tehnike, 20.30 Zrebanje lota, 20.45 Poročila, 20.50 Disko folk, 21.40 Muppet show, 22.05 Kronika s Puljskega festivala. TV ZAGREB 9.00 Poletno dopoldne, 15.40 Program plus, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sinovi in hčere Jakoba Steklarja, 21.00 Kontaktni magazin, 22.30 Dnevnik, 22.50 Program plus. TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 14.25 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Možje z belimi jopiči (film), 21.50 Pravi dunajčan ne zatone, 22.35 Šport, 23.05 Sanje o nežnosti (film). Drugi program 16.45 Evropski narodni parki, 17.30 Usmeritev, 18.00 Vroči obkladki, mrzle kopeli, 18.30 Kobra, prevzemite, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Belo-modre zgodbe, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Kavarna Central. TV MADŽARSKA 9.05 Počitniška matineja, 11.00 Delta, pon. 11.25 Telovadba za invalide, 16.40 TV spored za 3 dni, 16.45 SP v sabljanju, Lausanne, 17.25 Poletna Univerziada v Zagrebu, 18.40 Mini studio '87, 18.45 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Druga možnost, 5. del angleške serije, 20.55 Studio '87, kulturni TV dnevnik, 21.55 Stara madžarska plesna glasba, 22.00 TV dnevnik. TV KOPER 17.00 Program za otroke, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Veronika — telenovela, 20.30 Film: Dnevnik, 22.10 TVD VSEDANES, 22.25 Veliko stotletje — Folco Quilici od 18.00 do 19.00 (Liberty in Art Nouveau, 23.45 Hazel — telenovela, 00.45 Novice v nemščini in angleščini.	RADIO MURSKA SOBOTA PRENOS OSREDNJE-GA SLOVENSKEGA SPOREDA. TV LJUBLJANA 9.45—12.20 in 16.25—22.00 Teletekst RTV Ljubljana, 10.00 Poročila, 10.05 Festival kurirček, 2. oddaja, 10.20 Slovenski oktet v Postojnski jami, 10.50 Drugačna sneguljčica, madžarski film, 16.40 Poročila, 16.45 Slobodizanek: Past, predstava lutkovnega gledališča Ljubljana, 17.35 Kdor se boji, zbeži; češko-slovaški film, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Film tedna: Naš človek, slovenski film, 21.30 Mednarodna obzorja, 22.15 Tv dnevnik, 22.30 Poletna noč. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Zgodbe modrega telefona, otroška serija, 18.00 Izobraževalna oddaja, 18.40 Številke in erke, kviz, 19.00 Tv kolektor, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Glasbeni večer. TV ZAGREB 9.00 Poletno dopoldne, 15.40 Program plus, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sinovi in hčere Jakoba Steklarja, 21.00 Kontaktni magazin, 22.30 Dnevnik, 22.50 Program plus. TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 14.20 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Možje z belimi jopiči (film), 21.50 Pravi dunajčan ne zatone, 22.35 Šport, 23.05 Sanje o nežnosti (film). Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Bill Cosby, 18.30 Kobra, prevzemite, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Živali in pamet (dok. film), 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.50 Laos, 22.35 Dva tolovaja na poti v pekel (film). TV MADŽARSKA 9.05 Počitniška matineja, 11.10 Studio '87, kulturni TV tednik, 17.20 Poročila, 17.30 Grde sestre, angleška TV igra, 18.05 Ob prazniku LR Poljske, 18.55 Cim cim, literarne uganke za otroke, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Družinski krog: Hočes leleti z menoj? 21.05 Imate 5 minut časa? Verdi/Nabucco, zbor svoboda, 21.10 Luč za branje, 21.50 TV dnevnik. TV KOPER 17.00 Program za otroke: Risanke, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Veronika — telenovela, 20.30 Film: Baba Yaga, 22.10 TVD vsedanes, 22.25 Mali antični svet — tv nanizanka v 4. delih po romanu Antonia Fogazzara, igrajo: Laura Lattuada, Mario Cordova, Alida Valli režija: Salvatore Nocita, 23.30 Telovadimo z Barbaro Bouchet, 00.15 Novice v nemščini in angleščini.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Kulturna oddaja, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.10 — Miš-maš, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 18.20—00.00 Teletekst RTV Ljubljana, 18.35 Poročila, 18.40 Obisk v mestu živ žav, otroška oddaja L, 18.55 Naša četica koraka, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Tednik, 21.05 Maupassantove novele, 2. del, 22.00 Tv dnevnik, 22.15 Poletna noč. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Tv dnevnik, 17.30 Markova dekleta, otroška oddaja, 18.00 Izobraževalna oddaja, 18.40 Številke in erke — kviz, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Narodna glasba, 20.45 Poročila, 20.50 Dokumentarni večer, 22.25 Čas knjige, 23.00 Kronika s Puljskega festivala. TV ZAGREB 9.00 Poletno dopoldne, 15.40 Program plus, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sinovi in hčere Jakoba Steklarja, 21.00 Kontaktni magazin, 22.30 Dnevnik, 22.50 Program plus. TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 14.20 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Možje z belimi jopiči (film), 21.50 Pravi dunajčan ne zatone, 22.35 Šport, 23.05 Sanje o nežnosti (film). Drugi program 17.30 Dok. film 18.00 Tv kuhinja, 18.30 Kobra, prevzemite, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranjopolitični raport, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.50 Šport, 22.25 Klub 2. TV MADŽARSKA 9.05 TV doktor, tema: Duševna kriza, 9.15 Počitniška matineja, 16.35 Utrinki iz sveta mikroelektronike, 17.25 Popkorong, aktualni klipi, 18.05 Telesport, 18.40 Tom in Jerry, risanka, 19.15 Zrebanje lota, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Primer za dva, kriminalka, 21.05 Panorama, svetovnopolični magazin, 22.05 Umetnina tedna, 22.10 TV dnevnik. TV KOPER 17.00 Program za otroke: risanke, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Veronika — telenovela, 20.30 Film: Baba Yaga, 22.10 TVD vsedanes, 22.25 Mali antični svet — tv nanizanka v 4. delih po romanu Antonia Fogazzara, igrajo: Laura Lattuada, Mario Cordova, Alida Valli režija: Salvatore Nocita, 23.30 Telovadimo z Barbaro Bouchet, 00.15 Novice v nemščini in angleščini.	

kino

SPORED FILMOV V KINU »PARK« MURSKA SOBOTA
od 17. do 23. julija

17. julija ob 18. in 20. uri amer. pustolov. film **SMARAGDNI GOZD**.

19. julija ob 16., 18. in 20. uri amer. pustolov. film **SMARAGDNI GOZD**.

20. in 21. julija ob 18. in 20. uri amer. znan.-fant. film **EKSPERIMENT PHILADELPHIA**.

22. in 23. julija ob 18. in 20. uri amer. komedija **KRONIČNI SAMOMORILEC**.

Prodaj

TRAJNOGOREČO PEČ EMO 5 in **ŠTEDILOVNIK NA TRDO GORIVO** GORENJE prodam. Marija Sinkec, Murska Sobota, Razlagova 22. M-17262.

MALE PUJSKE prodam. Satahovci 58 B. M-17263.

ZASTAVO 101, v voznem stanju, prodam. Anton Zadravec, Črenšovci 2 b. M-17266.

AVTOPRIKOLICO, malo rabljeno (za 15 SM), hladilno skrinjo, 220 l (za 12 SM), nov levi prag za fiat 850 (za 5.000 din), ugodno prodam. Telefon: 22 419. M-17267.

MOTOR ZA COLN TOMOS 4,5 KS ugodno prodam. Telefon: 22 339. M-17268.

BAS KITARO IBANEZ ROD STAR prodam. Telefon dopolne: 76 328, zvečer 70 433. M-17269.

PLUG ZA IZKOPAVANJE KROMPIRJA, s kardanom, prodam. Andrejci 47. M-17272.

ENOOSNO TRAKTORSKO PRIKOLICO, večjo, ugodno prodam. Mirko Jančar, Zbigovci 36, 69250 Gornja Radgona. M-17272.

KUHINJSKE ELEMENTE S HLADILNIKOM prodam. Bela Ivanič, Mlajinci 16. M-17273.

TRAKTOR STEYER, manjši tip 430, prodam. Franc Vitez, Turnišče, Obrtniška 5. M-17274.

ENOREDNI IZRUVAČ KROMPIRJA, kolesej za konjsko vprego in lesen sod za gnojnico prodam. Nedelica 111. M-17275.

RDEČE VINO, 200 l (klinton), prodam. Rakičan, Panonska 38. M-17277.

BMX 16 — OTROŠKO KOLO, primerno do 8 leta starosti, prodam. Turki, Mojstrska 2. M-17279.

AVTO ŠKODA 110 L, registrirana, letnik 1976, motor generalno obnovljen, prodam. Stanko Vrtnjak, Grabonoš 10. M-17280.

STISKALNICO ZA KOMBAJN ZMAJ 780, 131, ali 132 in predstevnik METALNA prodam. Grabonoš 19, p. Videm. M-17281.

OPEL ASCONA, letnik 1979, prodam. Skakovci 34 a. M-17282.

DVOREDNO SEJALNICO IMT ZA KORUZO, novo, prodam. Pozvek, Gornji Slaveči 36. M-17283.

GOLF JGL DIZEL S PAKET, letnik 1984/julij, prodam. Telefon: (069) 22 107. M-17284.

IZDELAVA BETONSKIH ELEMENTOV — MEŠIČ, MURSKA SOBOTA, Noršinska 4.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

IZDELUJEMO TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHO-

DE V HIŠO.

AVTO I26 P, ohranjen, in boiler, 80 l, prodam. Cena po dogovoru. Lepoša, Sercejevo naselje 13, telefon: (069) 24 313. M-17285.

ZASTAVO 101, pralni stroj GORENJE in otroški športni voziček prodam. Kerčmar, Murska Sobota, Lendavska 25, telefon: 23 790. M-17286.

POSESTVO, VELIKO 3,5 ha gozd, njiva, travnik in parcelo v Zbigovcih (elektrika), prodamo. Informacije: Aženski Vrh 12 ali telefon popoldne: (062) 512 149. M-17287.

OBRAČALNIK ZA KOSILNICO BCS (ŠEMPETER), prodam. Vili Pozvek, Gornji Slaveči 36. M-17288.

NOVO PEČ EMO CENTRAL 20, TOMOS AVTOMATIK in MOPED ter svinjsko mast, svežo, prodam. Podlessek, Predanovci 19. M-17289.

WARTBURG, letnik 1979, delno karamboliran (za rezervne dele), prodam. Branko Rituper, Križevci 110 v Prekmurju. M-17290.

SEME OLJNE REPICE prodam. Rakičan, Panonska 66. M-17292.

PSIČKO NEMŠKEGA OVČARJA, z rodovnikom, staro osem tednov, odlična linija, prodam. Telefon do 13. ure: 069 22 210. M-17293.

MALE PUJSKE prodam. Petanjci 7. M-17294.

MALI URUSUS s 1500 delovnimi urami prodam. Naslov v upravi lista. M-17295.

RENAULT 4, letnik 1981, RENAULT 4, letnik 1985, GTL, IN FIAT 126 P, letnik 1979, prodam. Ogled na AMZS M. Sobota (parne dni). M-17296.

ŽETVENI KOMBAJN EPPLE MOBIL 840 prodam. Nedelica 10. M-17297.

VEČJO ENODRUŽINSKO HIŠO z 20 arov urejene parcele v Murski Soboti, Trstenjakova 34, prodam. Vprašati po 16. juliju v dopoldanskem času osebnost ali po telefonu: 21 271. M-17298.

DIANO, letnik 1976, prodam. Emil Vinkovič, Bratanci 144. M-17299.

ŠTIRI OKNA Z ROLETAMI, klasična, prodam. Marvín Osváld, Lomnoš 32, p. Gornja Radgona. M-17300.

NOVO HIŠO V CERKVENJAKU (12 x 8), 20 arov zemlje, prodam. Cena po dogovoru. Telefon: 068 72 241. M-OP.

JAWO 350 z bočno prikolicco in trabant po delih ugodno prodam. Telefon: (069) 81 487. IN-18263.

125 P, letnik 1976, neregistriran, na prodaj. Lendava, telefon: 75 672. LE-10850.

ZASTAVO 101, letnik 1978, registriran do oktobra (cena po dogovoru), in 300 l mešanega vina, prodam. Telefon: (069) 75 978. LE-10852.

TRAKTOR URUSUS C 360, star šest mesecev, in oltov plug, 12-colni, nov, prodam. Kamovci 28. LE-10853.

TRAKTOR URUSUS 35, star sedem let, prodam. Cena po dogovoru. Ludvik Feher, Gaberje 82. LE-10856.

RDEČE VINO poceni prodam. Lizika Jerebič, Moravci 75, p. Bučkovci. M-17351.

BARVNI TELEVIZOR GORENJE UGODNO PRODAM. Oktobrske revolucije 24, M. Sobota. M-OP.

TOMOS APN 6, star eno leto, prodam. Mikloš Kuzmičič 43. M-17353.

TAM 75, dvojna kabina in keson, 24.000 km, letnik 1985, prodam 30 odstotkov ceneje od nove cene. Telefon: 74-601. M-17352.

TRAKTOR IMT 5106 DV DE LUXE, 310 delovnih ur, prodam 30 odstotkov ceneje od nove cene. Telefon: 74-601. IN-17352.

NOVE REZERVNE DELE ZA WARTBURG, PREDNJE (zunanjke in notranje) ter zadnje blatnike in prage ugodno prodam. Franc Kralj, Vučja vas 40, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-18245.

KORUZO PRODAM. Bratanci 151, telefon: 71-056. M-17354.

BARVNI TELEVIZOR GORENJE PRODAM. Informacije: Dom tehnike (vodovod), dopoldne. M-17356.

KOSILNICO BCS prodam. Štefan Špilak, Ivanci 33, p. Bogojina. M-17357.

MOTORNO KOLO HONDO CB 200, dobro ohranjeno, malo voženo, prodam. Murska Sobota, Gregorčičeva 12 a, ali telefon: 26-015. M-17359.

ZASTAVO 750, stara pet let, registrirana do aprila 1988, in avto POLONEZ, registriran do maja 1988, prevoženih 46.000 km, prodam. Puconci 78. M-17360.

ŠKODA 110 L, karoserija in motor obnovljena, prevoženih 4.000 km, prodam. Jože Zrim, Predanovci 45. M-17361.

TELICO, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Šalamenci 42. M-17362.

AVTO I26 P, letnik 1979, prodam. Joža Ravnikar, Gornja Radgona, Porabska 2. GR-13560.

ŠEST BREJH KRAV in **BREJO TELICO** zaradi boleznih lastnika prodam. Rozalija Jurkovič, Podgorje 9. GR-13563.

ZASTAVO I26 P, letnik 1979, prodam. Cena 600.000 din. Herman Mauko, Nasova 5. GR-13565.

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, zelo dobro ohranjen, prodam. Katarina Fajfar, Gornja Radgona, Jurkovičeva 25. M-13566.

SIVALNI STROJ BAGAT prodam. Ana Cimerman, Murska Sobota, Staneta Rozmana 8. M-17364.

PRENOSNI TELEVIZOR JASNA ISKRA, ekran 30 x 38, črno-beli, prodam. Cvetka Žilavec, Vanča vas 19. M-17365.

ATOMOS 15 SLC, vozen, registriran, v zelo dobrem stanju, prodam. Cena po dogovoru. Milan Mir, Murska Sobota, Aškerčeva 4. M-17366.

KRAVO, staro šest let, brejo sedem mesecev, prodam. Filovci 62. M-17368.

FORD CORTINA 1300 NA-PRODAJ. Martjanci 3. M-17370.

MALE PUJSKE prodam. Puconci 76. M-17371.

JUGO 45 E, oktober 1986, 7300 km, prodam. Jože Peklar, Police 93, p. Gornja Radgona. M-17372.

FIAT I26 P, karamboliran, letnik 1978, prodam. Telefon: 25-451. M-17373.

OŠEBNI AVTO MOSKVIČ, registriran do 1. marca 1988, prodam. Karel Černjavič, Trg zmage 8. M-17374.

TRI RABLJENA OKNA Z ROLETAMI, 175 x 140, v dobrem stanju, prodam. Ljutomer, Vinka Megle 4, telefon: 81-104. M-17377.

MOTOKULTIVATOR GORENJE s priključki prodam. Telefon: 81-330. M-17378.

KAVASAKI KH 400 prodam. Bojan Belec, Murska Sobota, Miklošičeva 7, telefon: 22-384. M-17381.

FIAT I26 P prodam. Telefon: 24-045 po 16. uri. M-17382.

MALE PUJSKE prodam. Krajna 41. M-17384.

FIAT 750, obnovljen, prodam. Telefon v večernih urah: 76-686. M-17385.

MLATILNICO ZMAJ 107 prodam. Karel Berke, Šalovci 33. M-17388.

MALE PUJSKE prodam. Krajna 10. M-17389.

RDEČE SALONITNE PLOŠČE, 8-rebrne, s slemenjaki, in strešno opeko biber, prodam. Informacije: KIOSK, BELTINCI. M-17390.

TRI RABLJENA OKNA, 180 x 170, rabljena, prodam. Karel Gaber, Krog, Murska 55. M-17391.

RENAULT 4 prodam. Informacije: Bratanci 175. M-17396.

BELO IN RDEČE VINO ugodno prodam. Smodiš, G. Petrovci 89. M-17393.

TRAKTORSKO FREZO, novo, prodam. Franc Kočar, Puconci 44. M-17394.

SEDEŽNO GARNITURO IN POHIŠTVO ZA SPALNICO prodam. Ogled vsak dan po 15. uri: Halmoš, Kidričeva 5. M-17395.

MLADO KRAVO, visoko brejo, prodam. Plitvice 6, Apače. M-17392.

BREJO SVINJO prodam. Dolnja Bistrica 106. M-17404.

VISOKOKAKOVOSTNI LAŠKI RIZLING in **SILVANEK** (po 500 din) in rdeči rizling, žametna črnina (po 400 din), naprodaj. Zoltan Srejs, Ivanovi 39 a — pri cerkvi. M-17408.

MELE PUJSKE prodam. Bagar, Gornji Petrovci 56. M-17409.

PREDNJE STEKLO ZA FIAT 1300 in **RABLJENE GUME** 600 x 16, primerne za prikolico, prodam. Telefon: (069) 38-885. M-OP.

ZASTAVO 750, letnik 1974, registrirano do 31. maja 1988, prodam. Telefon: 26-246. M-17411.

PŠENIČNO SLAMO Z NJIV prodam. Nemčavci 27. M-17411.

HIŠA, ENA NAJLEPŠIH V MURSKI SOBOTO, z veliko parcelo, na prodaj. Informacije: očetniška pisarna Tibor Hari, Cvetkova 16. M-17412.

SEME RDEČE DETELJE prodam. Černelavci, Ledavska 39. M-17398.

STREŠNO OPEKO, ZAREZNIK, rabljeno, 2500 kosov, prodam. Bakovci, Mlinska 12. M-17399.

RENAULT 4, letnik 1976, prodam. Vzajem tudi gradbeni material. Horvat, Kidričeva 16. M-17400.

DIANO 6 LC, letnik 1979, oktober, prodam. Anrej Pučko, Ulica ob kanalu 11, telefon: 26-572. M-17401.

NOV ŠOTOR za štiri osebe ugodno prodam. Telefon: 23-140. M-17402.

KRAVO, staro pet let, prodam. Naslov v upravi lista. M-17403.

BELO »CEPLJENO VINO« (približno 700 l), prodam. Naslov v upravi lista. M-17405.

VINOGRAD V LENDAVI, s sadovnjakom, skupaj 27 arov, (vodovod in asfalt do vinograde), možnost gradnje, in nov traktor TOMO VINKO-VIC 732, frezo in škropilnico ag 200 l, ugodno prodam zaradi selitve. Stefan Tkalec, Pince—Marof 50, Lendava. M-17407.

SEME RDEČE DETELJE prodam. Černelavci, Ledavska 39. M-17398.

STREŠNO OPEKO, ZAREZNIK, rabljeno, 2500 kosov, prodam. Bakovci, Mlinska 12. M-17399.

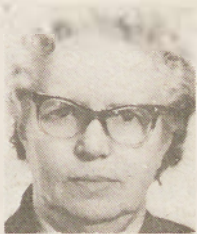
RENAULT 4, letnik 1976, prodam. Vzajem tudi gradbeni material. Horvat, Kidričeva 16. M-17400.

DIANO 6 LC, letnik 1979, oktober, prodam. Anrej Pučko, Ulica ob kanalu 11, telefon: 26-572. M-17401.

NOV ŠOTOR za štiri osebe ugodno prodam. Telefon: 23-140. M-17402.

KRAVO, staro pet let, prodam. Naslov v upravi lista. M-17403.

BELO »CEPLJENO VINO« (približno 700 l), prodam. Naslov v upravi lista. M-17405.

ZAHVALA
Umrla je naša draga sestra in teta

Marija Faršang

šivilja

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: VSI NJENI

*Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s tabo je bilo lepo živeti?
Odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domujeta pri nas.*

ZAHVALA

V 40. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dobri mož oče, brat, zet, svak, stric in boter

Anton Miličević

iz Prosečke vasi

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, dragemu pokojniku darovali vence in cvetje ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom KS, sodelavcem SCT-delovna enota M. Sobota, ter SCT Ljubljana, GD in NK Prosečka vas, Železniškemu podjetju M. Sobota in učencem 5. c in 7. b razreda ter razredničarkama OŠ Puconci.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana, sinovi Alojz, Ivica, Mirko in Dragoslav, bratje in sestre z družinami, nečaki z družinami in drugo sorodstvo ter vsi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 72. letu za vedno zapustila draga žena, mama, stara mama in prababica

Verona Casar

roj. Hozjan
iz Lipe

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, gasilcem, NK Lipa, sodelavcem ozda Mura, tozdu Oblačila, kolektivu Marlesa in vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ali v dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala medicinskemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnice v M. Soboti in Mariboru, dr. Zdravcu iz Belčinec, duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter govorniku Štefanu Zdravcu za poslovilne besede.

Žalujoci: mož Štefan ter sinovi Jožko, Ivan, Alojz in Štefan z družinami

**NEPRIČAKOVANO IN MNOGO
PREZGODAJ JE IZ NAŠIH VRST ZA VEDNO
ODŠEL SODELAVEC**

Janez Ambruš

elektroinštalater v vzdrževalni službi

**OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM
SPOMINU!**

**DELAVCI IN DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE SPLOŠNE BOLNIŠNICE V
MURSKI SOBOTI**

*Nisem dovolil, da bi te izgubil,
ali usoda rekla je tako,
da to, kar najbolj ljubiš,
za vedno je odšlo!*

ZAHVALA

V 76. letu starosti me je za vedno zapustila draga žena

Julijana Flisar

roj. Lačen
iz M. Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom in znancem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z mano ter mi izrekli sožalje.

Posebna hvala zdravnikom in medicinskemu osebju kirurškega in internega oddelka za požrtvovalno pomoč in nego. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

ŽALUJOČI: MOŽ ŠTEFAN IN VSI NJENI

V SPOMIN

21. julija bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dobri mož, brat in stric

Franc Ferko

iz Dolnjih Slaveč

Tiho in skromno, kot si živel, si odšel tja, kjer ni več trpljenja, ne bolečin, le mir, večni mir. Ne priključijo te nazaj ne solze ne bridka bolečina naših src. Utihnil je tvoj mili glas, obstalo je tvoje ljubeče srce, nam pa so ostali sledovi tvojih pridnih rok in spoznanje, da se nikoli več ne vrneš. Hvala vsem, ki se ga še spominjate!

Žalujoci: žena Frančiška in drugo sorodstvo

*Ko sem še živela,
ljubila sem vas vse,
zdaj, ko mene več ni,
ljubite me v spominu vi!*

ZAHVALA

V 73. letu starosti je prenehalo biti srce naše drage, dobre in skrbne mame, stare mame in sestre

Regine Emberšič

roj. Krenos
iz Rakičana 51

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter jo pospremili k njenemu zadnjemu počitku.

Posebna hvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Karoliju za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostal.*

V SPOMIN

13. julija so minila štiri leta, polna žalosti, odkar nas je zapustil mož in oče

Janko Magdič

iz Globoke 16

V naših srcih boš živel do konca naših dni.

ŽALUJOČI: žena Juljana, ter hčerke Ivanka, Kristina in Marjana z družinami

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

Marija Heric

roj. Nedelko
iz Gaberja 123

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Gaberje, 3. 7. 1987

ŽALUJOČI: mož in hčerke z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, brata in zeta

Stanka Magdiča

s Cvena

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, zasuli njegov prerani grob s cvetjem in nam pomagali v težkih trenutkih. Posebna hvala dr. Iztoku Starcu ter drugemu osebju kirurškega oddelka v Murski Soboti za trud in lajšanje bolečin.

Žalujoci: žena Zinka, hčerki Alenka in Aljana, vnukinja Tadeja, brat Janko in sestra Angela z družinami

*Kjer te ni, je praznina,
kjer si, je bolečina.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, tasta, brata in strica

Štefana Antolina

iz Odranec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami in nam kakorkoli pomagali, nam ustno ali pisno izrekli sožalje, darovali pokojniku vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo za ves trud dr. Perkiču in dr. Carju, zdravniškemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, zdravniškemu osebju Bolnice v Topolšici, posebno dr. Majdi Drnavšek-Kaljanac. Najlepša zahvala tov. Balantiču, družbenopolitičnim organizacijam KS Odranci, Graditelju Beltinci, KZ Lendava, Društvu upokoencev Črenšovci, vsem govornikom, godbi na pihala in oktetu iz Turnišča za lepo zapete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

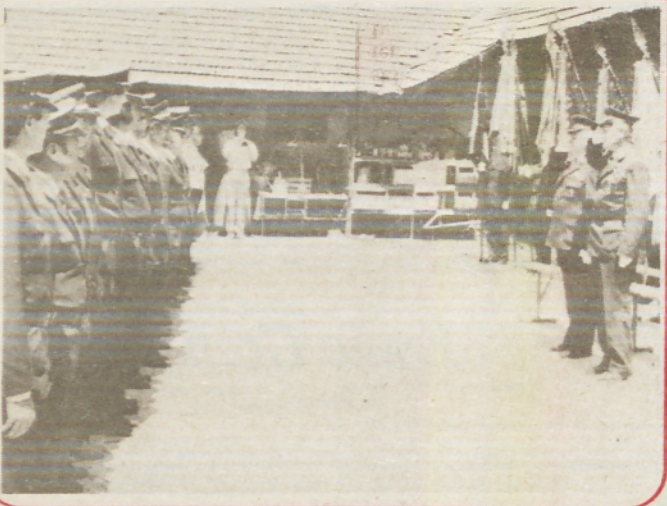
KRAMAROVCI

50-letni jubilej gasilcev

S priložnostno slovesnostjo, ki so se je poleg domačih in okoliških gasilcev udeležili tudi številni gasilci z avstrijske Štajerske in Gradišanskega, so minulo nedeljo v Kramarovcih obeležili 50-letnico tamakjšnjega gasilskega društva. Čeprav so Kramarovci ena najmanjših vasi v tem delu Goriškega, so v kraju že leta 1937 ustanovili prostovoljno gasilsko društvo. Kot je moč razbrati iz društvene kronike, so že pred ustanovitvijo društva kupili brizgalno, leta 1938 pa zgradili gasilski dom. Potem ko so leta 1943 kupili novo motorno brizgalno, se je po vojni društvo razformiralo, da bi že leta 1946 ustanovili gasilsko društvo Kramarovci — Fikšinci. Čeprav je društvo takrat štel le 35 članov, so bili ti zelo delavni, leta 1972 so razvili društveni prapor šest let zatem kupili novo motorno brizgalno, v letu 1983 pa še gasilsko vozilo. Med pomembnejšimi pridobitvami naj omenimo še sireno, ki so jo prevzeli letos maja, zdaj pa gradijo prizidek h gasilskemu domu, ki naj bi že letos služil svojemu namenu.

Gasilci iz obeh vasi sodelujejo na vseh prireditvah in akcijah in so tudi gonilna sila razvoja v teh obmejnih krajih, uspešno pa sodelujejo tudi z gasilci iz Avstrije. Na nedeljski slovesnosti, ki so jo popestrili s kulturnim programom najmlajših krajanov, je gasilsko društvo prejelo priznanje za 50-letno delovanje in diplomu za uspešno posredovanje ob požarih, podelili pa so tudi odlikovanja in priznanja republiške in občinske gasilske zveze najzaslužnejšim posameznikom.

L. Kovač

Česar ne vidijo, tisto čutijo

Družbena skrb za slepe in slabovidne tudi v pomurski pokrajini še vedno ni na zadovoljivi ravni.

Občani, prizadeti na vidu, le s težavo dobijo kakšno primerno zaposlitev. Ni mogoče dobiti dovolj tehničnih pripomočkov, kot so magnetofoni, kasetofoni in drugi, soboška, ljutomerska in lendavska občina pa so med redkimi v Sloveniji, ki niso hotele podpisati sporazuma o brezplačni zagotovitvi psov-vodičev za najnujnejše primere. Na to so med drugim opozorili na občnem zboru Medobčinskega društva slepih in slabovidnih v Murski Soboti. Predlagali so tudi, da naj bi bili člani društva oproščeni plačevanja participacije pri specialističnih pregledih, čim prej pa bi morali rešiti tudi vprašanje plačevanja nadomestil za spremljevalce slepih, ko so na zdraviliškem zdravljenju.

Nasploh pa bi morali tudi v Pomurju namenjati več pozornosti socialni varnosti slepih in slabovidnih ter sosedski pomoči, ki se v nekaterih krajevnih skupnostih počasi že uveljavlja.

Na zboru pa so se pohvalili, da sami skrbijo za družabna srečanja, proslave in izlete, nekateri člani pa dosegajo prav zavidljive rezultate na športnih in šahovskih tekmovanjih. Kulturni dejavnosti pa bi lahko v prihodnje vseeno namenili več časa.

-js-

GOSTILNA SPIRIČ iz Črnelavca obvešča svoje stranke, da bo zaradi letnega dopusta zaprta od 21. julija do 10. avgusta. Za obisk se še v naprej toplo priporoča!

Vroč poletne dni so v Izobraževalnem centru SLO in DS v Bodislavcih izkoristili tudi mladi gasilci. Na sedemdnevnom taboru so poleg gasilskih veščin spoznavali tudi okolico Bodislavca in krajevno skupnost Bučkovič, obenem pa so na kopališču v Moravcih (v Slovenskih goricah) bladili svoje vroče in živahne glavoce.

Tabor je v celoti uspel in vodstvo občinske gasilske zveze je sklenilo, da bo nadaljevalo s tem načinom urjenja mladih tudi v prihodnje.

D. L.

DEDEK, STRIC NAJU SLIKA! — Je ena tistih vnučkin, ki so korajžne in zgovorne, da jim ne pride do konca. Če bo šla na morje, nam kljub temu ni izdala. Kot dedku tudi njej v kopališču »jako« prija in bi kar ostala. Ker še čisto zares ne plava, se zna osvežiti tudi pod pipo.

B. Ž

Zbornica podpira Nafto

Odbor za razvojna vprašanja pri medobčinski gospodarski zbornici je na zadnji seji obravnaval vrsto aktualnih vprašanj, med katerimi se je najdaljša in najbolj vsebinska razprava razvila ob vprašanju, ki zadevajo ureditev razmer v lendavski Inni Nafti, oziroma Rafineriji in Petrokemiji. V kolektivu so pripravili razvojna gradiva, ki so jih na MGZ podprli s pripombo, da velja vnaprej delovati bolj skladno in regijsko povezano, tudi v zahtvah za republiška sredstva zavoljo prekinitve gradnje rafinerije.

Bodo v radgonskem gradu stanovanja?

Le redko se zgodi, da bi tako dolgo razpravljali o zapisniku s prejšnje seje, kakor so to naredili delegati skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Gornja Radgona na zadnji junijski seji. Sporen je bil namreč sklep, v katerem je med drugim zapisano, »se tudi zagotovijo sredstva za sofinanciranje naročila idejnih projektov obnove gradu v Gornji Radgoni«.

Ena od delegatk, ki se je udeležila tudi prejšnje seje, je trdila, da tako oblikovanega sklepa niso sprejeli. Torej so sprejeli odločitev, da ta sporen 46. sklep »miruje«, dokler tega ne rešijo.

Samo s sredstvi Samoupravne stanovanjske skupnosti radgonskega gradu, ki vse bolj propada, ne bo mogoče obnoviti. Čeprav bi mogoče uredili le nekaj stanovanj, pa bi obnova stare stavbe, ki je pod spomeniškim varstvom, stala veliko več kot novogradnja.

bp

S trgovino tudi nova podoba Tišine

Med največje pomurske kraje s pošto, šolo, krajevnim uradom in raznimi lokali storitvene dejavnosti spada tudi Tišina.

stori še vedno niso last Potrošni-ka, občani krajevnih skupnosti pa imajo tudi svoje zahteve. 300-milijonska naložba je ena

metrov prodajnih in skladiščnih prostorov bo 270 pripadalo samopostrežbi, 120 gostinskemu lokalu in 110 kvadratnih metrov trgovini s tekstilom.

V novi trgovini bo zaenkrat zaposlenih 10 trgovcev.

Bernarda Peček

Trgovina s 500 kvadratnimi metri in velikim parkirnim prostorom bo novo krajevno središče Tišine. Lepo bi bilo urediti tudi prostore pošte in še marsikaj ...

Septembra bo to krajevno središče bogatejše še za eno pridobitev. Do takrat naj bi namreč končali vsa potrebna dela na novi trgovini. Pravzaprav bodo Tišinci dobili kar tri trgovine in gostinski lokal. V novi zgradbi bosta samopostrežna trgovina in trgovina s tekstilom, v prostorih sedanje Potrošnikove trgovine pa naj bi odprli trgovino z železnino tozdr Merkur. Zataknilo se je pri »solastništvu«, kajti pro-

največjih v zadnjih letih, ki so se je lotili na Potrošniku. Poleg tega so morali zbrati še 50 milijonov za ureditev parkirnih prostorov pred trgovino in izpolniti zahteve republiškega inšpektorja za ceste, ki je zahteval tretji pas asfaltirane ceste. Slednje je sedaj že opravljeno, podoba pa začne dobivati tudi novi center Tišine.

Potrební denar so zbrali z združevanjem sredstev posameznih tozdr. Od 500 kvadratnih

V Radencih trgovina Klas odprta tudi ob nedeljah

Posnemanja vredna je odločitev Timine trgovine Klas v Radencih, da bodo imeli odprto prodajalno tudi ob nedeljah od 8. do 12. ure. Zaenkrat samo v poletnih mesecih, kako vnaprej, pa je seveda odvisno od obiska. S tem so ustregli prošnji DO Radenska in veliko turistov. Prav tako sta k tej odločitvi prispevala izvršni svet SO Gornja Radgona in vodilni Time Maribor. Zadovoljstvo nam kvari to, da domača trgovska organizacija za kaj takega ni imela posluha, čeprav bi bilo za oboje lažje in koristnejše, če bi bila eno nedeljo odprta trgovina Klas, drugo pa trgovina Vrelec.

bp

»V Seniki man eno, man v Čopancju dve ...«, prepeva ljudska pesem o dveh krajih, ki ju danes sicer loči državna meja, vendar že od leta 1978 redno sodelujeta.

Vsako leto se krajani srečajo — enkrat v Čepincih, drugič v Doljem Seniku. Pogledajo kakšno turistično ali drugo znamenitost pokrajine, vedno pa končajo z nogometno tekmo in družabnim srečanjem. Letos so se najprej dobili minulo soboto v Čepincih, že čez dva tedna pa se bodo znova srečali na Seniku. Po tradiciji je tudi tokrat šlo za srečanje prijateljev, sorodnikov, sosedov ... Vse skupaj sicer precej stane, ker morajo na pot dolgo več kot sto kilometrov, čeprav jih loči le nekaj kilometrov. Toda denarja jim ni žal. Večino ga zberejo sami z veselici in drugimi akcijami, nekaj malega primaknejo telesnokulturne organizacije, to pa se vsa pomoč tudi konča. Zdaj že 16. srečanje dveh sosednjih krajev naj bo apel, da ne gre zgolj za nogometno tekmo. Zaradi nje se dobijo, vzroki in korenine pa segajo veliko globlje ... Iz njih je zrastle tudi pobuda in ponoven apel, da bi že enkrat na tem delu jugoslovansko — madžarske meje odprli vsaj maloobsejni prehod.

(i. b.)

Banovci še naprej sezonski obrat?

Termalno kopališče Banovci ima še velike možnosti razvoja. Kot kaže, pa se vse želje ne morejo uresničiti v kratkem času, čeprav bi to želeli vodstvo tozda Jeruzalem in tamkajšnji gostje. Termalna voda, mir, zelenje, domačnost — odlike, ki jih domači in tuji gostje upoštevajo pri odločitvi, kam bodo šli na letovanje.

V Banovce, kjer sta v primerjavi z drugimi letovišči prav majhen kamp in kopališče, prihajajo gostje iz skoraj vseh zahodnoevropskih držav. Letos mineva tudi pet let od odprtja prvega kopališča s termalno vodo in kampa, ki sta bila rezervirana za turistice. V turističnem delu kopališča je vsako leto več domačih in tujih gostov. Tudi to je ena od možnosti razvoja banovskega kopališča, o katerem je bilo že veliko napisanega.

Načrti so bili veliki — razširitev kopališča, hotel, pokriti bazen. Kot kaže, se bodo morali letos zadovoljiti le z razširitvijo oziroma ureditvijo zgornjega dela restavracije. Kar 42 postelj v sobah s tuši in kopalicami so uredili; čeprav je že julij, pa še vedno ni dokončno odločeno o zimskem bazenu. Banovci ne želijo biti samo sezonski obrat, ki s prvim mrazom zapre vrata gostom. Gostov bi imeli dovolj, kajti termalna voda je pri tujih in domačih gostih zelo cenjena. V vročih poletnih dneh je v kopališču tudi do tri tisoč kopalcev.

Ko so zvedeli, da bodo gradili pokriti bazen, so se nekateri že začeli zanimati za jesensko-zimsko sezono. Čeprav bi začeli z gradnjo sedaj, bi bila tudi zima 1987/88 za enoto v Banovcih že izgubljena.

Bernarda Peček

Ko se temperaturni kazalec dvigne nad trideset stopinj, je najbolje biti kje v vodi. Če pa je je premalo, se je treba zanjti: vedro vode in ... hop!

BRIGADIRSTVO 87 POMURCI VESELO NA DELO

Hkrati z začetkom zvezne delovne akcije Goričko 87 sta se začeli podobni prireditvi v Slovenskih goricah (zvezna) in na Kobanskem (republiška). Omenjamo ju zato, ker se obeh udeležujeta (letos edini) pomurski brigadi.

Za obe velja, da sta nepopolni. Mladi iz soboške občine bodo sodelovali na akciji Slovenske gorice 87, zbrati pa jih je uspelo 21. Če vemo, da t. i. popolna brigada šteje 40 brigadirjev, lahko to številko ocenimo za neuspeh. Če pa vse skupaj primerjamo z razmerami v Pomurju ali Sloveniji nasploh in če upoštevamo krizo mladinskega prostovoljnega dela, ki je še posebno očitna prav v Sloveniji, niti ni tako hudo. Ljutomer in Gornja Radgona sta se na primer letos odločila, da zaradi pomanjkanja zanimanja mladine pošljeta na Kobansko skupno brigado. Pa vendar so zbrali samo 8 (osem!) prijav. K sreči so se spomnili z Gornjo Radgono pobratenega Mladencova, od koder so poslali »na pomoč« 21 brigadirjev, tako da bo brigada vendarle kolikor toliko spodobna.

bop